

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

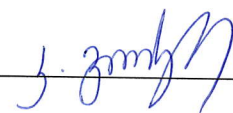
2022 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 16 ოქტომბერი

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2022 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 16 ოქტომბერი

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 16 ოქტომბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებთ წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

აუდიტის ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს

შოთა ნაშიტაშვილი (რეგ# SARAS-A-957146)

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით (რეგ# SARAS-F-107265)

Deloitte & Touche

2023 წლის 17 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ აქციონერებს და მენეჯმენტს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 16 ოქტომბერს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

აუდიტის ფარგლებში ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს

შოთა ნანიტაშვილი (რეგ# SARAS-A-957146)

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით (რეგ# SARAS-F-107265)

2023 წლის 17 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

სარჩევი

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია.....	3
გარემოს დაცვის მენეჯმენტი.....	4
„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები.....	5
ბიზნესი და ოპერაციები.....	6
ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2022 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები.....	7
ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა.....	8
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	9
ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება.....	10

„ჯგუფის“ მიმოხილვა და ისტორია

შპს თეგეტა თრაქ & ბას (შემდგომში „კომპანია“) 2006 წელს დაარსდა და ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული საავტომობილო კონცერნის, MAN TRUCK & BUS SE-ს ოფიციალური წარმომადგენელია საქართველოში, რომელიც სპეციალიზირდება სატვირთო ავტომობილების, ავტობუსების, მუნიციპალური და სხვა სახის სპეც-ტექნიკის იმპორტით, რეალიზაციით და რეალიზაციის შემდგომი საგარანტიო მომსახურების სფეროში.

2020 წლის მეორე ნახევარში „თეგეტა მოტორს ჯგუფი“ გადაეწყო ექაილ საოპერაციო მოდელზე, რომელმაც განაპირობა „თეგეტა მოტორს ჯგუფის“ სტრუქტურის მთლიანი ცვლილება, მათ შორის თეგეტა თრაქ & ბასის საქმიანობის გაფართოება - კერძოდ, სატვირთო მანქანების, სპეციალური ტექნიკებისა და ავტობუსების გაყიდვის შემდგომი პროდუქციის იმპორტი, გაყიდვა და გაყიდვის შემდგომი მომსახურება სრულად გადაეცა თეგეტა თრაქ & ბასის ჯგუფს.

დღეისთვის „თეგეტა თრაქ & ბასი“ ისეთი კომპანიების ოფიციალური წარმომადგენელი და პარტნიორია საქართველოში, როგორებიცაა: MAN, Meiller, Oztreyler, XCMG, KARBA და სხვა.

კომპანია შპს „აგროსერვისი“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

გარემოს დაცვის მენეჯმენტი

ჯგუფის მისიაა საქმიანობა წარმართოს ისე, რომ გაუფრთხილდეს და ზიანი არ მიაყენოს გარემოს, რისთვისაც უზრუნველყოფს ეკოლოგიური მიმართულებით წარმოქმნილი უარყოფითი ზეგავლენის პრევენციას.

გარემოს დაცვის მიმართულებით ჯგუფის მიზანია:

- ტექნიკური ინფრასტრუქტურისა და შიდა პროცესების გაუმჯობესებაზე მუდმივად ზრუნვა;
- პერსონალის კვალიფიკაციის, მოტივაციისა და გაცნობიერების/ჩართულობის ამაღლება;
- ქვეყანაში მოქმედი ნორმატიული და საკანონმდებლო აქტების დაცვა;
- მენეჯმენტის სისტემის ფუნქციონირების მუდმივი გაუმჯობესება და აღნიშნული მიმართულებით რისკების შემცირება.

ჯგუფი ზრუნავს საკუთარ იმიჯზე, ადგილობრივ და საერთაშორისო პარტნიორთა და სხვა დაინტერესებულ მხარეთა ნდობის მოპოვებაზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მისი საქმიანობიდან და სოციალური პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე, ჯგუფი ვალდებულებას იღებს, ადგილობრივი საკანონმდებლო მოთხოვნების დაცვით, მუდმივად გააუმჯობესოს გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემა და მისი ფუნქციონირების ეფექტურობა, რაც ძირითად საფუძველს წარმოადგენს შიდა მოხმარების ბუნებრივი რესურსების გაფრთხილებისა და მაქსიმალურად დაზოგვისათვის.

2018 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა გარემოს დაცვის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 14001:2015).

ISO 14001 არის საერთაშორისო სტანდარტი, რომელიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. ის ეხმარება ორგანიზაციებს გააუმჯობესონ თავიანთი გარემოსდაცვითი საქმიანობა რესურსების უფრო ეფექტურად გამოყენების გზით და ნარჩენების შემცირებით, კონკურენტუნარიანი უპირატესობითა და დაინტერესებული მხარეთა ნდობით.

2021 წელს შპს „თეგეტა თრაქ & ბასმა“ დანერგა ხარისხის მენეჯმენტის სისტემები (ISO 9001:2015).

„ჯგუფის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები¹

შპს თეგეტა მოტორსისა და მისი შვილობილი კომპანიების საქმიანობა ძირითადად კონცენტრირებულია საქართველოში. ვინაიდან ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა შესაძლოა მოიცავდეს რისკებს, რომლებიც, ჩვეულებრივ, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე, მათ შორის რისკს, რომ ქართული ლარი არ არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ, არსებობს ვალუტის გაცვლითი კურსის მერყეობის რისკები - სავალუტო რისკები.

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვისა და სესხების ვალუტებსა და ჯგუფის საწარმოების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის სამუშაო ვალუტა უპირატესად ქართული ლარია („ლარი“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უმეტესწილად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი და ევრო.

¹ დეტალური ინფორმაცია ჯგუფის მიერ ფინანსური რისკების მართვის შესახებ მოცემულია 2022 წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბიზნესი და ოპერაციები

თეგეტა თრაქ & ბასის მიმოხილვა

2006 წელს კომპანია გახდა გერმანული ბრენდის - "MAN Truck and Bus SE" - ის ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში. კომპანიის პროდუქტების კატალოგი მოიცავს: ავტობუსებს, სატვირთო ავტომობილებს, სპეციალურ მოწყობილობებს, სათადარიგო ნაწილებს, საცხებ-საპოხ მასალებს. კომპანია ამასთანავე უზრუნველყოფს კომერციული ტექნიკის, ავტობუსებისა და სპეციალიზირებული აღჭურვილობის დიაგნოსტიკისა და რემონტის მომსახურებას საცალო, კორპორატიული და სახელმწიფო მომხმარებლებისათვის.

ჯგუფის პროდუქტების ასორტიმენტი მოიცავს შემდეგი სახის პროდუქციას: საბურავები, ზეთები, აკუმულატორები და სატვირთო ავტომობილების ნაწილები, ფილტრები, აქსესუარები და მოვლის საშუალებები, ინდუსტრიული დანადგარები და დიზელის აგრეგატების ნაწილები.

ჯგუფის სერვისის თანამშრომლები ყოველწლიურად გადიან კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებს უცხოელ პარტნიორებთან, როგორებიცაა: MAN, ZF, BOSCH, Wabco, Knorr-Bremse, Cummins, VDO და სხვა. აღნიშნული სერვისცენტრები დაკომპლექტებულია თანამედროვე მანქანა-დანადგარებით. თეგეტა თრაქ ენდ ბასი კორპორატიულ და საცალო მომხმარებელს ავტოტექნომსახურების სრულ ასორტიმენტს სთავაზობს, რაც მოიცავს თითქმის ყველა სატვირთო სატრანსპორტო საშუალების, მათ შორის ავტობუსების დიაგნოსტიკას და შეკეთებას სპეციალური, ავტორიზებული პროგრამების მეშვეობით. მომსახურება მოიცავს:

- ვულკანიზაცია;
- სავალი ნაწილის შეკეთება;
- ელ. სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- ძრავის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- თვლების შეყრის გასწორება;
- ძრავში ზეთის შეცვლა;
- ავტომატურ კოლოფში ზეთის შეცვლა;
- მაშუქების გასწორება სტენდზე;
- გადაცემათა კოლოფის შეკეთება;
- საწვავი სისტემის დიაგნოსტიკა და შეკეთება;
- სამღებრო და სათუნუქე სამუშაოები;
- რეცხვა.

ჯგუფის სამომავლო გეგმები და 2022 წლის მნიშვნელოვანი მოვლენები

სამომავლო გეგმები

„ჯგუფი“ მიზნად ისახავს გააგრძელოს ბოლო წლების წარმატებული საქმიანობა და შესაბამისად შეიმუშავა გარკვეული სტრატეგიული პრიორიტეტები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის შემდგომ ზრდას. ჯგუფის ძირითადი სტრატეგიული მიზნები მომავალი წლებისთვის მოიცავს:

- ახალი ბრენდების დამატებით ჯგუფის პოზიციის გამყარება ბაზარზე და ბაზრის წილის ზრდა ყველა მიმართულებით;
- პროდუქციის დივერსიფიკაცია მოსალოდნელი რყევების თავიდან ასაცილებლად;
- ფილიალების ქსელის გაფართოება საქართველოს მასშტაბით, რაც ასევე ხელს შეუწყობს მეტი თანამშრომლის დასაქმებას;
- MAN - ის სტანდარტების შესაბამისი მონობრენდული და მულტიფუნქციური სერვისცენტრის შექმნა და თბილისსა და მის შემოგარენში არსებული ავტოპარკის სრულად მომსახურება.
- MAN TopUsed მიმართულებით გაყიდვების ზრდა და რეგიონში ევროპული სტანდარტის შესაბამისი მეორადი ავტომობილების ჰაბის ფორმირება.
- მცირე ზომის ელექტრო სატვირთო/სადისტრიბუციო ავტომობილების შემოყვანა და პოპულარიზაცია ქართულ ბაზარზე.
- ახალი ბაზრების ათვისება საქართველოს ფარგლებს გარეთ პარტნიორებთან ერთად.

თეგეტა თრაქ ენდ ბასის გრძელვადიანი სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია რეგიონში სატვირთო მიმართულების დაბალი და საშუალო სეგმენტის ტექნიკის მიმართულებების განვითარება - ჩინური ტექნიკის ბრენდები XCMG, DONGFENG (საქ, სომხ, აზერბაიჯანი), Daewoo სამივე ქვეყანა, ელექტრო ტექნიკა - BYD, CENNTRO (სამივე ქვეყანა), MAN-ის ცენტრალური აზიის მიმართულებით განვითარების მომდევნო ნაბიჯების გადადგმა - 2S და დილერობის მიმართულებით (უზბეკეთი/ყაზახეთი).

მნიშვნელოვანი მოვლენები

2022 წელი საკმაოდ წარმატებული იყო კომპანიისთვის. წლის ჭრილში თეგეტა თრაქ ენდ ბასმა არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელება შეძლო, მათ შორის:

- 87 ერთეული 12 მეტრიანი MAN-ის ბრენდის CNG ავტობუსების მიწოდება ერევნის მუნიპალიტეტისათვის;
- 27 ერთეული MAN-ის ბრენდის ნაგავმზიდის მიწოდება თბილისერვის ჯგუფისთვის;
- 30 ერთეული ოტოკარის ბრენდის ავტობუსის მიწოდება საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის.
- 1.5 მილიონი ევროს მოცულობის საკრედიტო ხაზის მიღება MAN Truck and BUS SE - გან.

ჯგუფის ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

შემოსავლები, რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება და საერთო მოგება

2022 წელს ჯგუფის გაყიდვებმა 136,09 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 34,35%-ით ნაკლებია წინა წლის შედეგზე, როდესაც გაყიდვებმა 207,32 მილიონი ლარი შეადგინა. რეალიზებული საქონლისა და მომსახურებების თვითღირებულება წინა წელთან შედარებით შემცირდა 29.06%-ით. შემოსავლის შემცირება გამოწვეული იყო 2022 წლის 1 აპრილიდან განხორციელებული ტრანსფორმაციით, რომლის შედეგადაც თრაქ ენდ ბასს ჩამოშორდა ავთერსეილ ბიზნესის უდიდესი ნაწილი, ფილიალები შესაბამისი გაყიდვებით (როგორც პროდუქტი, ასევე მომსახურება). 2022 წლის 1 აპრილიდან კომპანიის ძირითად საქმიანობას მოიცავდა ტექნიკის ყიდვა-გაყიდვა, გაყიდვების თანმდევ მომსახურებასთან ერთად.

(ათას ლარში)	2022	2021
შემოსავლები	136,092	207,323
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(112,149)	(158,093)
საერთო მოგება	23,943	49,230
საერთო მოგების მარჟა	17.59%	23.75%

საოპერაციო ხარჯები და მოგება საოპერაციო საქმიანობიდან

2022 წელს საოპერაციო მოგებამ 17,61 მილიონი ლარი შეადგინა. 2021 წლის მონაცემი 34.33%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საოპერაციო მოგებამ 26,82 მილიონი ლარი შეადგინა. საოპერაციო მოგების შემცირებაც გამოწვეულია 2022 წლის პირველი აპრილიდან განხორციელებული ტრანსფორმაციით, რომლის შედეგადაც კომპანიას ჩამოშორდა ერთ-ერთი მსხვილი ბიზნეს მიმართულება, რამაც შეამცირა შემოსავლები და შესაბამისად საოპერაციო მოგებაც.

(ათას ლარში)	2022	2021
შემოსავლები	136,092	207,323
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	(112,149)	(158,093)
საერთო მოგება	23,943	49,230
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(6,011)	(13,487)
კომერციული ხარჯები	(2,994)	(7,783)
სხვა საოპერაციო შემოსავლები	2,858	1,675
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(184)	(2,816)
საოპერაციო მოგება	17,612	26,819
საოპერაციო მოგების მარჟა	12.94%	12.94%

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 2022 წელს 55.43%-ით შემცირდა და 6.01 მილიონი ლარი შეადგინა. 2021 წელს საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 13.48 მილიონ ლარს შეადგენდა. ხარჯების შემცირების მთავარი გამომწვევი ფაქტორი იყო 2022 წლის ტრანსფორმაცია, რომლის შედეგადაც ავთერსეილ ბიზნესი მთელი თავისი ადმინისტრაციული რესურსით ჩამოშორდა კომპანიას.

საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	(2,282)	(4,436)
გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთის ხარჯი	(1,429)	(5,990)
პროფესიული მომსახურება	(791)	(1,037)
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	(741)	(468)
საოფისე ხარჯი	(298)	(808)
სამივლინებო ხარჯი	(149)	(69)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(45)	(79)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(40)	(188)
სხვა ხარჯები	(236)	(412)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(6,011)	(13,487)

EBITDA

2022 წელს EBITDA 20,63 მილიონი ლარი იყო, რაც 45,01%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით, როდესაც EBITDA 37,5 მილიონი ლარი იყო. EBITDA უფრო მეტი პროცენტული პუნქტით შემცირდა ვიდრე შემოსავლები, რადგან ტრანსფორმაციის შემდგომ დარჩენილი ბიზნესი ნაკლები მარჟიანობით ხასიათდებოდა, შესაბამისად EBITDA Margin შემცირდა წინა წელთან შედარებით.

(ათას ლარში)	2022	2021
შემოსავლები	136,092	207,323
საოპერაციო მოგება	17,612	26,819
ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯი	(3,013)	(10,576)
EBITDA	20,625	37,495

ფინანსური შემოსავალი / (ხარჯი) და წმინდა მოგება

„თეგეტა თრაქ & ბასის“ ფინანსური ხარჯი უმეტესწილად წარმოადგენს საპროცენტო ხარჯს და გადაფასებიდან მიღებულ ხარჯს „ჯგუფის“ საბანკო ვალებსა და სხვა ინსტრუმენტებზე. 2022 წელს საპროცენტო ხარჯმა 3,03 მილიონი ლარი შეადგინა, რაც 52,05%-ით ნაკლებია წინა წელთან შედარებით, როდესაც საპროცენტო ხარჯი 6,33 მილიონი იყო. საპროცენტო ხარჯის შემცირება ძირითადად გამოწვეული იყო ტექნიკის გაზრდილი გაყიდვებით და მომწოდებლებისგან გადახდის პირობების გაუმჯობესებით, რამაც შეამცირა სასესხო ვალდებულებები. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო მანისგან დაბალგანაკვეთიანი საკრედიტო ხაზის დამტკიცება, რომლითაც კომპანიამ მნიშვნელოვნად დაზოგა საპროცენტო ხარჯი.

(ათას ლარში)	2022	2021
შემოსავლები	136,092	207,323
საოპერაციო მოგება	17,612	26,819
საპროცენტო შემოსავალი	1,994	835
საპროცენტო ხარჯი	(3,034)	(6,328)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებით მიღებული (ზარალი)/მოგება	(3,557)	2,653
საკომისიო ხარჯები	(107)	(24)
სხვა ფინანსური შემოსავალი	2,790	1,522
მოგება დაბეგვრამდე	15,698	25,477
მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-
წმინდა მოგება	15,698	25,477
წმინდა მოგების მარჟა	11,53%	12,29%

ჯგუფის პასუხისმგებელი პირების განცხადება

ჯგუფის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, რომელიც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით სრულად, სწორად და სამართლიანად ასახავს ჯგუფის აქტივებს, ვალდებულებებს, ფინანსურ მდგომარეობასა და მოგება-ზარალს.

ასევე, წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება სამართლიანად და ამომწურავად მიმოიხილავს ჯგუფის საქმიანობის განვითარებას, შედეგებსა და მდგომარეობას, ასევე არსებული ძირითადი რისკების აღწერას.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

2022 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
--	---

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
---------------------------------------	-----

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	9
3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში	25
4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	25
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	26
6. ძირითადი საშუალებები	28
7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	29
8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	30
9. გაცემული სესხები	31
10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	31
11. ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	32
12. ნასესხები სახსრები	33
13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	34
14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	34
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	35
16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	35
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები	35
18. ფინანსური ხარჯები	36
19. ფინანსური შემოსავალი	36
20. კაპიტალი	36
21. პირობითი ვალდებულებები	37
22. ფინანსური რისკის მართვა	39
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	42
24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	42
25. არაფულადი ოპერაციები	43

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ („კომპანია“) და მისი შვილობილის („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოპერაციების შედეგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად („ფასს“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის სწორად არჩევასა და მის შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარ და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- იმის შეფასებაზე, აქვს თუ არა ჯგუფის უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ;

ხელმძღვანელობა ასევე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ბუღალტრული ჩანაწერების ისეთ წარმოებაზე, რომელიც სრულყოფილად წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის ტრანზაქციებს და ნებისმიერ დროს გონივრული სიზუსტით წარმოაჩენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას და საშუალებას აძლევს მენეჯმენტს, რომ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგება იყოს ფასს-თან შესაბამისობაში;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც შეესაბამება ქართულ კანონმდებლობასა და ფასს-ს;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცდა ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 16 ოქტომბერს.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური განყოფილების უფროსი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებს, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და ვმოქმედებდით პბეკ კოდექსით განსაზღვრული ეთიკური პასუხისმგებლობების დაცვით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ჯგუფის მმართველობით ანგარიშგებაში შესულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტის დასკვნას. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება წინამდებარე აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ ფარავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გავცემთ მასთან დაკავშირებით არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გაცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს ზემოთ ხსენებული სხვა ინფორმაციის გაცნობას, როდესაც ის ხელმისაწვდომი გახდება, და ამ პროცესში, იმის დადგენას, ხომ არ არის არსებითი შეუსაბამობა სხვა ინფორმაციასა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის დროს მოპოვებულ ინფორმაციას შორის, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს ის არსებით უზუსტობებს. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ ვალდებული ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

აუდიტის სხვა საკითხები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ჩატარდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც გამოთქვა არამოდიფიცირებული მოსაზრება ამ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 8 სექტემბერს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა ვალდებულებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის შესახებ, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი მოსაზრების გამომხატველი იქნება. გონივრული რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად ან ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

- ვაფასებთ სააღრიცხვო პოლიტიკების და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული სააღრიცხვო დაშვებებისა და შესაბამისი განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით აღრიცხვის წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ აღნიშნულ საკითხზე შესაბამისი განმარტებით შენიშვნებში, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისთვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ჯგუფი აიძულოს, შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენის ფორმას, სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, თუ რამდენად სამართლიანადაა ასახული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციები და მოვლენები.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოებისა და ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა, მეთვალყურეობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე, მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის, ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

შოთა ნანიტაშვილი (Reg# SARAS-957146)

შპს „დელოიტი და ტუმის“ სახელით (Reg# SARAS-F-107265)

2023 წლის 16 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	183	151
არამატერიალური აქტივები		24	27
აქტივის გამოყენების უფლება	7	2,024	22,923
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		266	409
სულ გრძელვადიანი აქტივები		2,497	23,510
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		883	818
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	52,656	29,161
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10	51,328	10,564
გადახდილი ავანსები		5,766	1,940
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		171	161
გაცემული სესხები	9	22,875	1,861
ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	11	932	39,443
სულ მიმდინარე აქტივები		134,611	83,948
სულ აქტივები		137,108	107,458
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	20	–	–
სხვა რეზერვები		–	(33,247)
გაუნაწილებელი მოგება		53,092	38,047
სულ კაპიტალი		53,092	4,800
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები (გრძელვადიანი)	12	5,608	–
საიჯარო ვალდებულებები	7	936	13,753
საგარანტიო ანარიცხი	5	477	590
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,271	1,712
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		8,292	16,055
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	5,370	11,106
საიჯარო ვალდებულებები	7	1,021	9,396
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	54,525	25,896
საგარანტიო ანარიცხი	5	1,049	1,011
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	21	878	1,344
სხვა ფინანსური ვალდებულება	21	–	34,512
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		838	747
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	12,043	2,591
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		75,724	86,603
სულ ვალდებულებები		84,016	102,658
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		137,108	107,458

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

9-43 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული			
ხელშეკრულებებიდან	14	136,092	207,323
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(112,149)	(158,093)
საერთო მოგება		23,943	49,230
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(6,011)	(13,487)
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(2,994)	(7,783)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	2,858	1,675
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(184)	(2,816)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		17,612	26,819
ფინანსური შემოსავალი	19	4,784	5,010
ფინანსური ხარჯები	18	(6,698)	(6,352)
მოგება დაბეგვრამდე		15,698	25,477
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		15,698	25,477
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
მთლიანი სრული შემოსავალი		15,698	25,477

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
 კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
 (თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	–	(22,936)	13,555	(9,381)
წლის მოგება	–	–	25,477	25,477
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	25,477	25,477
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(985)	(985)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	(10,311)	–	(10,311)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	–	(33,247)	38,047	4,800
წლის მოგება	–	–	15,698	15,698
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	15,698	15,698
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(653)	(653)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	33,247	–	33,247
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	–	–	53,092	53,092

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
 დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
 ფინანსური ხელმძღვანელი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		15,698	25,477
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებებისა და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	6,7	3,007	10,576
არამატერიალური აქტივების ცვეთა		6	1
დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების ანარიცხი	10	(1,950)	1,750
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		(25)	(7)
საპროცენტო შემოსავალი		(1,994)	(835)
ფინანსური შემოსავალი/(ზარალი) ფინანსური თავდებობიდან		(2,790)	(1,522)
საპროცენტო ხარჯი		3,034	6,328
შემოსავალი საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	7	(196)	(91)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	19	3,557	(2,653)
ნაპატიები სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	17	(99)	(15)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	17	–	633
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	17	(159)	(266)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		18,089	39,376
ცვლილებები სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში		(39,724)	(1,822)
ცვლილებები საგადასახადო აქტივებში, მოგების გადასახადის გარდა		–	4,907
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში, მოგების გადასახადის გარდა		91	747
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(3,826)	3,842
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(23,336)	10,446
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		29,264	(6,817)
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხში		(75)	660
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		78	(382)
სახელშეკრულებო ვალდებულებების ცვლილება		9,011	(6,237)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(28,517)	5,344
გადახდილი მოგების გადასახადი		(10)	(107)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(10,438)	44,613
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(159)	(114)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		38	65
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(3)	(28)
გაცემული სესხები	9	(59,286)	(11,560)
გაცემული სესხების დაფარვა	9	34,597	9,681
მიღებული პროცენტი		1,830	792
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(22,983)	(1,164)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	7	(2,730)	(9,423)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	7	(594)	(2,327)
სესხის აღება	12	33,909	41,005
ნასესხები სახსრების დაფარვა	12	(31,843)	(54,842)
გადახდილი პროცენტი	12	(1,865)	(1,246)
გადახდილი დივიდენდები		–	(1,296)
შეზღუდული წვდომის ანგარიშზე ფულადი სახსრების განთავსება	11	35,371	(11,140)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		32,248	(39,269)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,967)	(2,266)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		(3,140)	1,914
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		4,072	2,158
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	11	932	4,072

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
 დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
 ფინანსური ხელმძღვანელი

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 206239729. კომპანია დარეგისტრირდა 2006 წლის 10 აპრილს და ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, #129.

კომპანიის 100%-ის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ („მშობელი კომპანია“), ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მოქალაქე თემურ კოხომე („საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე“).

კომპანია ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული მანქანათმშენებელი კორპორაციის „MAN Truck & Bus SE“ ოფიციალური პარტნიორია საქართველოში.

შვილობილი კომპანია

კომპანია შპს „აგროსერვისის“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ (საიდენტიფიკაციო ნომერი: 401968411) უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (ერთად „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებებში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ მას აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ მიმდინარე უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიებზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქცეობა.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. ჯგუფი განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდის თუ აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. ჯგუფმა ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა სააგენტო მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის განმავლობაში, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს ჯგუფის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

ჯგუფი განიხილავს, არის თუ არა ხელშეკრულებაში ისეთი დაპირებები, რომლებიც წარმოადგენს ცალკე სახელშეკრულებო ვალდებულებას, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს გარიგების ფასის ნაწილი (მაგ. გარანტიები, ა.შ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, ჯგუფი განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(i) დაბრუნების უფლება

კონკრეტული ხელშეკრულებები კლიენტებს ანიჭებს მითითებულ პერიოდში საქონლის დაბრუნების უფლებას. თანხის დაბრუნების ვალდებულება აღიარდება იმ საქონელთან მიმართებაში, რომელთა დაბრუნება მოსალოდნელია (ე.ი. თანხა, რომელიც არ არის შესული ოპერაციის ფასში). დაბრუნების უფლების მქონე აქტივი (და შესაბამისი ცვლილება გაყიდვის ფასებში) ასევე აღიარდება კლიენტების საქონლის აღდგენის უფლებაზე, რომელიც შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სასაქონლო-მატერიალური მარაგებში.

(ii) მოცულობის გამო ფასდაკლება

ჯგუფი კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის კრედიტორული დავალიანების თანხასთან.

(iii) საგარანტიო ვალდებულება

ზოგადად ჯგუფი იძლევა დეფექტების შეკეთებისა და გაყიდვის მომენტში არსებული დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლის გარანტიას, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ ხარისხს. ეს მარწმუნებელი ტიპის გარანტიები აღირიცხება საგარანტიო ანარიცხების სახით. სააღრიცხვო პოლიტიკა საგარანტიო ანარიცხების შესახებ იხილეთ ნაწილში (პ) („ანარიცხები“).

გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, ჯგუფი გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და საქონლის გაყიდვიდან შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი მოიცავს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ შემოსავალი ფინანსური გარანტიების ამობრუნებიდან;
- ▶ სხვა ფინანსური შემოსავალი;

ჯგუფის ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები;

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგება-ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(ე) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ამავდროულად მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებებში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფი იყენებს კონსოლიდაციის პირდაპირ მეთოდს და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაყიდვისას შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც შემოსულობაში ან ზარალშია რეკლასიფიცირებული, ასახავს იმ თანხას, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მეთოდის გამოყენებიდან.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის კომპანიების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების დაფარვით ან კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აისახება მოგება-ზარალში გარდა იმ ფულადი მუხლებისა, რომლებიც საზღვარგარეთ საქმიანობაში ჯგუფის წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირებისთვის არის განკუთვნილი. ისინი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში წმინდა ინვესტიციების ჩამოწერამდე, როდესაც ხდება მთლიანი თანხის რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში ასევე აისახება ამ ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობებზე მიკუთვნებული დარიცხული გადასახადი და კრედიტები.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსაზღვრად, ისეთი არაფულადი აქტივების ან არაფულადი აქტივებისა და არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდის უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულებების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგვრას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული დავალიანებებისა და კრედიტორული ვალდებულებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ვალდებულებებთან ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შემენაზე გაწეულ ხარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიკური იდენტიფიცირების საფუძველზე.

(ი) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღრიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების გზით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგება-ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

▶ შენობა-ნაგებობები	30-50 წელი;
▶ მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10 წლამდე;
▶ საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	2-დან 10 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

სესხით სარგებლობის დანახარჯები

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხით სარგებლობის დანახარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობის ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხით სარგებლობის დანახარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების ხარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება-ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და გაცემულ სესხებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

გაცემული სესხებისა და ფინანსური გარანტიებისთვის, მოსალოდნელია, რომ საკრედიტო დავალიანება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ან დეფოლტს გამოიწვევს კრედიტის ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესების შემდეგ, რაც განისაზღვრება, როგორც კონტრაგენტების საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება თავდაპირველი აღიარებიდან ორი პოზიციით, ან საკრედიტო რეიტინგის განსაზღვრა Ca ან ნაკლებ დონეზე. ჯგუფს ყველა სესხი და გარანტია გაცემული აქვს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე, შესაბამისად, მათი დაფარვა ყოველთვის შეიძლება არ შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ გრაფიკს და, შესაძლოა, განხორციელდეს ხელშეკრულების რამდენიმეჯერ გახანგრძლივება და რესტრუქტურზაცია. შესაბამისად, ჯგუფი ვადაგადაცილებულ დღეებს არ მიიჩნევს საკრედიტო რისკის ან გაუფასურების მნიშვნელოვნად გაზრდის ტრიგერად. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგება-ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-5 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება - მე-10 შენიშვნა;
- ▶ გაცემული სესხები - მე-9 შენიშვნა;

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, ნასესხებ სახსრებს, საიჯარო ვალდებულებებს, ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებსა და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფმა გააფორმა კონკრეტული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, ქართულ კომერციულ ბანკში საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის სესხების უზრუნველყოფის მიზნით. რადგან საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ძირითადი შემოსავლის წყაროს კომპანიის მიერ გამოცხადებული დივიდენდები წარმოადგენს, ამ თავდებობის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდა საწესდებო კაპიტალის შესაბამის ანგარიშგებში, ამ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საუკეთესო შეფასების გზით, რომელიც კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულებით. შემდგომში, ხსენებული ვალდებულების ხელახლა შეფასება აღიარდება მოგება-ზარალში, სანამ ის არ უკავშირდება საბაზისო გარანტირებული ვალდებულების დაფარვით გამოწვეულ შემცირებას უპირატესი მოვალეობის მიერ, რა შემთხვევაშიც, ამგვარი შემცირება პირდაპირ აღიარდება კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები და ნასესხები სახსრები

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა თავდებობის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ისეთი ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება თავდებობის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების ხარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის

უმაღლესი ოდენობით. მიმდინარე ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების საფუძველზე, კომპანია იძლევა მშობელი კომპანიის და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების შესრულების მაჩვენებლების გარანტიას ბანკის მიმართ მათ სესხებთან დაკავშირებით (21-ე შენიშვნა).

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის ხარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ნ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ო) ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაბრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები (გაგრძელება)

ნაშთები ბანკში, რომელთა გამოყენება ჯგუფის მიერ ექვემდებარება მესამე მხარის სახელშეკრულებო შეზღუდვებს, შედის ფულად სახსრებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შეზღუდვები არ გამოიწვევს, რომ ნაშთები ბანკში აღარ აკმაყოფილებდეს ფულადი სახსრების განმარტებას. სახელშეკრულებო შეზღუდვები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკში არსებული ნაშთების გამოყენებაზე, წარმოდგენილია შენიშვნა 11-ში. თუ ფულადი სახსრების გამოყენების სახელშეკრულებო შეზღუდვები ვრცელდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში, შესაბამისი თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზღაურებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(პ) ანარიცხები

ზოგადი ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა. თუ ჯგუფი მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხები და დაკავშირებული აქტივი

ჯგუფი გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეფექტური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

ჯგუფი განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(ჟ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულებას წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ჟ) იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

ჯგუფი სხვადასხვა ოფისს, საწყობს, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს, მიწის ნაკვეთს და მოწყობილობას იღებს იჯარით. საიჯარო ხელშეკრულებები ჩვეულებრივ ფიქსირებული პერიოდით - 4 თვიდან 10 წლამდე ფორმდება.

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

- ▶ შენობა-ნაგებობები - 1-დან 10 წლამდე;
- ▶ ავტომობილები და სხვა მოწყობილობები 1-დან 5 წლამდე

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ი) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნაყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მთავარი

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(რ) გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან, მშობელ კომპანიასა და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსთან აღირიცხება გარიგების ნომინალური ღირებულებით, ფინანსური ინსტრუმენტების მომცველი გარიგებების გამოკლებით. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება შემდეგი აღიარების პოლიტიკების შესაბამისად, რომლებიც განსაზღვრულია ნაწილში (კ) - ფინანსური ინსტრუმენტები, გარიგების ნომინალურ ღირებულებასა და კაპიტალის შემადგენელი ნაწილის სახით აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობით. ნებისმიერი შემდგომი მოძრაობა ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებში აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შემდეგი ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ძალაში 2022 წლის 1 იანვარს შევიდა, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ ჯგუფისა და კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება - მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე.
- ▶ ბასს 16-ის ცვლილება - ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე;
- ▶ ფასს 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება - შვილობილი კომპანია, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს;
- ▶ ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები - გადასახდელები „10-პროცენტიანი“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის;
- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება - მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე.

4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგებების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, თუკი ისინი ჯგუფს მიესადაგება. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ ფასს 17-ის ცვლილება - სადაზღვევო ხელშეკრულებები: აღიარება და შეფასება, წარდგენა და ინფორმაციის გამჟღავნება.
- ▶ ცვლილებები ბასს 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად.
- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება - ბასს 8-ის ცვლილება.
- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა - ბასს 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, მათ გაცხადებაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

შეფასებები და დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული შეფასებები და დაშვებები, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება, საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხა სხვა რეზერვებში, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. 2022 წლის ივლისში საბოლოო მაკონტროლებელმა მხარემ სრულად გადაიხადა სესხები საქართველოს კომერციული ბანკის მიმართ, რომელზეც ჯგუფს ჰქონდა აღებული საგარანტიო ვალდებულება. შედეგად, ჯგუფს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღარ აქვს სხვა ფინანსური ვალდებულება და სხვა რეზერვები.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შემოსავლის აღიარება - მომსახურების ტიპის გარანტიების განცალკევებული სარეალიზაციო ფასის შეფასება

ჯგუფი მომხმარებლებს უზრუნველყოფს მომსახურების ტიპის გარანტიებით. ეს საგარანტიო მომსახურება ან ცალკე იყიდება, ან გაყიდულ საქონელთან ერთად.

ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ ზემოთ აღწერილი საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განცალკევებული იყოს. შესაბამისად, ჯგუფმა გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვაზე და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ჯგუფი სახელშეკრულებო განცალკევებულ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგებს ფასს ამგვარი განცალკევებული ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების გამოცვლის და შეკეთების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე ჯგუფის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 1,526 ლარის (2021 წ.: 1,601 ლარი) ოდენობით. ჯგუფმა ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 1,149 ლარის (2021 წ.:

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

1,227 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებისა და შეწყვეტის შესაძლებლობით - ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფმა განმეორებით შეაფასა იჯარის ვადა იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომლებიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. ჯგუფმა გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

ჯგუფს ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ჯგუფს არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებასა და სახელშეკრულებო აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისთვის ჯგუფი ორ მეთოდს იყენებს - ინდივიდუალური და კოლექტიური შეფასების მეთოდებს. ინდივიდუალური მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ მნიშვნელოვან კონტრაგენტებთან, დაკავშირებულ მხარეებსა და სახელმწიფო ორგანიზაციებთან მიმართებაში.

კოლექტიურ მეთოდში ჯგუფი იყენებს ანარიცხის მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

ანარიცხის მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება ჯგუფის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს, გარდა სახელმწიფო უწყებებისა. ჯგუფი მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

ჯგუფის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ჯგუფის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

2022 და 2021 წლებისთვის ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო სახელმწიფო უწყებების მიმართ დებიტორული დავალიანებებისთვის. ყველა თანხა მომდევნო პერიოდის განმავლობაში იყო მიღებული.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

გაცემული სესხები

გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად ფასდება, მსესხებლის შიდა საკრედიტო რეიტინგის გათვალისწინებით, კონკრეტული ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციის საფუძველზე, გარდა შპს „თეგეტა მოტორსის“ ჯგუფში შემავალი კომპანიებისა. შპს „თეგეტა მოტორსის“ შვილობილი კომპანიებისთვის შიდა რეიტინგი მშობელი კომპანიის რეიტინგს ემთხვევა. 2022 წლისა და 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სესხების უმეტესობა მშობელი კომპანიის შვილობილ კომპანიებზე იყო გაცემული.

2022 და 2021 წლებში ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო გაცემული სესხების მთლიანი ნაშთისთვის.

საიჯარო ვალდებულების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ჯგუფს არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც ჯგუფს მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის მსგავსი ღირებულების მქონე აქტივის შესაძენად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. ჯგუფმა ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემავალი ინფორმაციის (როგორიც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულება	6	13	318	919	22	1,278
დაგროვილი ცვეთა	(4)	(2)	(196)	(651)	(13)	(866)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412
შესყიდვები	–	1	51	–	4	56
მარაგებიდან გადმოტანა	–	43	1	7	3	54
გასვლები	–	(1)	(98)	–	–	(99)
ცვეთის ხარჯი	(2)	(8)	(62)	(236)	(5)	(313)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	–	1	40	–	–	41
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	47	54	39	11	151
თვითღირებულება	6	56	272	926	29	1,289
დაგროვილი ცვეთა	(6)	(9)	(218)	(887)	(18)	(1,138)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	47	54	39	11	151
შესყიდვები	–	48	23	88	–	159
გასვლები	–	–	(73)	(6)	–	(79)
ცვეთის ხარჯი	–	(13)	(26)	(75)	–	(114)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	–	–	66	–	–	66
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	82	44	46	11	183
თვითღირებულება	6	104	222	1,008	29	1,369
დაგროვილი ცვეთა	(6)	(22)	(178)	(962)	(18)	(1,186)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	–	82	44	46	11	183

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მოგება-ზარალში აღიარებული ცვეთის თანხები:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში შესული	75	235
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული	39	78
სულ ცვეთის ხარჯი	114	313

2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 82 ლარი (2021 წ.: 47 ლარი) წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნაში).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფში ექსპლუატაციაში მყოფი და სრულად ამორტიზებული ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 1,013 ლარს (2021 წ.: 152 ლარი).

7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა-ნაგებობები	საოფისე აღჭურვილობა და ავტომობილები	სულ
თვითღირებულება	27,555	842	28,397
დაგროვილი ცვეთა	(1,964)	(27)	(1,991)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	25,591	815	26,406
შესყიდვები	5,582	620	6,202
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი	684	(437)	247
ცვეთის ხარჯი	(10,031)	(232)	(10,263)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	261	70	331
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923
თვითღირებულება	33,821	1,025	34,846
დაგროვილი ცვეთა	(11,734)	(189)	(11,923)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923
			2,585
შესყიდვები	2,180	405	
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი*	(33,154)	(1,025)	(34,179)
ცვეთის ხარჯი	(2,629)	(264)	(2,893)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	13,338	250	13,588
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,822	202	2,024
თვითღირებულება	2,847	405	3,252
დაგროვილი ცვეთა	(1,025)	(203)	(1,228)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,822	202	2,024

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	23,149	27,227
შესყიდვები	2,585	6,202
პროცენტის დარიცხვა (მე-18 შენიშვნა)	594	2,327
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი*	(20,787)	487
გადახდები	(3,324)	(11,750)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(260)	(1,344)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,957	23,149
მიმდინარე	1,021	9,396
გრძელვადიანი	936	13,753

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2022	2021
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებსა და გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულებაში შესული გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი	2,893	10,263
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	1,610	3,136
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-18 შენიშვნა)	594	2,327
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(260)	(1,344)
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან (მე-17 შენიშვნა)	(196)	(91)
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	4,641	14,291

*2022 წლის 1 აპრილიდან კომპანიიდან აფთერსეილის საქმიანობა გადაეცა დურ კომპანიას. შედეგად, იჯარების ნაწილი აღარ იყო საჭირო და მოხდა საიჯარო კონტრაქტების შეწყვეტა.

ჯგუფის მთლიანი ფულადი ნაკადები იჯარებზე შეადგენდა 4,934 ლარს 2022 წელს (2021 წ.: 14,886 ლარი).

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	48,135	26,605
საქონელი გზაში (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	4,311	2,147
სხვა (თვითღირებულებით)	210	409
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	52,656	29,161

2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 52,656 ლარის (2021 წ.: 29,161 ლარი) ოდენობით, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნა).

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

9. გაცემული სესხები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი	12,980	–
დურ კომპანიაზე გაცემული სესხები	9,887	1,855
მესამე პირებზე გაცემული სესხები	8	6
სულ გაცემული სესხები	22,875	1,861

მოძრაობა გაცემულ სესხებში იყო შემდეგი:

	2022	2021
1 იანვარს	1,861	9
გაცემული სესხები	59,286	11,560
გაცემული სესხების დაფარვა	(34,597)	(9,681)
მიღებული პროცენტი	(1,791)	(730)
საპროცენტო შემოსავალი	1,954	773
ვალდებულებებთან გაქვითვა	(943)	–
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(2,895)	(70)
31 დეკემბერს	22,875	1,861

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	52,065	13,251
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(737)	(2,687)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	51,328	10,564

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	15,055	17,593	3,881	5,494	6,856	3,186	52,065
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	–	50	227	460	737
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	0.91%	3.31%	14.44%	1.42%

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ხარისხის მიხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	3,472	2,712	2,936	1,882	593	1,656	13,251
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	–	153	772	435	1,327	2,687
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	5.21%	41%	73.36%	80.13%	20,28%

მოდრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2022	2021
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს (აღდგენა)/დარიცხვა წლის განმავლობაში (მე-17 შენიშვნა)	2,687 (1,950)	937 1,750
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	737	2,687

11. ფული და ბანკში არსებული ნაშთები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	932	3,969
ნაღდი ფული სალაროში	–	48
ფულადი სახსრები გზაში	–	55
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	–	35,371
სულ ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	932	39,443
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	–	(35,371)
სულ ფული და ბანკში არსებული ნაშთები ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	932	4,072

ჯგუფი ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეზღუდული ფულადი სახსრები სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფის საგანს წარმოადგენს (21-ე შენიშვნა).

2022 წელს კომპანიის ბანკში არსებულ ნაშთებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 40 ლარი (2021 წ.: 62 ლარი) შეადგინა.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

12. ნასესხები სახსრები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - ძირი	10,889	10,967
მიღებული სესხები - დარიცხული პროცენტი	89	139
სულ ნასესხები სახსრები	10,978	11,106

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
ევრო	2022	2025	ქართული კომერციული ბანკი	10,830
ევრო	2021	2023	იურიდიული პირი	146
ევრო	2022	2023	იურიდიული პირი	2
				10,978

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი	დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
ლარი	2021	2022	ქართული კომერციული ბანკი	6,535
ევრო	2021	2022	იურიდიული პირი	1,133
ევრო	2021	2022	იურიდიული პირი	3,438
				11,106

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

2021 ფინანსურ წელს, ადგილობრივ ვალუტაში დენომინირებული სესხების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები იყო 14%-დან 15%-მდე. ამ სესხების დაფარვის საშუალო ვადა 2021 ფინანსურ წელს შეადგენდა 244 დღეს. 2022 წელს კომპანიას არ ჰქონდა სესხები ადგილობრივ ვალუტაში.

ანალოგიურად, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი 2022 ფინანსური წლის განმავლობაში იყო 8%-დან 9%-მდე, 2021 წელს აღნიშნული განაკვეთები იყო 7%-დან 8%-მდე. აღსანიშნავია, რომ 2022 ფინანსურ წელს უცხოურ ვალუტაში სესხების დაფარვის საშუალო ვადა იყო 468 დღე. 2021 წელს ეს ვადა იყო 250 დღე.

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2022	2021
1 იანვარს	11,106	26,124
სესხის აღება	33,909	41,005
საპროცენტო ხარჯი (მე-18 შენიშვნა)	1,849	1,943
გადახდილი პროცენტი	(1,865)	(1,246)
ძირი თანხის დაფარვა	(31,843)	(54,842)
მოთხოვნებთან გაქვითვა	(943)	–
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(1,235)	(1,878)
31 დეკემბრის	10,978	11,106

13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	54,133	24,937
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	386	906
სხვა	6	53
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	54,525	25,896

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2022	2021
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	124,690	193,815
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	11,402	13,508
სულ შემოსავალი	136,092	207,323

2022 და 2021 წლების განმავლობაში საქონლის გადაცემა მოხდა დროის გარკვეულ მომენტში, ხოლო მომსახურების გაწევა - დროის განმავლობაში.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	51,328	10,564
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - გრძელვადიანი ნაწილი	1,271	1,712
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე ნაწილი	12,043	2,591

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის კლიენტებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ კლიენტებს.

12,043 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2023 წელს შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2022 წელს ჯგუფმა შემოსავლის სახით აღიარა 2,591 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების მიმდინარე წილის ნაწილში.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების გრძელვადიანი ნაწილი მთლიანად უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაყიდული ავტობუსების მომსახურების ტიპის გარანტიებს.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2022	2021
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(102,006)	(145,054)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების თვითღირებულება:		
შესყიდული მომსახურებები	(5,322)	(1,896)
პერსონალის ხარჯები	(2,740)	(6,105)
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი	(1,464)	(4,273)
საიჯარო ხარჯი	(283)	(63)
გამოყენებული მასალები	(197)	(376)
ცვეთის ხარჯი	(75)	(235)
სხვა ხარჯები	(62)	(91)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(112,149)	(158,093)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	(2,282)	(4,436)
გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთის ხარჯი	(1,429)	(5,990)
პროფესიული მომსახურება	(791)	(1,037)
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	(741)	(468)
საოფისე ხარჯი	(298)	(808)
სამივლინებო ხარჯი	(149)	(69)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(45)	(79)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(40)	(188)
სხვა ხარჯები	(236)	(412)
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(6,011)	(13,487)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

	2022	2021
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების აღდგენა/დარიცხვა. წმინდა	1,950	—
შემოსავალი სტანდარტული საგარანტიო მომსახურებებიდან, წმინდა	256	277
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	196	—
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	159	266
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებების გამოსყიდვა	99	15
შემოსავალი მარაგების ტრანსპორტირებიდან	22	123
შემოსულობა საგარანტიო ანარიცხის ხელახალი შეფასებიდან	—	433
სააგენტო მომსახურების გასამრჯელო	—	347
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიცირებიდან	—	91
სხვა	176	123
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	2,858	1,675

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები (გაგრძელება)

	2022	2021
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(9)	(1,750)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	–	(633)
საგარანტიო ანარიცხის დარიცხვა	–	(278)
სხვა	(175)	(155)
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(184)	(2,816)

18. ფინანსური ხარჯები

	2022	2021
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი	(3,557)	–
საპროცენტო ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	(1,849)	(1,943)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-7 შენიშვნა)	(594)	(2,327)
საპროცენტო ხარჯი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე	(591)	(2,058)
სხვა	(107)	(24)
სულ ფინანსური ხარჯები	(6,698)	(6,352)

19. ფინანსური შემოსავალი

	2022	2021
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	2,790	1,522
საპროცენტო შემოსავალი	1,994	835
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	–	2,653
სულ ფინანსური შემოსავალი	4,784	5,010

20. კაპიტალი

20.1 საწესდებო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 0,2 ლარით განისაზღვრა, რომელიც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენის მიზნით ნულამდე დამრგვალდა. კომპანიის 100%-ს ფლობს შპს „თეგეტა მოტორსი“.

20.2 კაპიტალის სხვა განაწილება

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების აღიარებასთან დაკავშირებული სხვა კაპიტალის განაწილება შეესაბამება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკების მოთხოვნებს (21-ე შენიშვნა).

21. პირობითი ვალდებულებები**საგადასახადო კანონმდებლობა**

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

დაგირავებული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავებული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	–	–
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	82	47
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-8 და მე-12 შენიშვნები)	52,656	29,161

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება ქართულ კომერციულ ბანკთან. თავდებობის ფარგლებში, კომპანია იძლევა მისი მშობელი კომპანიისა და დური კომპანიების ვალდებულებების შესრულების გარანტიას ბანკის მიმართ არსებულ სესხებთან დაკავშირებით. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	ვალუტა	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
მშობელი კომპანია	ლარი		146
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	ლარი		82
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	ლარი	405,300	172
შპს „თეგეტა დისტრიბუცია“	ლარი		104
შპს „თეგეტა თაიარ იმპორტსი“	ლარი		298
შპს „თეგეტა ქარ რენტ“	ლარი		76
სულ		405,300	878

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	ვალუტა	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
შშ-მშენი კომპანია	ლარი		822
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	ლარი		51
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	ლარი	464,640	204
შპს „თი-ბი-ეი თეგეტა“	ლარი		6
შპს „თეგეტა ავტომოტივ იმპორტი“	ლარი		192
შპს „თეგეტა პრაიმ პროდაქტს“	ლარი		69
სულ		464,640	1,344

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. 2022 წლის ივლისში საბოლოო მაკონტროლებელმა მხარემ სრულად გადაიხადა სესხები საქართველოს კომერციული ბანკის მიმართ, რომელზეც ჯგუფს ჰქონდა აღებული საგარანტიო ვალდებულება. შედეგად, ჯგუფის ფულადი სახსრების ანგარიშებზე შეზღუდვები მოიხსნა.

2022 და 2021 წლების დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ფინანსური ვალდებულება იყო შემდეგი:

ემიტენტი	ბენეფიციარი	ვალუტა	2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
			მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება	მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	საბოლოო მაკონტროლებელ- ლი მხარე (ფიზიკური პირი)	აშშ დოლარი	–	–	35,118	34,512

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

ჯგუფი კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს ჯგუფისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლისგანაც ჯგუფს მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

22. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა ჯგუფის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. ჯგუფი თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და გაცემულ სესხებს.

ჯგუფი გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობისა (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ბანკებში განთავსებული ანაზრების ჩათვლით.

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	51,328	10,564
გაცემული სესხები	22,875	1,861
ფული და ბანკში არსებული ნაშთები (მე-11 შენიშვნა)	932	39,443
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	75,135	51,868

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

გაუფასურების ანალიზი ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხის მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების და არსებული პირობების შესახებ. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ჩამოიწერება, თუ ის ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენს სამართალგამოყენების საგანს. ჯგუფი არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზრებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზრები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

გაცემული სესხები

სესხები გაცემულია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებზე. გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება აღწერილია მე-5 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ დანაკარგის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**საბაზრო რისკი**

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტიანი ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტა არის უპირატესად ქართული ლარი („ლ“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო და ბრიტანული ფუნტი სტერლინგი. აქედან ყველაზე მეტია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	2,376	(2,231)	145	36,723	(67,176)	(30,453)
ევრო	53,550	(63,955)	(10,405)	5,806	(7,602)	(1,796)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად შენარჩუნებით:

	2022	2021
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	15	(3,045)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	(15)	3,045
ევროს 10%-იანი გამყარება	(1,041)	(180)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	1,041	180

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაყოფილია კატივობად სახელმეკრულებო საპროცენტო, განმეორებითი და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ნასესხები სახსრები	–	6,535

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 2021 წელს 65 ლარიან ცვლილებას მოგება-ზარალში. ამ ანალიზში გაკეთებულია დაშვება, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი**

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული ვალდებულებების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიწვევს ხელშეკრულებების ურთიერთჩათვლის გავლენას. სხვა ფინანსური ვალდებულებები წარმოიშობა ჯგუფის მიერ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ვალდებულების თავდებობიდან (21-ე შენიშვნა) და, როგორც ასეთი, ამ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფაქტიური გადინება ჯგუფიდან, შესაძლოა, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულ თანხებზე ნაკლები იყოს.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ	სულ საბალანსო ღირებულება
ნასესხები სახსრები	86	143	5,685	5,917	–	11,831	10,978
საიჯარო ვალდებულებები	97	195	876	991	80	2,239	1,957
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	25	35	279	564	138	1,041	878
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	54,525	–	–	–	–	54,525	54,525
სულ მომავალი გადახდები	54,733	373	6,840	7,472	218	69,636	68,338

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ	სულ საბალანსო ღირებულება
ნასესხები სახსრები	41	155	11,734	–	–	11,930	11,106
საიჯარო ვალდებულებები	911	1,821	7,908	12,364	1,184	24,188	23,149
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	149	147	196	1,289	–	1,781	1,344
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	195	375	35,039	–	–	35,609	34,512
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	25,896	–	–	–	–	25,896	25,896
სულ მომავალი გადახდები	27,192	2,498	54,877	13,653	1,184	99,404	96,007

ჯგუფს არ აქვს დასახული ფორმალური მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკისა და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ლი დონით არის შეფასებული.

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	25,746	–	6,728	32,474
გადახდილი ავანსები	–	–	35	35
გაცემული სესხები	12,980	–	9,887	22,867
ნასესხები სახსრები	–	–	(148)	(148)
საიჯარო ვალდებულება	(592)	–	(481)	(1,073)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	–	–	(477)	(477)
მიღებული ავანსები	(10,349)	–	–	(10,349)
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(146)	–	(732)	(878)
გასაცემი ხელფასები	–	(121)	–	(121)

2021 წლის 31 დეკემბრის, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	მშობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	–	–	4,274	4,274
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	–	–	(1,981)	(1,981)
გაცემული სესხები	–	–	1,853	1,853
ნასესხები სახსრები	(3,438)	–	(1,133)	(4,571)
საიჯარო ვალდებულება	(17,291)	–	(1,794)	(19,085)
სხვა ფინანსური ვალდებულება	–	(34,512)	–	(34,512)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	(14,411)	–	(6,991)	(21,402)
მიღებული ავანსები	(1,752)	–	–	(1,752)
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(821)	–	(523)	(1,344)
გასაცემი ხელფასები	–	(76)	–	(76)

* სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრესთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	ჯამი
საქონლის რეალიზაცია	28,145	–	24,712	52,857
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	6,758	–	218	6,976
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(298)	–	(19,157)	(19,455)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(15)	–	(4,675)	(4,690)
საიჯარო გადასახდელები	(2,490)	–	(362)	(2,852)
საოფისე ხარჯი	(159)	–	–	(159)
ხელფასები და პრემიები	–	(391)	–	(391)
საკონსულტაციო ხარჯი	(575)	–	(201)	(776)
საპროცენტო შემოსავალი	1,123	315	516	1,954
საპროცენტო ხარჯი	(102)	–	(67)	(169)
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	768	–	2,022	2,790

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	ჯამი
საქონლის რეალიზაცია	68,028	–	10,522	78,550
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	1,219	–	296	1,515
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(2,346)	–	(57,860)	(60,206)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(2,018)	–	(395)	(2,413)
საიჯარო გადასახდელები	(9,203)	–	(679)	(9,882)
ხელფასები და პრემიები	(53)	(235)	(189)	(477)
საპროცენტო შემოსავალი	–	642	131	773
საპროცენტო ხარჯი	(722)	–	(79)	(801)
გადახდილი დივიდენდები	(1,296)	–	–	(1,296)
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	1,386	–	136	1,522

25. არაფულადი ოპერაციები

2022 წელს ჯგუფმა გაქვითა გაცემული და ნასესხები სახსრები 943 ლარის ოდენობით.

სხვა კაპიტალის განაწილება (33,247 ლარი) (2021: 10,311 ლარი) აღიარებული იქნა ფინანსური გარანტიის ვალდებულებებთან ერთად და წარმოადგენს არაფულად გარიგებებს

2022 წელს კომპანიას ჰქონდა აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების არაფულადი დამატებები 2,585 ლარის ოდენობით.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

იფი ზქიაშვილი

სარჩევი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 1

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2-4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	7
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა	9
3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებითი შენიშვნებში	25
4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა	25
5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	26
6. ძირითადი საშუალებები	29
7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	30
8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	32
9. გაცემული სესხები	32
10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	33
11. ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	34
12. ნასესხები სახსრები	34
13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	35
14. შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	36
15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	36
16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	37
17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები	37
18. ფინანსური ხარჯები	37
19. ფინანსური შემოსავალი	38
20. კაპიტალი	38
21. პირობითი ვალდებულებები	38
22. ფინანსური რისკის მართვა	40
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	44
24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	44
25. არაფულადი ოპერაციები	45

იფ ხტბ

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში
2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული
ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“ („კომპანია“) და მისი შვილობილის („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ოპერაციების შედეგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად („ფასს“).

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის სწორად არჩევასა და მის შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესაძარ და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- იმის შეფასებაზე, აქვს თუ არა ჯგუფის უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ;

ხელმძღვანელობა ასევე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ბუღალტრული ჩანაწერების ისეთ წარმოებაზე, რომელიც სრულყოფილად წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის ტრანზაქციებს და ნებისმიერ დროს გონივრული სიზუსტით წარმოაჩენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობას და საშუალებას აძლევს მენეჯმენტს, რომ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგება იყოს ფასს-თან შესაბამისობაში;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც შეესაბამება ქართულ კანონმდებლობასა და ფასს-ს;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცდა ხელმძღვანელობის მიერ 2023 წლის 16 ოქტომბერს.

ხელმძღვანელობის სახელით:

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური განყოფილების უფროსი

იმა ხელმოწერა

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე, მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის, საკუთარ კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებს, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ შედეგებსა და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებელი, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და ვმოქმედებდით პბეკ კოდექსით განსაზღვრული ეთიკური პასუხისმგებლობების დაცვით. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ჯგუფის მმართველობით ანგარიშგებაში შესულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემულ ჩვენს აუდიტის დასკვნას. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი, სავარაუდოდ, გახდება წინამდებარე აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ ფარავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გავცემთ მასთან დაკავშირებით არანაირი სახის მარწმუნებელ დასკვნას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გაცემულ ჩვენს დასკვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს ზემოთ ხსენებული სხვა ინფორმაციის გაცნობას, როდესაც ის ხელმისაწვდომი გახდება, და ამ პროცესში, იმის დადგენას, ხომ არ არის არსებითი შეუსაბამობა სხვა ინფორმაციასა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის დროს მოპოვებულ ინფორმაციას შორის, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს ის არსებით უზუსტობებს. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ ამ სხვა ინფორმაციაში მოცემულია არსებითად მცდარი ინფორმაცია, ჩვენ ვაღიარებდით ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

ი.ბ. ხაჩიძე

აუდიტის სხვა საკითხები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის ჩატარდა სხვა აუდიტორის მიერ, რომელმაც გამოთქვა არამოდიფიცირებული მოსაზრება ამ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 8 სექტემბერს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა ვალდებულებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებით

ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა ვალდებულია, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას ან საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის შესახებ, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი მოსაზრების გამოხატველი იქნება. გონივრული რწმუნება მაღალი ხარისხის რწმუნებას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად ან ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკების იდენტიფიცირებასა და შეფასებას; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერაუქმანების რისკი შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობის ვერაუქმანების რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ სააღრიცხვო პოლიტიკების და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული სააღრიცხვო დაშვებებისა და შესაბამისი განმარტებების მართებულობას;

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით აღრიცხვის წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ აღნიშნულ საკითხზე შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისთვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ჯგუფი აიძულოს, შეწყვიტოს ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენის ფორმას, სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე იმას, თუ რამდენად სამართლიანადაა ასახული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციები და მოვლენები.
- ვიღებთ საკმარის და შესაბამის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული საწარმოებისა და ბიზნეს საქმიანობების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ მოსაზრების გამოხატვის მიზნით. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის ხელმძღვანელობასა, მეთვალყურეობასა და წარმართვაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე, მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის, ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

შოთა ნანიტაშვილი (Reg# SARAS-957146)

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით (Reg# SARAS-F-107265)

2023 წლის 16 ოქტომბერი

თბილისი, საქართველო

თაბუკიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	183	151
არამატერიალური აქტივები		24	27
აქტივის გამოყენების უფლება	7	2,024	22,923
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივები		266	409
სულ გრძელვადიანი აქტივები		2,497	23,510
მიმდინარე აქტივები			
გარანტიებთან დაკავშირებული აქტივი		883	818
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8	52,656	29,161
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10	51,328	10,564
გადახდილი ავანსები		5,766	1,940
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		171	161
გაცემული სესხები	9	22,875	1,861
ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	11	932	39,443
სულ მიმდინარე აქტივები		134,611	83,948
სულ აქტივები		137,108	107,458
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	20	–	–
სხვა რეზერვები		–	(33,247)
გაუნაწილებელი მოგება		53,092	38,047
სულ კაპიტალი		53,092	4,800
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები (გრძელვადიანი)	12	5,608	–
საიჯარო ვალდებულებები	7	936	13,753
საგარანტიო ანარიცხი	5	477	590
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	1,271	1,712
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		8,292	16,055
მიმდინარე ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	12	5,370	11,106
საიჯარო ვალდებულებები	7	1,021	9,396
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13	54,525	25,896
საგარანტიო ანარიცხი	5	1,049	1,011
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	21	878	1,344
სხვა ფინანსური ვალდებულება	21	–	34,512
საგადასახადო ვალდებულებები, მოგების გადასახადის გარდა		838	747
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	12,043	2,591
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		75,724	86,603
სულ ვალდებულებები		84,016	102,658
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		137,108	107,458

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

იფ ხუბიჭი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	14	136,092	207,323
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	15	(112,149)	(158,093)
საერთო მოგება		23,943	49,230
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	16	(6,011)	(13,487)
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები		(2,994)	(7,783)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	17	2,858	1,675
სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	(184)	(2,816)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება		17,612	26,819
ფინანსური შემოსავალი	19	4,784	5,010
ფინანსური ხარჯები	18	(6,698)	(6,352)
მოგება დაბეგვრამდე		15,698	25,477
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		15,698	25,477
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული შემოსავალი		15,698	25,477

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

9-45 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

იფ ხუბიშვილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“
კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	საწესდებო კაპიტალი	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვარს	–	(22,936)	13,555	(9,381)
წლის მოგება	–	–	25,477	25,477
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	25,477	25,477
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(985)	(985)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	(10,311)	–	(10,311)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	–	(33,247)	38,047	4,800
წლის მოგება	–	–	15,698	15,698
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	15,698	15,698
მშობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები (21-ე შენიშვნა)	–	–	(653)	(653)
საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა (21-ე შენიშვნა)	–	33,247	–	33,247
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	–	–	53,092	53,092

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

ი.მ. ხუბი-ჭა

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		15,698	25,477
კორექტირებები:			
ძირითადი საშუალებებისა და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების ცვეთა	6,7	3,007	10,576
არამატერიალური აქტივების ცვეთა		6	1
დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების ანარიცხი	10	(1,950)	1,750
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობა		(25)	(7)
საპროცენტო შემოსავალი		(1,994)	(835)
ფინანსური შემოსავალი/(ზარალი) ფინანსური თავდებობიდან		(2,790)	(1,522)
საპროცენტო ხარჯი		3,034	6,328
შემოსავალი საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	7	(196)	(91)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	19	3,557	(2,653)
ნაპატიები სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	17	(99)	(15)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარგალიზაციო ღირებულებამდე	17	-	633
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	17	(159)	(266)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		18,089	39,376
ცვლილებები სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში		(39,724)	(1,822)
ცვლილებები საგადასახადო აქტივებში, მოგების გადასახადის გარდა		-	4,907
ცვლილებები საგადასახადო ვალდებულებებში, მოგების გადასახადის გარდა		91	747
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში		(3,826)	3,842
ცვლილებები სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(23,336)	10,446
ცვლილებები სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		29,264	(6,817)
ცვლილებები საგარანტიო ანარიცხში		(75)	660
ცვლილებები გარანტიებთან დაკავშირებულ აქტივში		78	(382)
სახელმწიფო ვალდებულებების ცვლილება		9,011	(6,237)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(28,517)	5,344
გადახდილი მოგების გადასახადი		(10)	(107)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		(10,438)	44,613
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(159)	(114)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი		38	65
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(3)	(28)
გაცემული სესხები	9	(59,286)	(11,560)
გაცემული სესხების დაფარვა	9	34,597	9,681
მიღებული პროცენტი		1,830	792
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(22,983)	(1,164)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	7	(2,730)	(9,423)
საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხული პროცენტის დაფარვა	7	(594)	(2,327)
სესხის აღება	12	33,909	41,005
ნასესხები სახსრების დაფარვა	12	(31,843)	(54,842)
გადახდილი პროცენტი	12	(1,865)	(1,246)
გადახდილი დივიდენდები		-	(1,296)
შეზღუდული წვდომის ანგარიშზე ფულადი სახსრების განთავსება	11	35,371	(11,140)
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		32,248	(39,269)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,967)	(2,266)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		(3,140)	1,914
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		4,072	2,158
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	11	932	4,072

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2023 წლის 16 ოქტომბერს

ბექა ბერიძე
დირექტორი

კორნელი გიორგაძე
ფინანსური ხელმძღვანელი

9-45 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

იფი ხტიაშვილი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

1. შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბასის“ („კომპანია“) საიდენტიფიკაციო ნომერია 206239729. კომპანია დარეგისტრირდა 2006 წლის 10 აპრილს და ის საქართველოში ფუნქციონირებს. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0131, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, #129.

კომპანიის 100%-ის მფლობელია შპს „თეგეტა მოტორსი“ („მშობელი კომპანია“), ხოლო საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა საქართველოს მოქალაქე თემურ კოხოძე („საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე“).

კომპანია ერთ-ერთი უმსხვილესი გერმანული მანქანათმშენებელი კორპორაციის „MAN Truck & Bus SE“ ოფიციალური პარტნიორია საქართველოში.

შვილობილი კომპანია

კომპანია შპს „აგროსერვისის“ მშობელი კომპანიაა (ერთად „ჯგუფი“), რომელიც 2014 წლის 14 მარტს დაფუძნდა საქართველოში. შპს „აგროსერვისი“ (საიდენტიფიკაციო ნომერი: 401968411) უფუნქციო კომპანიაა და მას 2016 წლის შემდეგ ოპერაციები არ განუხორციელებია.

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

(ა) მომზადების საფუძველი

ჯგუფის და მისი შვილობილი კომპანიის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება (ერთად „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“) მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, გარდა ახალი და შეცვლილი სტანდარტების გამოყენებისა, რომლებიც მე-4 შენიშვნაშია განხილული.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება თავდაპირველი აღიარებისას. ფინანსურ ანგარიშგებებში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ მას აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ მიმდინარე უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ ის იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების გასამყარებლად, თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში ფლობს ხმის ან სხვა მსგავსი უფლების უმრავლეს ნაწილზე ნაკლებს, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ▶ სახელშეკრულებო შეთანხმება (შეთანხმებები) ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე სხვა პირებთან;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიებზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი კომპანიის წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში შვილობილ კომპანიაზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგომ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა ჯგუფის შიდა აქტივი და ვალდებულება, კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქცითება.

შვილობილი კომპანიის კაპიტალში წილის ცვლილება, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არასაკონტროლო პაკეტის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებულ შემოსულობას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(გ) შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან და გაწეული მომსახურებებიდან

შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან აღიარდება იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადადის კლიენტზე, ე.ი. როდესაც საქონელი გადაეცემა კლიენტს. ნორმალური საკრედიტო ვადაა საქონლის გადაცემის მომენტიდან 30-დან 90 დღემდე. შემოსავლის აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც ჯგუფი მოელის ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ. ჯგუფი განსაზღვრავს ამგვარ ოპერაციებში ის პრინციპალის სახით გამოდის თუ აგენტის, კლიენტისთვის მისი დაპირების ხასიათიდან გამომდინარე. ჯგუფმა დაასკვნა, რომ ის არის პრინციპალი და შემოსავალს ბრუტო სახით აღრიცხავს, თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს, სანამ მათ კლიენტს გადასცემს. ჯგუფმა ზოგადად დაასკვნა, რომ ის პრინციპალია შემოსავლების მომტან გარიგებებში, გარდა სააგენტო მომსახურებებისა, რადგან ის ტიპურად აკონტროლებს საქონელს, მისი კლიენტზე გადაცემამდე.

შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან აღიარდება დროის განმავლობაში, მომსახურების სრულად დაკმაყოფილების მიმართ პროგრესის შესაფასებლად ამოსავალი მონაცემების მეთოდის გამოყენებით, რადგან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს ჯგუფის მიერ მისთვის შეთავაზებულ სარგებელს.

ჯგუფი განიხილავს, არის თუ არა ხელშეკრულებაში ისეთი დაპირებები, რომლებიც წარმოადგენს ცალკე სახელშეკრულებო ვალდებულებას, რომელზეც უნდა გადანაწილდეს გარიგების ფასის ნაწილი (მაგ. გარანტიები, ა.შ.). საქონლის გაყიდვის და მომსახურების გაწევის ოპერაციის ფასის განსაზღვრისას, ჯგუფი განიხილავს ცვლადი საზღაურების ეფექტებს.

იფი ბეჩი-ჭულა

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავალი მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

(i) დაბრუნების უფლება

კონკრეტული ხელშეკრულებები კლიენტებს ანიჭებს მითითებულ პერიოდში საქონლის დაბრუნების უფლებას. თანხის დაბრუნების ვალდებულება აღიარდება იმ საქონელთან მიმართებაში, რომელთა დაბრუნება მოსალოდნელია (ე.ი. თანხა, რომელიც არ არის შესული ოპერაციის ფასში). დაბრუნების უფლების მქონე აქტივი (და შესაბამისი ცვლილება გაყიდვის ფასებში) ასევე აღიარდება კლიენტების საქონლის აღდგენის უფლებაზე, რომელიც შესულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სასაქონლო-მატერიალური მარაგებში.

(ii) მოცულობის გამო ფასდაკლება

ჯგუფი კონკრეტულ კლიენტებს სთავაზობს მოცულობის გამო რეტროსპექტულ ფასდაკლებას მას შემდეგ, რაც პერიოდის განმავლობაში შეძენილი პროდუქტების რაოდენობა გადააჭარბებს ხელშეკრულებაში განსაზღვრულ ნორმას. ფასდაკლებები გაიქვითება მომხმარებლის კრედიტორული დავალიანების თანხასთან.

(iii) საგარანტიო ვალდებულება

ზოგადად ჯგუფი იძლევა დეფექტების შეკეთებისა და გაყიდვის მომენტში არსებული დაზიანებული ერთეულ(ებ)ის გამოცვლის გარანტიას, იმის რწმუნების უზრუნველსაყოფად, რომ გაყიდული პროდუქტები შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ ხარისხს. ეს მარწმუნებელი ტიპის გარანტიები აღირიცხება საგარანტიო ანარიცხების სახით. სააღრიცხვო პოლიტიკა საგარანტიო ანარიცხების შესახებ იხილეთ ნაწილში (3) („ანარიცხები“).

გაწეული მომსახურებების პაკეტებად გაყიდვების ხელშეკრულებები ორ შესასრულებელ მოვალეობას მოიცავს, რადგან გაყიდული საქონლის გადაცემის და მომსახურების გაწევის დაპირება შესაძლოა იყოს გამორჩეული და ინდივიდუალურად იდენტიფიცირებადი. შესაბამისად, ჯგუფი გარიგების ფასის განაწილებას ახდენს საქონლის და გაწეული მომსახურებების შესაბამისი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების საფუძველზე. ჯგუფი აღიარებს შემოსავალს კონკრეტულ მომენტში გაწეული მომსახურებებიდან და საქონლის გაყიდვიდან შესაბამისი განცალკევებული ფასის შესაბამისად.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას კლიენტისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ ჯგუფი კლიენტს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს კლიენტის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. ჯგუფი არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს ჯგუფის უფლებას ანაზღაურების თანხაზე, რომელიც არ არის პირობითი (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც ჯგუფს კლიენტისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ კლიენტი გადახდას განახორციელებს ჯგუფის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც ჯგუფი გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ფინანსური შემოსავლები და ფინანსური ხარჯები

ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი მოიცავს:

- ▶ საპროცენტო შემოსავალი;
- ▶ საკურსო ცვლილებით წარმოშობილი შემოსულობა სხვა ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე;
- ▶ შემოსავალი ფინანსური გარანტიების ამობრუნებიდან;
- ▶ სხვა ფინანსური შემოსავალი;

ჯგუფის ფინანსური ხარჯები მოიცავს:

- ▶ საპროცენტო ხარჯი;
- ▶ საპროცენტო ხარჯები საიჯარო ვალდებულებებზე;
- ▶ სხვა ფინანსური ხარჯები;

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საკურსო სხვაობით წარმოშობილი შემოსულობები და ზარალი წმინდა საფუძველზე აღირიცხება იმის მიხედვით, უცხოური ვალუტის მოძრაობა წმინდა შემოსულობის პოზიციაშია, თუ წმინდა ზარალის.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ არ უკავშირდება განსაკუთრებული აქტივის შეძენას, მშენებლობას და წარმოებას აღიარდება მოგება-ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(ე) უცხოური ვალუტა

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რომელიც ამავდროულად მშობელი კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. ჯგუფი თითოეული წევრისთვის განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებებში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. ჯგუფი იყენებს კონსოლიდაციის პირდაპირ მეთოდს და უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაყიდვისას შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც შემოსულობაში ან ზარალშია რეკლასიფიცირებული, ასახავს იმ თანხას, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მეთოდის გამოყენებიდან.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები და ნაშთები

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან ჯგუფის კომპანიების მიერ აღირიცხება მათ შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით.

ფულადი მუხლების დაფარვით ან კონვერტაციით გამოწვეული სხვაობები აისახება მოგება-ზარალში გარდა იმ ფულადი მუხლებისა, რომლებიც საზღვარგარეთ საქმიანობაში ჯგუფის წმინდა ინვესტიციების ჰეჯირებისთვის არის განკუთვნილი. ისინი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში წმინდა ინვესტიციების ჩამოწერამდე, როდესაც ხდება მთლიანი თანხის რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში. სხვა სრულ შემოსავალში ასევე აისახება ამ ფულადი მუხლების საკურსო სხვაობებზე მიკუთვნებული დარიცხული გადასახადი და კრედიტები.

არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. არაფულადი მუხლების კონვერტაციის შედეგად მიღებული შემოსულობა თუ ზარალი აღირიცხება მუხლის სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებით განპირობებული შემოსულობის და ზარალის აღიარების შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი არაფულადი მუხლები, რომლებიც ისტორიული ღირებულების საფუძველზე ფასდება, კონვერტირდება ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსის გამოყენებით.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

შესაბამისი აქტივების, ხარჯების ან შემოსავლის (ან მისი ნაწილის) თავდაპირველ აღიარებაზე სპოტ სავალუტო კურსის გამოყენების განსასაზღვრად, ისეთი არაფულადი აქტივების ან არაფულადი აქტივებისა და არაფულადი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისას, რომლებიც წინასწარ გადახდებს უკავშირდება, გარიგების თარიღი არის ის თარიღი, როდესაც ჯგუფი თავდაპირველად აღიარებს საავანსო გადახდიდან წარმოშობილ არაფულად აქტივებს ან არაფულად ვალდებულებებს. თანხის არაერთი წინასწარი გადახდის ან მიღების შემთხვევაში, ჯგუფმა თანხის თითოეული წინასწარი გადახდისთვის ან მიღებისთვის ცალკე განსაზღვრავს ოპერაციის თარიღს.

(ვ) გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იხვერება საქართველოში. განაწილებული მოგების გადასახადით დაიბეგრება იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის პარტნიორებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული გარიგებების დაბეგრებას, რომლებიც ითვლება პირობითი მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგრვა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და მოგება-ზარალის ანგარიშგების საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯების ნაწილში აისახება, როგორც გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღვ“)

შემოსავალი, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვიდან გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც შეუძლებელია ბრუნვიდან გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვიდან გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც დებიტორული დავალიანებებისა და კრედიტორული ვალდებულებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვიდან გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახადელი ან მათგან დასაბრუნებელი ბრუნვიდან გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია როგორც საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა ან ავანსად გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა, რომლებიც წმინდა სახით აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის წმინდა დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშგების დანერგვით. ამიტომ ჯგუფი თითოეული სამეურნეო სუბიექტის ყველა საგადასახადო კრედიტორულ ვალდებულებებთან ან დებიტორულ დავალიანებებთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(თ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები. სათანადო ნაწილების და სხვა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და მოიცავს სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შემენაზე გაწეულ ხარჯებსა და ამჟამინდელ ადგილმდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ ხარჯებს. ავტომობილების თვითღირებულება განისაზღვრება სპეციფიკური იდენტიფიკირების საფუძველზე.

(ი) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი. დაუმთავრებელი მშენებლობა აღრიცხულია თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გამოკლებით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად) და მათზე ცვეთა ცალკე ირიცხება, შესაბამისი სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

იხილეთ ხელმოწერა

შპს „თეგეტა თრაქტენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თავდაპირველად აღიარებული ამ თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ე.ი. თარიღში, როდესაც მიმღებზე გადადის კონტროლი) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. ძირითადი საშუალებების განკარგვით მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებით გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლის შედარებით და მოგება-ზარალში აღიარდება სხვა შემოსავალში/სხვა ხარჯში.

ცვეთა

ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების დამონტაჟების და მათი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ან აშენებული აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ცვეთა ეფუძნება აქტივის ღირებულებაზე შეფასებული ნარჩენი ღირებულების გამოკლების გზით.

ზოგადად, ცვეთის აღიარება მოგება-ზარალში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხებათ საიჯარო პერიოდსა და სასიცოცხლო ვადას შორის უმოკლესი პერიოდით, გარდა შემთხვევებისა როდესაც გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ჯგუფი იჯარის ვადის ბოლოსთვის აქტივზე მფლობელობას მოიპოვებს.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესაძარისი პერიოდებისთვის იყო შემდეგი:

► შენობა-ნაგებობები	30-50 წელი;
► მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-დან 10 წლამდე;
► საოფისე აღჭურვილობა, ავტომობილები და სხვ.	2-დან 10 წლამდე.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი საანგარიშგებო თარიღით და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

სესხით სარგებლობის დანახარჯები

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხით სარგებლობის დანახარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობის ყველა დანახარჯი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხით სარგებლობის დანახარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც კომპანია გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. ჯგუფი თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

იფი ხტიაფი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გარდა, რომელიც არ მოიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფი პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების ხარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება-ზარალში ასახვით. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და მოხდეს მისი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ჯგუფმა აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სასესხო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და გაცემულ სესხებს.

იფი ბი-ჯი-სი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სასესხო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ჯგუფის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო დეპოზიტები), ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები 180 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფს შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგებაში ან ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

გაცემული სესხებისა და ფინანსური გარანტიებისთვის, მოსალოდნელია, რომ საკრედიტო დავალიანება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ან დეფოლტს გამოიწვევს კრედიტის ხარისხის მნიშვნელოვანი გაუარესების შემდეგ, რაც განისაზღვრება, როგორც კონტრაგენტების საკრედიტო რეიტინგის გაუარესება თავდაპირველი აღიარებიდან ორი პოზიციით, ან საკრედიტო რეიტინგის განსაზღვრა Ca ან ნაკლებ დონეზე. ჯგუფს ყველა სესხი და გარანტია გაცემული აქვს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე. შესაბამისად, მათი დაფარვა ყოველთვის შეიძლება არ შეესაბამებოდეს შეთანხმებულ გრაფიკს და, შესაძლოა, განხორციელდეს ხელშეკრულების რამდენიმეჯერ გახანგრძლივება და რესტრუქტურისაცია. შესაბამისად, ჯგუფი ვადაგადაცილებულ დღეებს არ მიიჩნევს საკრედიტო რისკის ან გაუფასურების მნიშვნელოვანად გაზრდის ტრიგერად. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი, სავარაუდოდ, სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება მოგება-ზარალში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შემდეგ შენიშვნებში:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-5 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება - მე-10 შენიშვნა;
- ▶ გაცემული სესხები - მე-9 შენიშვნა;

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადმოცემულ აქტივზე ერთგვარი თავდებობის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს, ნასესხებ სახსრებს, საიჯარო ვალდებულებებს, ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებსა და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს.

თეგეტა თრაქ ენდ ბას

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ჯგუფმა გააფორმა კონკრეტული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, ქართულ კომერციულ ბანკში საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის სესხების უზრუნველყოფის მიზნით. რადგან საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ძირითადი შემოსავლის წყაროს კომპანიის მიერ გამოცხადებული დივიდენდები წარმოადგენს, ამ თავდებობის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდა საწესდებო კაპიტალის შესაბამის ანგარიშებში, ამ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების საუკეთესო შეფასების გზით, რომელიც კორექტირდება ფულის დროითი ღირებულებით. შემდგომში, ხსენებული ვალდებულების ხელახლა შეფასება აღიარდება მოგება-ზარალში, სანამ ის არ უკავშირდება საბაზისო გარანტირებული ვალდებულების დაფარვით გამოწვეულ შემცირებას უპირატესი მოვალეების მიერ, რა შემთხვევაშიც, ამგვარი შემცირება პირდაპირ აღიარდება კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე, როგორც ეს განხილულია ქვემოთ:

სესხები და ნასესხები სახსრები

ეს კატეგორია ჯგუფისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით. ეს კატეგორია ზოგადად ეხება ნასესხებ სახსრებს.

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

ჯგუფის მიერ გაცემული ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები არის ისეთი ხელშეკრულებები, რომელთა მიხედვითაც უნდა განხორციელდეს გადახდა, რათა თავდებობის მფლობელს აუნაზღაურდეს ზარალი, რომელსაც ის განიცდის იმის გამო, რომ კონკრეტული დებიტორი ვერ ფარავს დავალიანებას საავალი ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. ისეთი ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენენ, თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რაც მერე კორექტირდება თავდებობის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების ხარჯებით. შემდგომში ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღში არსებული ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო დანახარჯებსა და დაგროვებითი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის

უმალესი ოდენობით. მიმდინარე ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების საფუძველზე, კომპანია იძლევა მშობელი კომპანიის და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების შესრულების მაჩვენებლების გარანტიას ბანკის მიმართ მათ სესხებთან დაკავშირებით (21-ე შენიშვნა).

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(კ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, ჯგუფი აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მარეგულაციებით.

ჯგუფი გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ოთხწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც აღდგენა აღიარდება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(მ) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტებს აფასებს გაყიდვის ხარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე;
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებებში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების განსაზღვრის მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, ჯგუფმა აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ნ) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა განისაზღვრება კომპანიის წესდებით. კომპანიის წესდებაში ცვლილებები შესაძლებელია მხოლოდ კომპანიის მფლობელების გადაწყვეტილების საფუძველზე. კომპანიის მიერ საწესდებო კაპიტალი აღიარდება იმის გათვალისწინებით, რომ ის კომპანიაში მფლობელებმა შეიტანეს.

(ო) ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან ანაზრებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია, რაც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს.

იფი ბიჯი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები (გაგრძელება)

ნაშთები ბანკში, რომელთა გამოყენება ჯგუფის მიერ ექვემდებარება მესამე მხარის სახელშეკრულებო შეზღუდვებს, შედის ფულად სახსრებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შეზღუდვები არ გამოიწვევს, რომ ნაშთები ბანკში აღარ აკმაყოფილებდეს ფულადი სახსრების განმარტებას. სახელშეკრულებო შეზღუდვები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკში არსებული ნაშთების გამოყენებაზე, წარმოდგენილია შენიშვნა 11-ში. თუ ფულადი სახსრების გამოყენების სახელშეკრულებო შეზღუდვები ვრცელდება საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებიდან 12 თვეზე მეტი ხნის განმავლობაში, შესაბამისი თანხები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი.

ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულადი სახსრები და ბანკში არსებული ნაშთები შედგება ნაღდი ფულის ნაშთისგან და მოკლევადიანი ანაზღაურებისგან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, რასაც აკლდება საბანკო ოვერდრაფტები, რადგან ისინი ითვლება ჯგუფის ფულადი სახსრების მართვის განუყოფელ ნაწილად.

(პ) ანარიცხვები

ზოგადი ანარიცხვები

ანარიცხვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა. თუ ჯგუფი მოელის ანარიცხვების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხვებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხვების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხვების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსური ხარჯების ნაწილში.

საგარანტიო ანარიცხვები და დაკავშირებული აქტივი

ჯგუფი გასცემს გარანტიებს გენერალური რემონტის და დეველპური ერთეულ(ებ)ის გამოცვლაზე, ასევე მწარმოებლის სპეციფიკაციების შეუსაბამო პროდუქტების გამოცვლაზე. ან რწმუნებულების მსგავს გარანტიებთან დაკავშირებული ანარიცხვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც იყიდება პროდუქტი ან კლიენტს გაეწევა მომსახურება. თავდაპირველი აღიარება ისტორიულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით ხდება. გარანტიის თავდაპირველი შეფასებისას, ყოველწლიურად გადაისინჯება დაკავშირებული ხარჯები.

ჯგუფი განცალკევებით აღიარებს გარანტიასთან დაკავშირებული აქტივს, მწარმოებლისგან საგარანტიო ანაზღაურების უფლების აღრიცხვის მიზნით, როდესაც ანაზღაურება პრაქტიკულად განხორციელებადია.

(ჟ) იჯარა

განსაზღვრება იმისა, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდების და გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებისთვის, რაც საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

ჯგუფი სხვადასხვა ოფისის, საწყობის, ავტოსატრანსპორტო საშუალებებს, მიწის ნაკვეთს და მოწყობილობას იღებს იჯარით. საიჯარო ხელშეკრულებები ჩვეულებრივ ფიქსირებული პერიოდით - 4 თვიდან 10 წლამდე ფორმდება.

აქტივის გამოყენების უფლება

ჯგუფი აღიარებს გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს იჯარის დაწყების თარიღში. აქტივის გამოყენების უფლება თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, შემდგომ თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და ერგება საიჯარო ვალდებულებების კონკრეტულ გადაფასებას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადასახდელების თანხას, ნებისმიერი მიღებული საიჯარო ინიციატივების გამოკლებით. გამოყენების უფლებით გადმოცემულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და აქტივების შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი სახით:

- ▶ შენობა-ნაგებობები - 1-დან 10 წლამდე;
- ▶ ავტომობილები და სხვა მოწყობილობები 1-დან 5 წლამდე

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის ჯგუფზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით. აქტივის გამოყენების უფლება გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკები თავში (ლ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება.

(ი) საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღში, ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადასახდელები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებით ფიქსირებულ გადახდებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი საიჯარო შეღავათების დებიტორული დავალიანება, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების საფუძველზე. საიჯარო გადასახდელები ასევე მოიცავს შესყიდვის უფლებით სარგებლობის ღირებულებას, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა ჯგუფის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფს, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას.

რამდენიმე ქონების იჯარა მოიცავს ცვლად გადახდის პირობებს, რომლებიც, თავის მხრივ მაღაზიიდან გენერირებულ გაყიდვებს უკავშირდება. ცვლადი საიჯარო გადასახდელები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის სახით (სანამ მათი გაწევა არ ხდება სასაქონლო-მატერიალური მარაგების საწარმოებლად) იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშვება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადასახდელების მიმდინარე ღირებულების დაანგარიშებისას, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი პროცენტი მარტივად ვერ განისაზღვრება. დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადასახდელებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაითვლება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშვება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საბაზისო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

იხმ ნტ-მ

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) იჯარა (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივებიც და საიჯარო ვალდებულებებიც განცალკევებული ერთეულების სახით არიან წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(iii) მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას შენობების, საოფისე ტექნიკის და ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის უფლებას). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისგან გათავისუფლებას, საოფისე აღჭურვილობის იჯარებზე, რომლებიც დაბალფასიანად მოიაზრებიან. საიჯარო გადასახდელები მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები აღიარდება ხარჯის სახით საიჯარო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარი

იჯარა, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც თავიდან საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(რ) გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან, მშობელ კომპანიასა და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

გარიგებები საბოლოო მაკონტროლებელ მხარესთან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსთან აღირიცხება გარიგების ნომინალური ღირებულებით, ფინანსური ინსტრუმენტების მომცველი გარიგებების გამოკლებით. ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება შემდეგი აღიარების პოლიტიკების შესაბამისად, რომლებიც განსაზღვრულია ნაწილში (კ) - ფინანსური ინსტრუმენტები, გარიგების ნომინალურ ღირებულებასა და კაპიტალის შემადგენელი ნაწილის სახით აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებას შორის სხვაობით. ნებისმიერი შემდგომი მოძრაობა ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებში აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შპს „თეგეტა თრაქენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

3. ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში და განმარტებითი შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

შემდეგი ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები ძალაში 2022 წლის 1 იანვარს შევიდა, მაგრამ მათ მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონიათ ჯგუფისა და კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებებზე:

- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება - მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე.
- ▶ ბასს 16-ის ცვლილება - ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე;
- ▶ ფასს 1 ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება - შვილობილი კომპანია, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს;
- ▶ ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები - გადასახდელები „10-პროცენტური“ ტესტის ფარგლებში, ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის;
- ▶ ფასს 3-ის ცვლილება - მითითება კონცეპტუალურ ჩარჩოზე.

4. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ფინანსური ანგარიშგებების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე, თუკი ისინი ჯგუფს მიესადაგება. მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ▶ ფასს 17-ის ცვლილება - სადაზღვევო ხელშეკრულებები: აღიარება და შეფასება, წარდგენა და ინფორმაციის გამჟღავნება.
- ▶ ცვლილებები ბასს 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე და გრძელვადიანად.
- ▶ სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება - ბასს 8-ის ცვლილება.
- ▶ სააღრიცხვო პოლიტიკებთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა - ბასს 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ.

შპს „თეგეტა თრაქენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, მათ გაცხადებაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი ცვლილებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

შეფასებები და დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული შეფასებები და დაშვებები, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე გაცემული ფინანსური თავდებობა

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელოდა, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება, საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წ.: 24,286 ლარი), რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ ამგვარი ოპერაცია აკმაყოფილებს მესაკუთრის ფუნქციის შემსრულებლის სახით მოქმედ მესაკუთრესთან გარიგების განმარტებას და ის აღრიცხა სხვა რეზერვებში, კაპიტალში ცვლილების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. 2022 წლის ივლისში საბოლოო მაკონტროლებელმა მხარემ სრულად გადაიხადა სესხები საქართველოს კომერციული ბანკის მიმართ, რომელზეც ჯგუფს ჰქონდა აღებული საგარანტიო ვალდებულება. შედეგად, ჯგუფს 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით აღარ აქვს სხვა ფინანსური ვალდებულება და სხვა რეზერვები.

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შემოსავლის აღიარება - მომსახურების ტიპის გარანტიების განცალკევებული სარეალიზაციო ფასის შეფასება

ჯგუფი მომხმარებლებს უზრუნველყოფს მომსახურების ტიპის გარანტიებით. ეს საგარანტიო მომსახურება ან ცალკე იყიდება, ან გაყიდულ საქონელთან ერთად.

ჯგუფმა განსაზღვრა, რომ ზემოთ აღწერილი საქონელი და მომსახურებები შესაძლოა განცალკევებული იყოს. შესაბამისად, ჯგუფმა გარიგების ფასის ნაწილი გადაანაწილა საქონლის გაყიდვაზე და მომსახურებების გაწევაზე, ფარდობითი განცალკევებული სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ჯგუფი სახელმწიფოებრივ განცალკევებულ სარეალიზაციო ფასს განსაზღვრავს განსხვავებული საბაზისო საქონლის ან მომსახურების თითოეული შესასრულებელი ვალდებულების ხელშეკრულებაში და გარიგებს ფასს ამგვარი განცალკევებული ფასების პროპორციულად ანაწილებს.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

5. მნიშვნელოვანი საარღივხო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საგარანტიო ვალდებულება და აქტივები

ანარიცხი აღიარდება წლის განმავლობაში გაყიდულ პროდუქტებზე მოსალოდნელი საგარანტიო მოთხოვნებისთვის, ნაწილების გამოცვლის და შეკეთების განვლილი გამოცდილების საფუძველზე. ანარიცხი წარმოადგენს მოცულობების დონის, პროდუქციის ასორტიმენტის და შეკეთებისა და გამოცვლის თვითღირებულების წარსული გამოცდილების საფუძველზე განხორციელებულ შეფასებას და ის საანგარიშგებო თარიღის მდგომარეობით გაყიდულ საქონელზე ჯგუფის ვალდებულების შესასრულებლად საჭირო თანხების ხელმძღვანელობისეულ შეფასებას წარმოადგენს. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარა საგარანტიო ანარიცხი 1,526 ლარის (2021 წ.: 1,601 ლარი) ოდენობით. ჯგუფმა ასევე ასახა შესაბამისი აქტივი 1,149 ლარის (2021 წ.:

1,227 ლარი) ოდენობით, შესაბამისი მწარმოებლებისგან ამგვარი საგარანტიო ვალდებულებების ანაზღაურების მისი სახელშეკრულებო უფლების აღიარების მიზნით.

ხელშეკრულებების საიჯარო პირობების განსაზღვრა განახლებისა და შეწყვეტის შესაძლებლობით - ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი განსაზღვრავს საიჯარო ვადას იჯარის შეუქცევადი ვადის სახით, ნებისმიერ სხვა პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის გახანგრძლივების ფუნქცია, თუ მოიჯარეს ექნება გონივრული რწმენა იმისა, რომ ამგვარი ფუნქციით ისარგებლებენ, ან ნებისმიერი პერიოდთან ერთად, რომელზეც ვრცელდება იჯარის შეწყვეტის ფუნქცია, თუ მისი გამოყენების გონივრული რწმენა არ არსებობს.

რამდენიმე იჯარის ფარგლებში, ჯგუფს შეუძლია იჯარით აიღოს აქტივები დამატებითი - ერთიდან ოთხ წლამდე ვადით. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის განახლების შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ე.ი. იჯარის განახლებისთვის ის განიხილავს ყველა შესაძლებელ ფაქტორს, რომელიც მისთვის ეკონომიკურ სარგებელს წარმოქმნის. ხელშეკრულების დაწყების თარიღის შემდეგ, ჯგუფმა განმეორებით შეაფასა იჯარის ვადა იმის გადასამოწმებლად, ხომ არ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება ვითარებებში, რომლებიც მისი კონტროლის ფარგლებშია ან მოქმედებს მის მიერ იჯარის განახლების შესაძლებლობით სარგებლობის (ან არ სარგებლობის) უნარზე. ჯგუფმა გაითვალისწინა განახლების პერიოდი იჯარის პირობის შემადგენელი ნაწილის სახით, მიწის ნაკვეთების და შენობა-ნაგებობების, მანქანა-დანადგარების და აღჭურვილობის იჯარებისთვის.

ჯგუფს ასევე რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება აქვს, რომლებიც შეწყვეტის შესაძლებლობას იძლევა. იმის შეფასებაში, არსებობს თუ არა გონივრული რწმენა იმისა, რომ ორგანიზაცია ისარგებლებს იჯარის შეწყვეტის შესაძლებლობით, ჯგუფი მსჯელობას ეყრდნობა. ჯგუფს არ აქვს განზრახული გამოიყენოს შეწყვეტის შესაძლებლობა მისი საიჯარო ხელშეკრულებებისთვის.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებები

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებასა და სახელშეკრულებო აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისთვის ჯგუფი ორ მეთოდს იყენებს - ინდივიდუალური და კოლექტიური შეფასების მეთოდებს. ინდივიდუალური მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ მნიშვნელოვან კონტრაგენტებთან, დაკავშირებულ მხარეებსა და სახელმწიფო ორგანიზაციებთან მიმართებაში.

კოლექტიურ მეთოდში ჯგუფი იყენებს ანარიცხის მატრიცას სავაჭრო დებიტორული დავალიანებებისა და სახელშეკრულებო აქტივების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასაანგარიშებლად. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე.

ანარიცხის მატრიცა თავდაპირველად ეფუძნება ჯგუფის განვლილ ხილულ გადაუხდელობის განაკვეთს, გარდა სახელმწიფო უწყებებისა. ჯგუფი მოახდენს მატრიცის დაკალიბრებას საკრედიტო ზარალის გამოცდილების საპროგნოზო ინფორმაციაზე მორგების მიზნით. თითოეულ ანგარიშგების თარიღში, ახლდება წარსულში დაფიქსირებული გადაუხდელობის განაკვეთები და ანალიზდება ცვლილებები მომავალზე ორიენტირებულ შეფასებებში.

იფი ხტი-შუ

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ჯგუფის საკრედიტო ზარალის განვლილი გამოცდილება და საპროგნოზო ეკონომიკური პირობები შესაძლოა არ იყოს მომავალში კლიენტის ფაქტიური დეფოლტირების განმსაზღვრელი. ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ ჯგუფის სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებთან და სახელშეკრულებო აქტივებთან დაკავშირებით მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

2022 და 2021 წლებისთვის ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო სახელმწიფო უწყებების მიმართ დებიტორული დავალიანებებისთვის. ყველა თანხა მომდევნო პერიოდის განმავლობაში იყო მიღებული.

გაცემული სესხები

გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად ფასდება, მსესხებლის შიდა საკრედიტო რეიტინგის გათვალისწინებით, კონკრეტული ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციის საფუძველზე. გარდა შპს „თეგეტა მოტორსის“ ჯგუფში შემავალი კომპანიებისა. შპს „თეგეტა მოტორსის“ შვილობილი კომპანიებისთვის შიდა რეიტინგი მშობელი კომპანიის რეიტინგს ემთხვევა. 2022 წლისა და 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სესხების უმეტესობა მშობელი კომპანიის შვილობილ კომპანიებზე იყო გაცემული.

2022 და 2021 წლებში ჯგუფმა შეაფასა, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო გაცემული სესხების მთლიანი ნაშთისთვის.

საიჯარო ვალდებულების დასაანგარიშებლად გამოყენებული ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ჯგუფს არ შეუძლია იჯარაში შემავალი საპროცენტო განაკვეთის განსაზღვრა, შესაბამისად, საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად ის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იყენებს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთს, რომლის გადახდაც ჯგუფს მოუწევდა გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივის მსგავსი ღირებულების მქონე აქტივის შესაძენად საჭირო თანხების მსგავსი ვადის და მსგავსი უზრუნველყოფის მქონე სესხის დასაფარად მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. ჯგუფმა ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი შეაფასა ემპირიული შემაჯავლი ინფორმაციის (როგორც არის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთი) გამოყენებით, როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და საჭიროა საწარმოს დამახასიათებელი კონკრეტული შეფასებების გაკეთება.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა	საოფისე ავტომობილები და აღჭურვილობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სხვა	სულ
თვითღირებულება	6	13	318	919	22	1,278
დაგროვილი ცვეთა	(4)	(2)	(196)	(651)	(13)	(866)
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის	2	11	122	268	9	412
შესყიდვები	-	1	51	-	4	56
მარაგებიდან გადმოტანა	-	43	1	7	3	54
გასვლები	-	(1)	(98)	-	-	(99)
ცვეთის ხარჯი	(2)	(8)	(62)	(236)	(5)	(313)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	-	1	40	-	-	41
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	47	54	39	11	151
თვითღირებულება	6	56	272	926	29	1,289
დაგროვილი ცვეთა	(6)	(9)	(218)	(887)	(18)	(1,138)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	47	54	39	11	151
შესყიდვები	-	48	23	88	-	159
გასვლები	-	-	(73)	(6)	-	(79)
ცვეთის ხარჯი	-	(13)	(26)	(75)	-	(114)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	-	-	66	-	-	66
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	82	44	46	11	183
თვითღირებულება	6	104	222	1,008	29	1,369
დაგროვილი ცვეთა	(6)	(22)	(178)	(962)	(18)	(1,186)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	82	44	46	11	183

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის მოგება-ზარალში აღიარებული ცვეთის თანხები:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
რეალიზებული საქონლის თვითღირებულებაში შესული	75	235
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული	39	78
სულ ცვეთის ხარჯი	114	313

2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის მიწა, შენობა-ნაგებობები, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა საბალანსო ღირებულებით 82 ლარი (2021 წ.: 47 ლარი) წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნაში).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფში ექსპლუატაციაში მყოფი და სრულად ამორტიზებული ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 1,013 ლარს (2021 წ.: 152 ლარი).

იმა ზეიძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

ქვემოთ მოცემულია ჯგუფის გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა-ნაგებობები	საოფისე ალჭურვილობა და ავტომობილები	სულ
თვითღირებულება	27,555	842	28,397
დაგროვილი ცვეთა	(1,964)	(27)	(1,991)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	25,591	815	26,406
შესყიდვები	5,582	620	6,202
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი	684	(437)	247
ცვეთის ხარჯი	(10,031)	(232)	(10,263)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	261	70	331
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923
თვითღირებულება	33,821	1,025	34,846
დაგროვილი ცვეთა	(11,734)	(189)	(11,923)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	22,087	836	22,923
შესყიდვები	2,180	405	2,585
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი	(33,154)	(1,025)	(34,179)
ცვეთის ხარჯი	(2,629)	(264)	(2,893)
გასვლებზე დაგროვილი ცვეთა	13,338	250	13,588
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,822	202	2,024
თვითღირებულება	2,847	405	3,252
დაგროვილი ცვეთა	(1,025)	(203)	(1,228)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,822	202	2,024

იფი სტუდენტო

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქტენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

7. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	23,149	27,227
შესყიდვები	2,585	6,202
პროცენტის დარიცხვა (მე-18 შენიშვნა)	594	2,327
ხელშეკრულების შეწყვეტისა და მოდიფიკაციის ეფექტი*	(20,787)	487
გადახდები	(3,324)	(11,750)
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(260)	(1,344)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,957	23,149
მიმდინარე	1,021	9,396
გრძელვადიანი	936	13,753

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2022	2021
საერთო და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შესული გამოყენების უფლებით		
გადმოცემული აქტივების ცვეთის ხარჯი (მე-16 შენიშვნა)	2,893	10,263
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან		
დაკავშირებული ხარჯები	1,610	3,136
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-18 შენიშვნა)	594	2,327
უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული ეფექტი	(260)	(1,344)
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან (მე-17 შენიშვნა)	(196)	(91)
მოგება-ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	4,641	14,291

*2022 წლის 1 აპრილიდან კომპანიიდან აფთერსეილის საქმიანობა გადაეცა დურ კომპანიას. შედეგად, იჯარების ნაწილი აღარ იყო საჭირო და მოხდა საიჯარო კონტრაქტების შეწყვეტა.

ჯგუფის მთლიანი ფულადი ნაკადები იჯარებზე შეადგენდა 4,934 ლარს 2022 წელს (2021 წ.: 14,886 ლარი).

იფი ბუბუაშვილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

8. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გადასაყიდად გამიზნული საქონელი (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	48,135	26,605
საქონელი გზაში (თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი)	4,311	2,147
სხვა (თვითღირებულებით)	210	409
სულ სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	52,656	29,161

2022 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფის სასაქონლო-მატერიალური მარაგები 52,656 ლარის (2021 წ.: 29,161 ლარი) ოდენობით, წარმოადგენს ჯგუფის მიერ აღებული სესხების უზრუნველყოფას (იხილეთ 21-ე შენიშვნა).

9. გაცემული სესხები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მშობელ კომპანიაზე გაცემული სესხი	12,980	—
დურ კომპანიაზე გაცემული სესხები	9,887	1,855
მესამე პირებზე გაცემული სესხები	8	6
სულ გაცემული სესხები	22,875	1,861

მოდრაობა გაცემულ სესხებში იყო შემდეგი:

	2022	2021
1 იანვარს	1,861	9
გაცემული სესხები	59,286	11,560
გაცემული სესხების დაფარვა	(34,597)	(9,681)
მიღებული პროცენტი	(1,791)	(730)
საპროცენტო შემოსავალი	1,954	773
ვალდებულებებთან გაქვითვა	(943)	—
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(2,895)	(70)
31 დეკემბერს	22,875	1,861

იფი ბუჭიაშვილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	52,065	13,251
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(737)	(2,687)
სულ სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	51,328	10,564

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ზარალის მხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	15,055	17,593	3,881	5,494	6,856	3,186	52,065
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	-	50	227	460	737
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	0%	0.91%	3.31%	14.44%	1.42%

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებში შესული ფინანსური აქტივების ანალიზი საკრედიტო ზარალის მხედვით ჯგუფისთვის არის შემდეგი:

	მიმდინარე	<31 დღე	30-90 დღე	90-180 დღე	180-360 დღე	>360 დღე	სულ
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული შეფასებული მთლიანი ღირებულება	3,472	2,712	2,936	1,882	593	1,656	13,251
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	153	772	435	1,327	2,687
მოსალოდნელი ზარალის განაკვეთი	0%	0%	5.21%	41%	73.36%	80.13%	20.28%

მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში შემდეგია:

	2022	2021
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 1 იანვარს (აღდგენა)/დარიცხვა წლის განმავლობაში (მე-17 შენიშვნა)	2,687 (1,950)	937 1,750
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი 31 დეკემბერს	737	2,687

ი.ბ. ხუბუა

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

11. ფული და ბანკში არსებული ნაშთები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე ანგარიშები ბანკებში	932	3,969
ნაღდი ფული სალაროში	–	48
ფულადი სახსრები გზაში	–	55
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	–	35,371
სულ ფული და ბანკში არსებული ნაშთები	932	39,443
შეზღუდული გამოყენების უფლების მქონე ფულადი სახსრები	–	(35,371)
სულ ფული და ბანკში არსებული ნაშთები ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში	932	4,072

ჯგუფი ძირითად ნაშთებს ფლობს საქართველოს კომერციულ ბანკში, რომელსაც „Fitch“-ის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ BB- რეიტინგი.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეზღუდული ფულადი სახსრები სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფის საგანს წარმოადგენს (21-ე შენიშვნა).

2022 წელს კომპანიის ბანკში არსებულ ნაშთებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 40 ლარი (2021 წ.: 62 ლარი) შეადგინა.

12. ნასესხები სახსრები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
მიღებული სესხები - ძირი	10,889	10,967
მიღებული სესხები - დარიცხული პროცენტი	89	139
სულ ნასესხები სახსრები	10,978	11,106

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი		დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
	2022	2021			
ევრო	2022	2025		ქართული კომერციული ბანკი	10,830
ევრო	2021	2023		იურიდიული პირი	146
ევრო	2022	2023		იურიდიული პირი	2
					10,978

ქვემოთ ცხრილში გაანალიზებულია გაცემული დაუფარავი ნასესხები სახსრები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ორიგინალი ვალუტა	ხელშეკრულების/ ცვლილების თარიღი		დაფარვის თარიღი	გამსესხებელი	ნაშთი
	2021	2022			
ლარი	2021	2022		ქართული კომერციული ბანკი	6,535
ევრო	2021	2022		იურიდიული პირი	1,133
ევრო	2021	2022		იურიდიული პირი	3,438
					11,106

იფ. ხაბაშვი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

12. სასესიები სახსრები (გაგრძელება)

ინფორმაცია საბანკო სესხებისთვის უზრუნველყოფის საგნის სახით დაგირავებული აქტივების შესახებ და განხილვები ვალდებულებებთან შესაბამისობის თაობაზე მოცემულია 21-ე შენიშვნაში.

2021 ფინანსურ წელს, ადგილობრივ ვალუტაში დენომინირებული სესხების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები იყო 14%-დან 15%-მდე. ამ სესხების დაფარვის საშუალო ვადა 2021 ფინანსურ წელს შეადგენდა 244 დღეს. 2022 წელს კომპანიას არ ჰქონდა სესხები ადგილობრივ ვალუტაში.

ანალოგიურად, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი 2022 ფინანსური წლის განმავლობაში იყო 8%-დან 9%-მდე, 2021 წელს აღნიშნული განაკვეთები იყო 7%-დან 8%-მდე. აღსანიშნავია, რომ 2022 ფინანსურ წელს უცხოურ ვალუტაში სესხების დაფარვის საშუალო ვადა იყო 468 დღე, 2021 წელს ეს ვადა იყო 250 დღე.

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურებოდა:

	2022	2021
1 იანვარს	11,106	26,124
სესხის აღება	33,909	41,005
საპროცენტო ხარჯი (მე-18 შენიშვნა)	1,849	1,943
გადახდილი პროცენტი	(1,865)	(1,246)
ძირი თანხის დაფარვა	(31,843)	(54,842)
მოთხოვნებთან გაქვითვა	(943)	-
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(1,235)	(1,878)
31 დეკემბერს	10,978	11,106

13. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	54,133	24,937
დარიცხული სახელფასო ვალდებულება	386	906
სხვა	6	53
სულ სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	54,525	25,896

იფი ხუბუაძე

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

14. შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

	2022	2021
შემოსავალი საქონლის გაყიდვიდან	124,690	193,815
შემოსავალი გაწეული მომსახურებებიდან	11,402	13,508
სულ შემოსავალი	136,092	207,323

2022 და 2021 წლების განმავლობაში საქონლის გადაცემა მოხდა დროის გარკვეულ მომენტში, ხოლო მომსახურების გაწევა - დროის განმავლობაში.

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	51,328	10,564
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - გრძელვადიანი ნაწილი	1,271	1,712
სახელშეკრულებო ვალდებულებები - მიმდინარე ნაწილი	12,043	2,591

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის კლიენტებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს ჯგუფის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ან მომსახურება გაუწიოს ამ კლიენტებს.

12,043 ლარის ოდენობით ჯგუფის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება მოსალოდნელია 2023 წელს შემოსავლის სახით, რომელიც უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღში დაუკმაყოფილებელი შესასრულებელ ვალდებულებებს. 2022 წელს ჯგუფმა შემოსავლის სახით აღიარა 2,591 ლარი, რომელიც საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღრიცხული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებების მიმდინარე წილის ნაწილში.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების გრძელვადიანი ნაწილი მთლიანად უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაყიდული ავტომობილების მომსახურების ტიპის გარანტიებს.

15. გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება

	2022	2021
დროის კონკრეტულ მონაკვეთში გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(102,006)	(145,054)
დროის განმავლობაში გაწეული მომსახურების თვითღირებულება:		
შესყიდული მომსახურებები	(5,322)	(1,896)
პერსონალის ხარჯები	(2,740)	(6,105)
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი	(1,464)	(4,273)
საიჯარო ხარჯი	(283)	(63)
გამოყენებული მასალები	(197)	(376)
ცვეთის ხარჯი	(75)	(235)
სხვა ხარჯები	(62)	(91)
სულ გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(112,149)	(158,093)

თეგეტა თრაქ ენდ ბას

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

16. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022	2021
პერსონალის ხარჯები	(2,282)	(4,436)
გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთის ხარჯი	(1,429)	(5,990)
პროფესიული მომსახურება	(791)	(1,037)
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	(741)	(468)
საოფისე ხარჯი	(298)	(808)
სამივლინებო ხარჯი	(149)	(69)
ცვეთა და ამორტიზაცია	(45)	(79)
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(40)	(188)
სხვა ხარჯები	(236)	(412)

სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	(6,011)	(13,487)
--	----------------	-----------------

17. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და ხარჯები

	2022	2021
დებიტორული დავალიანების გაუფასურების აღდგენა/დარიცხვა, წმინდა	1,950	—
შემოსავალი სტანდარტული საგარანტიო მომსახურებიდან, წმინდა	256	277
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტიდან	196	—
შემოსულობა სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ზედმეტობიდან	159	266
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებების გამოსყიდვა	99	15
შემოსავალი მარაგების ტრანსპორტირებიდან	22	123
შემოსულობა საგარანტიო ანარიცხის ხელახალი შეფასებიდან	—	433
სააგენტო მომსახურების გასამრჯელო	—	347
შემოსულობა საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიცირებიდან	—	91
სხვა	176	123

სულ სხვა საოპერაციო შემოსავალი	2,858	1,675
---------------------------------------	--------------	--------------

	2022	2021
სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანებების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(9)	(1,750)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	—	(633)
საგარანტიო ანარიცხის დარიცხვა	—	(278)
სხვა	(175)	(155)

სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	(184)	(2,816)
------------------------------------	--------------	----------------

18. ფინანსური ხარჯები

	2022	2021
საკურსო სხვაობიდან მიღებული ზარალი	(3,557)	—
საპროცენტო ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	(1,849)	(1,943)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (მე-7 შენიშვნა)	(594)	(2,327)
საპროცენტო ხარჯი სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე	(591)	(2,058)
სხვა	(107)	(24)

სულ ფინანსური ხარჯები	(6,698)	(6,352)
------------------------------	----------------	----------------

იფი ბუბიაშვილი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

19. ფინანსური შემოსავალი

	2022	2021
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	2,790	1,522
საპროცენტო შემოსავალი	1,994	835
საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა	-	2,653
სულ ფინანსური შემოსავალი	4,784	5,010

20. კაპიტალი

20.1 საწესდებო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი 0,2 ლარით განისაზღვრა, რომელიც ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენის მიზნით წულამდე დამრგვალდა. კომპანიის 100%-ს ფლობს შპს „თეგეტა მოტორსი“.

20.2 კაპიტალის სხვა განაწილება

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების აღიარებასთან დაკავშირებული სხვა კაპიტალის განაწილება შეესაბამება ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკების მოთხოვნებს (21-ე შენიშვნა).

21. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყების მიერ განსხვავებულად შეიძლება იქნეს გაგებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო უწყების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ საკუთარი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

დაგირავეული აქტივები

ქვემოთ მოცემული აქტივები დაგირავეული იყო ბანკებისგან ნასესხები სახსრების უზრუნველყოფის საგნის სახით:

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
• მიწა და შენობა-ნაგებობები (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	-	-
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა (მე-6 და მე-12 შენიშვნები)	82	47
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები (მე-8 და მე-12 შენიშვნები)	52,656	29,161

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება ქართულ კომერციულ ბანკთან. თავდებობის ფარგლებში, კომპანია იძლევა მისი მშობელი კომპანიისა და დური კომპანიების ვალდებულებების შესრულების გარანტიას ბანკის მიმართ არსებულ სესხებთან დაკავშირებით. კომპანია არ კისრულობს მესამე პირის თავდებობას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	ვალუტა	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
მშობელი კომპანია	ლარი		146
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	ლარი		82
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	ლარი	405,300	172
შპს „თეგეტა დისტრიბუცია“	ლარი		104
შპს „თეგეტა თაიარ იმპორტსი“	ლარი		298
შპს „თეგეტა ქარ რენტ“	ლარი		76
სულ		405,300	878

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი თავდებობები:

	ვალუტა	მაქსიმალური რისკი	ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
მშობელი კომპანია	ლარი		822
შპს „თეგეტა პრემიუმ ვიიქელს“	ლარი		51
შპს „ტოიოტა ცენტრი თეგეტა“	ლარი	464,640	204
შპს „თი-ბი-ეი თეგეტა“	ლარი		6
შპს „თეგეტა ავტომოტივ იმპორტი“	ლარი		192
შპს „თეგეტა პრაიმ პროდაქტს“	ლარი		69
სულ		464,640	1,344

სხვა ფინანსური ვალდებულებები

2021 და 2020 წლებში ჯგუფმა გააფორმა თავდებობის ხელშეკრულება საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ქართული ბანკის წინაშე არსებული ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელოდა, რომ ვალდებულება საბოლოოდ ჯგუფის მიერ დაიფარება საბოლოო მაკონტროლებელ მხარეზე დივიდენდების მომავალი განაწილების ან სხვა გზით. შესაბამისად, ჯგუფმა აღიარა სხვა ფინანსური ვალდებულება 34,512 ლარის ოდენობით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რაც გარანტირებული ვალდებულების სრულ ოდენობას წარმოადგენს. 2022 წლის ივლისში საბოლოო მაკონტროლებელმა მხარემ სრულად გადაიხადა სესხები საქართველოს კომერციული ბანკის მიმართ, რომელზეც ჯგუფს ჰქონდა აღებული საგარანტიო ვალდებულება. შედეგად, ჯგუფის ფულადი სახსრების ანგარიშებზე შეზღუდვები მოიხსნა.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

21. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ფინანსური ვალდებულებები (გაგრძელება)

2022 და 2021 წლების დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა ფინანსური ვალდებულება იყო შემდეგი:

ემიტენტი	ბენეფიციარი	ვალუტა	2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
			მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება	მაქსიმალური რისკი	სხვა ფინანსური ვალდებულებების წმინდა საბალანსო ღირებულება
შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ბას“	საბოლოო მაკონტროლებე- ლი მხარე (ფიზიკური პირი)	აშშ დოლარი	-	-	35,118	34,512

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება

ჯგუფი კონკრეტული გარანტიების საგანს წარმოადგენს, რომლებიც უმეტესად მის საბანკო სესხებს უკავშირდება (იხილეთ მე-12 შენიშვნა). ამ პირობების დაუკმაყოფილებლობას შეიძლება უარყოფითი შედეგები მოჰყვეს ჯგუფისთვის, მათ შორის ნასესხები სახსრების თვითღირებულების ზრდა და დეფოლტის შემთხვევის გამოცხადება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი შეესაბამებოდა ყველა სახელშეკრულებო ვალდებულებას, გარდა ქართული კომერციული ბანკის სასესხო ხელშეკრულებით განსაზღვრული კონკრეტული ფინანსური ვალდებულებებისა, რომლისგანაც ჯგუფს მიღებული აქვს ნებართვის წერილი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

22. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება ნასესხები სახსრებისგან, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებებისა და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია დაფინანსების მოზიდვა ჯგუფის საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის. ჯგუფი თავისი ოპერაციებიდან პირდაპირ იღებს სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს, ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს და გაცემულ სესხებს.

ჯგუფი გასწევს საკრედიტო, სავალუტო, ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. ჯგუფი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს საოპერაციო საქმიანობისა (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ბანკებში განთავსებული ანაზღაურების ჩათვლით.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე აქტივების კლასების მიხედვით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	51,328	10,564
გაცემული სესხები	22,875	1,861
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა)	932	39,443
სულ საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა	75,135	51,868

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

გაუფასურების ანალიზი ხდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებელი ანარიცხის მატრიცის გამოყენებით, ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის. დარეზერვების დონე ეფუძნება ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას ზარალის მსგავსი მახასიათებლების მქონე სხვადასხვა სამომხმარებლო სეგმენტების დაჯგუფების საფუძველზე. დაანგარიშება ასახავს ვარაუდზე დაფუძნებულ შედეგებს, ფულის დროით ღირებულებას და გონივრულ და შესაფერის ინფორმაციას წარსული მოვლენების და არსებული პირობების შესახებ. ზოგადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება ჩამოიწერება, თუ ის ერთ წელზე მეტი პერიოდით არის ვადაგადაცილებული და არ წარმოადგენს სამართალგამოყენების საგანს. ჯგუფი არ ფლობს უზრუნველყოფის საგნებს ან აკრედიტივებს.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა განიხილავს დაუფარავი სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების ვადიანობის ანალიზს და ვადაგადაცილებულ ნაშთებს. აქედან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა შესაბამისად მიიჩნევს ვადიანობის შესახებ და საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული სხვა განმარტებითი ინფორმაციის მე-10 შენიშვნაში წარმოდგენას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობით კერძო და იურიდიულ მომხმარებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არ არსებობს ზარალის მნიშვნელოვანი რისკი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში უკვე აღრიცხული ანარიცხების მიღმა.

მიმდინარე ანგარიშზე და მოკლევადიან ანაზღაურებზე განთავსებული ფულადი სახსრები

ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაზღაურები აქვს განთავსებული, ასევე ყოველდღიურად კონტროლდება ძირითადი კლიენტებისა და შესაბამისი დებიტორული დავალიანებების სტატუსიც.

გაცემული სესხები

სესხები გაცემულია საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებზე. გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება აღწერილია მე-5 შენიშვნაში. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ დანაკარგის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს.

იფა ხტო-ჭო

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკები წარმოიშობა (ა) უცხოური ვალუტის და (ბ) პროცენტის ვალდებულებების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ბაზარზე ზოგად და სპეციფიკურ მოძრაობას ექვემდებარება. ხელმძღვანელობა აწესებს ლიმიტებს რისკის დასაშვებ მოცულობაზე, რისი მონიტორინგიც ხდება ყოველდღიურად. თუმცა, ასეთი მიდგომა ვერ უზრუნველყოფს დანაკარგების აღმოფხვრას დაწესებული ლიმიტის ზევით ბაზარზე მომხდარი მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაში.

მგრძნობელობა საბაზრო რისკების მიმართ, რომლებიც ქვემოთ არის განსაზღვრული, ეფუძნება კოეფიციენტის ცვლილებას, ყველა სხვა კოეფიციენტის მუდმივ დონეზე შენარჩუნებით. პრაქტიკაში ეს სავარაუდო არ არის და რამდენიმე კოეფიციენტის ცვლილება შესაძლოა უკავშირდებოდეს, მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთის ან უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებებს.

სავალუტო რისკი

ჯგუფი სავალუტო რისკს გასწევს იქიდან გამომდინარე, რომ არსებობს სხვაობა ყიდვა-გაყიდვის და ნასესხები სახსრების ვალუტებს და ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტებს შორის. ჯგუფის კომპანიების სამუშაო ვალუტა არის უპირატესად ქართული ლარი („L“). ვალუტა, რომელშიც ეს ოპერაციები უპირატესად არის გამოხატული არის აშშ დოლარი, ევრო და ბრიტანული ფუნტი სტერლინგი. აქედან ყველაზე მეტია გარიგებები აშშ დოლარსა და ევროში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს:

	2022 წლის 31 დეკემბერი			2021 წლის 31 დეკემბერი		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	ნეტო პოზიცია
აშშ დოლარი	2,376	(2,231)	145	36,723	(67,176)	(30,453)
ევრო	53,550	(63,955)	(10,405)	5,806	(7,602)	(1,796)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოგება-ზარალის და კაპიტალის მგრძნობელობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სავალუტო კურსის გონივრულ ფარგლებში შესაძლო ცვლილებების მიმართ, ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებაში, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელად შენარჩუნებით:

	2022 გავლენა მოგება-ზარალზე	2021 გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 10%-იანი გამყარება	15	(3,045)
აშშ დოლარის 10%-იანი გაუფასურება	(15)	3,045
ევროს 10%-იანი გამყარება	(1,041)	(180)
ევროს 10%-იანი გაუფასურება	1,041	180

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას ახდენს ბაზარზე ძირითადი საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის დაქვემდებარება საპროცენტო განაკვეთის რისკებზე. ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აგრეგირებული თანხები საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაყოფილია კატეგორიებად სახელშეკრულებო საპროცენტო, განმეორებითი და ვადის გასვლის თარიღებიდან უახლესის მიხედვით.

	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
ნასესხები სახსრები	-	6,535

საანგარიშგებო თარიღისთვის საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო გონივრული 100 საბაზისო პუნქტით ცვლილება გამოიწვევდა 2021 წელს 65 ლარიან ცვლილებას მოგება-ზარალში. ამ ანალიზში გაკეთებულია დაშვება, რომ სხვა ცვლადები, კერძოდ კი უცხოური ვალუტის კურსები, მუდმივ მაჩვენებელზე რჩება.

ივმ' ხტ-ჭო

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ ჯგუფის მიდგომაა, შემდგომი დაგეგმვით ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და ჯგუფის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ჯგუფი უზრუნველყოფს, რომ მოთხოვნისთანავე მუდმივად იქონიონ საოპერაციო ხარჯებისა და ფინანსური ვალდებულებების მომსახურებისთვის საჭირო ფულადი სახსრები სამი თვის განმავლობაში. ეს გამოიწვევს ექსტრემალური ვითარებების პოტენციურ გავლენას, რომლის წინასწარ განსაზღვრაც შეუძლებელია; ამგვარი ვითარებები მოიცავს ბუნებრივ კატასტროფებს.

ქვემოთ ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით. როდესაც კრედიტორული ვალდებულებების თანხა არ არის ფიქსირებული, ასახული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების გათვალისწინებით. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ქვემოთ მოცემულია დაუფარავი ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის. თანხები ბრუტო და არადისკონტირებულ საფუძველზეა წარმოდგენილი, მოიცავს მოსალოდნელ საპროცენტო გადახდებს და გამოიცხადებს ხელშეკრულებების ურთიერთჩათვლის გავლენას. სხვა ფინანსური ვალდებულებები წარმოიშობა ჯგუფის მიერ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ვალდებულების თავდებობიდან (21-ე შენიშვნა) და, როგორც ასეთი, ამ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფაქტიური გადინება ჯგუფიდან, შესაძლოა, ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულ თანხებზე ნაკლები იყოს.

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ	სულ საბალანსო ღირებულება
ნასესხები სახსრები	86	143	5,685	5,917	—	11,831	10,978
საიჯარო ვალდებულებები	97	195	876	991	80	2,239	1,957
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	25	35	279	564	138	1,041	878
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	54,525	—	—	—	—	54,525	54,525
სულ მომავალი გადახდები	54,688	385	12,889	7,472	218	69,735	68,338

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	სულ	სულ საბალანსო ღირებულება
ნასესხები სახსრები	41	155	11,734	—	—	11,930	11,106
საიჯარო ვალდებულებები	911	1,821	7,908	12,364	1,184	24,188	23,149
ფინანსური თავდებობის ხელშეკრულებები	149	147	196	1,289	—	1,781	1,344
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	195	375	35,039	—	—	35,609	34,512
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებები	25,896	—	—	—	—	25,896	25,896
სულ მომავალი გადახდები	27,192	2,498	54,877	13,653	1,184	99,404	96,007

ჯგუფს არ აქვს დასახული ფორმალური მიზანი კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით.

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

მიიჩნევა, რომ იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (თორმეტ თვეზე ნაკლები) და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთით, უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ფიქსირებულგანაკვეთიანი ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკისა და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც 1-ლი დონით არის შეფასებული.

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	შზობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	25,746	-	6,728	32,474
გადახდილი ავანსები	-	-	35	35
გაცემული სესხები	12,980	-	9,887	22,867
ნასესხები სახსრები	-	-	(148)	(148)
საიჯარო ვალდებულება	(592)	-	(481)	(1,073)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	-	-	(477)	(477)
მიღებული ავანსები	(10,349)	-	-	(10,349)
შზობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(146)	-	(732)	(878)
გასაცემი ხელფასები	-	(121)	-	(121)

2021 წლის 31 დეკემბრის, დაკავშირებულ მხარეებთან ნაშთები იყო შემდეგი:

	შზობელი	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები*	ჯამი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	4,274	4,274
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის ანარიცხი	-	-	(1,981)	(1,981)
გაცემული სესხები	-	-	1,853	1,853
ნასესხები სახსრები	(3,438)	-	(1,133)	(4,571)
საიჯარო ვალდებულება	(17,291)	-	(1,794)	(19,085)
სხვა ფინანსური ვალდებულება	-	(34,512)	-	(34,512)
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული ვალდებულებები	(14,411)	-	(6,991)	(21,402)
მიღებული ავანსები	(1,752)	-	-	(1,752)
შზობელ კომპანიასა და მის შვილობილ კომპანიებზე გაცემული ფინანსური თავდებობები	(821)	-	(523)	(1,344)
გასაცემი ხელფასები	-	(76)	-	(76)

* სხვა დაკავშირებული მხარეები ძირითადად მოიცავს კომპანიის მესაკუთრესთან დაკავშირებულ იურიდიულ და/ან ფიზიკურ პირებს.

იფი ხუბიშვილი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

შპს „თეგეტა თრაქ ენდ ზას“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები
(თანხები მოცემულია ათას ლარში)

24. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	ჯამი
საქონლის რეალიზაცია	28,145	—	24,712	52,857
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	6,758	—	218	6,976
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(298)	—	(19,157)	(19,455)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(15)	—	(4,675)	(4,690)
საიჯარო გადასახდელები	(2,490)	—	(362)	(2,852)
საოფისე ხარჯი	(159)	—	—	(159)
ხელფასები და პრემიები	—	(391)	—	(391)
საკონსულტაციო ხარჯი	(575)	—	(201)	(776)
საპროცენტო შემოსავალი	1,123	315	516	1,954
საპროცენტო ხარჯი	(102)	—	(67)	(169)
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	768	—	2,022	2,790

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დაკავშირებულ მხარეებთან შემდეგი გარიგებები დაფიქსირდა:

	მშობელი კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები	ჯამი
საქონლის რეალიზაცია	68,028	—	10,522	78,550
შემოსავალი გაწეული მომსახურებიდან	1,219	—	296	1,515
საქონლის გადასაყიდად შეძენა	(2,346)	—	(57,860)	(60,206)
ძირითადი საშუალებების და მომსახურებების შეძენა	(2,018)	—	(395)	(2,413)
საიჯარო გადასახდელები	(9,203)	—	(679)	(9,882)
ხელფასები და პრემიები	(53)	(235)	(189)	(477)
საპროცენტო შემოსავალი	—	642	131	773
საპროცენტო ხარჯი	(722)	—	(79)	(801)
გადახდილი დივიდენდები	(1,296)	—	—	(1,296)
ფინანსური გარანტიის ხელახალი შეფასებით მიღებული შემოსულობა	1,386	—	136	1,522

25. არაფულადი ოპერაციები

2022 წელს ჯგუფმა გაქვითა გაცემული და ნასესხები სახსრები 943 ლარის ოდენობით.

სხვა კაპიტალის განაწილება (33,247 ლარი) (2021: 10,311 ლარი) აღიარებული იქნა ფინანსური გარანტიის ვალდებულებასთან ერთად და წარმოადგენს არაფულად გარიგებებს

2022 წელს კომპანიას ჰქონდა აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების არაფულადი დამატებები 2,585 ლარის ოდენობით.

ი.ბ. ხ. ზ. შ.

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N231457086

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

18.10.2023 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

სალომე სალუქვაძე

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული,
კომერციული ფართი #4, 3ა

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

577921111

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

39764858167523

ორიათას ოცდასამი წლის თვრამეტ ოქტომბერს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის სანოტარო ბიუროს მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციულ ფართი #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ინგა რეხვიშვილის, დაბ. 10.02.1986წ. პირადი #10001017562, პირადობის მოწმობა #13IC28849/დიპლომი #ISU #000258, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2008წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - შპს "თეგეტა თრაქტ ენდ ბას" კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად, თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა ვადაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე. მე, ნოტარიუსი ვამოწმებ თარჯიმნის ხელისმოწერის სინამდვილეს და არა დოკუმენტში წარმოდგენილი სამართლებრივი ფაქტების სიზუსტეს ან დოკუმენტის ნამდვილობას. გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულებებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდებიანების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.3-ე მუხლის თანახმად 141.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლის საფუძველზე 25.38 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საუარველეს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეგისტრირდეთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

TEGETA TRUCK AND BUS LLC

Consolidated Financial statements

For the year ended 31 December 2022

Together with independent auditor's report

Contents

STATEMENT OF MANAGEMENT'S RESPONSIBILITIES FOR THE PREPARATION AND APPROVAL OF THE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022	1
--	---

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT.....	2-3
-----------------------------------	-----

CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

Consolidated statement of financial position.....	4
Consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income.....	5
Consolidated statement of changes in equity.....	6
Consolidated statement of cash flows	7

NOTES TO THE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

1. Tegeta Truck and Bus	8
2. Summary of significant accounting policies	8
3. Changes in accounting policies and disclosures.....	19
4. New standards and interpretations issued but not yet effective.....	19
5. Critical accounting estimates and assumptions	19
6. Property, plant and equipment	21
7. Right-of-use assets and lease liabilities.....	22
8. Inventories	23
9. Loans issued	23
10. Trade receivables	24
11. Cash and bank balances	24
12. Borrowings	25
13. Trade and other payables	26
14. Revenue from contracts with customers	26
15. Cost of sales.....	26
16. General and administrative expenses	27
17. Other operating income and expenses.....	27
18. Finance costs.....	27
19. Finance income.....	27
20. Equity	28
21. Contingencies and commitments	28
22. Financial risk management	29
23. Fair value of financial instruments.....	32
24. Balances and transactions with related parties	32
25. Non-cash transactions	33

STATEMENT OF MANAGEMENT'S RESPONSIBILITIES FOR THE PREPARATION AND APPROVAL OF THE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022

Management is responsible for the preparation of the consolidated financial statements that present fairly the financial position of Tegeta Truck and Bus LLC (the "Company") and its subsidiary (the "Group") as of 31 December 2022 and the results of its operations, changes in equity and cash flows for the year ended 31 December 2022, in compliance with International Financial Reporting Standards ("IFRS").

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for:

- Properly selecting and applying accounting policies;
- Presenting information, including accounting policies, in a manner that provides relevant, reliable, comparable and understandable information;
- Providing additional disclosures when compliance with the specific requirements in IFRS are insufficient to enable users to understand the impact of particular transactions, other events and conditions on the Group's consolidated financial position and financial performance;
- Making an assessment of the Group's ability to continue as a going concern.

Management is also responsible for:

- Designing, implementing and maintaining an effective and sound system of internal controls, throughout the Group;
- Maintaining adequate accounting records that are sufficient to show and explain the Group's transactions and disclose with reasonable accuracy at any time the financial position of the Group, and which enable them to ensure that the financial statements of the Group comply with IFRS;
- Maintaining statutory accounting records in compliance with Georgian legislation and IFRS;
- Taking such steps as are reasonably available to them to safeguard the assets of the Group; and
- Detecting and preventing fraud and other irregularities.

The financial statements of the Group for the year ended 31 December 2022 were approved by management on 16 October 2023.

On behalf of Management:

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

STATEMENT OF MANAGEMENT'S RESPONSIBILITIES FOR THE PREPARATION AND APPROVAL OF THE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2022

Management is responsible for the preparation of the consolidated financial statements that present fairly the financial position of Tegeta Truck and Bus LLC (the "Company") and its subsidiary (the "Group") as of 31 December 2022 and the results of its operations, changes in equity and cash flows for the year ended 31 December 2022, in compliance with International Financial Reporting Standards ("IFRS").

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for:

- Properly selecting and applying accounting policies;
- Presenting information, including accounting policies, in a manner that provides relevant, reliable, comparable and understandable information;
- Providing additional disclosures when compliance with the specific requirements in IFRS are insufficient to enable users to understand the impact of particular transactions, other events and conditions on the Group's consolidated financial position and financial performance;
- Making an assessment of the Group's ability to continue as a going concern.

Management is also responsible for:

- Designing, implementing and maintaining an effective and sound system of internal controls, throughout the Group;
- Maintaining adequate accounting records that are sufficient to show and explain the Group's transactions and disclose with reasonable accuracy at any time the financial position of the Group, and which enable them to ensure that the financial statements of the Group comply with IFRS;
- Maintaining statutory accounting records in compliance with Georgian legislation and IFRS;
- Taking such steps as are reasonably available to them to safeguard the assets of the Group; and
- Detecting and preventing fraud and other irregularities.

The financial statements of the Group for the year ended 31 December 2022 were approved by management on 16 October 2023.

On behalf of Management:

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the Shareholder and the management of Tegeta Truck and Bus LLC

Opinion

We have audited the consolidated financial statements of Tegeta Truck and Bus LLC (the "Company") and its subsidiary (the "Group"), which comprise the consolidated statement of financial position as at 31 December 2022, and the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income, consolidated statement of changes in equity and consolidated statement of cash flows for the year then ended, and notes to the consolidated financial statements, including a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the accompanying consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of the Group as at 31 December 2022, and its consolidated financial performance and its consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS").

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing ("ISAs"). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements section of our report. We are independent of the Group in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (the "IESBA Code") and we have fulfilled our ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Information

Other information consists of the information included in Management Report of the Group, other than the consolidated financial statements and our auditor's report thereon. Management is responsible for the other information. The Management Report of the Group is expected to be made available to us after the date of this auditor's report.

Our opinion on the consolidated and financial statements does not cover the other information and we will not express any form of assurance conclusion thereon in our report on the audit of the consolidated financial statements.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the other information identified above when it becomes available and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact.

Other Matter

The consolidated financial statements of the Group for the year ended 31 December 2021 were audited by another auditor who expressed an unmodified opinion on those statements on 8 September 2022.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Consolidated Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with IFRS, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Shota Nanitashvili (Reg# SARAS-A-957146)
on behalf of Deloitte and Touche LLC (Reg# SARAS-F-107265)

16 October 2023
Tbilisi, Georgia

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Consolidated Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with IFRS, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Shota Nanitashvili (Reg# SARAS-A-957146)
on behalf of Deloitte and Touche LLC (Reg# SARAS-F-107265)

16 October 2023
Tbilisi, Georgia

TEGETA TRUCK AND BUS LLC
Consolidated statement of financial position
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	6	183	151
Intangible assets		24	27
Right-of-use assets	7	2,024	22,923
Warranty related assets		266	409
Total non-current assets		2,497	23,510
Current assets			
Warranty related asset		883	818
Inventories	8	52,656	29,161
Trade receivables	10	51,328	10,564
Prepayments		5,766	1,940
Prepaid income tax		171	161
Loans issued	9	22,875	1,861
Cash and bank balances	11	932	39,443
Total current assets		134,611	83,948
TOTAL ASSETS		137,108	107,458
EQUITY			
Charter capital	20	–	–
Other reserves		–	(33,247)
Retained earnings		53,092	38,047
TOTAL EQUITY		53,092	4,800
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings (long-term)	12	5,608	–
Lease liabilities	7	936	13,753
Warranty provision	5	477	590
Contract liabilities	14	1,271	1,712
Total non-current liabilities		8,292	16,055
Current liabilities			
Borrowings	12	5,370	11,106
Lease liabilities	7	1,021	9,396
Trade and other payables	13	54,525	25,896
Warranty provision	5	1,049	1,011
Financial guarantee contracts	21	878	1,344
Other financial liability	21	–	34,512
Tax payables, other than income tax		838	747
Contract liabilities	14	12,043	2,591
Total current liabilities		75,724	86,603
TOTAL LIABILITIES		84,016	102,658
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		137,108	107,458

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

The accompanying notes on pages 8 to 33 are an integral part of these consolidated financial statements.

TEGETA TRUCK AND BUS LLC**Consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income***(Amounts in thousands of Georgian Lari)*

	Note	2022	2021
Revenue from contracts with customers	14	136,092	207,323
Cost of sales	15	(112,149)	(158,093)
Gross profit		23,943	49,230
General and administrative expenses	16	(6,011)	(13,487)
Selling and distribution expenses		(2,994)	(7,783)
Other operating income	17	2,858	1,675
Other operating expenses	17	(184)	(2,816)
Operating profit		17,612	26,819
Finance income	19	4,784	5,010
Finance costs	18	(6,698)	(6,352)
Profit before income tax		15,698	25,477
Income tax expense		–	–
Profit for the year		15,698	25,477
Other comprehensive income		–	–
Total comprehensive income		15,698	25,477

Approved for issue and signed on 16 October 2023

 Beka Beridze
 Director

 Korneli Giorgadze
 Head of finance

TEGETA TRUCK AND BUS LLC
Consolidated statement of changes in equity
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Charter Capital	Other reserves	Retained earnings	Total equity
Balance at 1 January 2021	–	(22,936)	13,555	(9,381)
Profit for the year	–	–	25,477	25,477
Total comprehensive income for the year	–	–	25,477	25,477
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries (Note 21)	–	–	(985)	(985)
Financial guarantee issued to the Ultimate Controlling Party (Note 21)	–	(10,311)	–	(10,311)
Balance at 31 December 2021	–	(33,247)	38,047	4,800
Profit for the year	–	–	15,698	15,698
Total comprehensive income for the year	–	–	15,698	15,698
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries (Note 21)	–	–	(653)	(653)
Other capital distribution	–	33,247	–	33,247
Balance at 31 December 2022	–	–	53,092	53,092

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

TEGETA TRUCK AND LLC
Consolidated statement of cash flows
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		15,698	25,477
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment and right-of-use assets	6,7	3,007	10,576
Amortization of intangible assets		6	1
Provision for impairment of receivables	10	(1,950)	1,750
Gain on disposal of property, plant and equipment		(25)	(7)
Interest income		(1,994)	(835)
Finance income from financial guarantee		(2,790)	(1,522)
Interest expense		3,034	6,328
Gain from termination of lease agreements	7	(196)	(91)
Foreign exchange loss/(gain), net	19	3,557	(2,653)
Trade payables forgiven	17	(99)	(15)
Write-down of inventories to net realizable value	17	–	633
Gain from inventory surplus	17	(159)	(266)
Operating cash flows before working capital changes		18,089	39,376
Changes in trade receivables		(39,724)	(1,822)
Changes in tax assets and liabilities, other than income tax		–	4,907
Changes in tax payables, other than income tax		91	747
Changes in prepayments		(3,826)	3,842
Changes in inventories		(23,336)	10,446
Changes in trade and other payables		29,264	(6,817)
Changes in warranty provision		(75)	660
Changes in warranty related asset		78	(382)
Changes in contract liabilities		9,011	(6,237)
Changes in working capital		(28,517)	5,344
Income tax paid		(10)	(107)
Net cash (used in)/ from operating activities		(10,438)	44,613
Cash flows from investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(159)	(114)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		38	65
Acquisition of intangible assets		(3)	(28)
Loans issued	9	(59,286)	(11,560)
Repayment of loans issued	9	34,597	9,681
Interest received		1,830	792
Net cash used in investing activities		(22,983)	(1,164)
Cash flows from financing activities			
Payment of principal portion of lease liabilities	7	(2,730)	(9,423)
Repayment of interest on lease liabilities	7	(594)	(2,327)
Proceeds from borrowings	12	33,909	41,005
Repayment of borrowings	12	(31,843)	(54,842)
Interest paid	12	(1,865)	(1,246)
Dividends paid		–	(1,296)
Placement of cash on restricted account	11	35,371	(11,140)
Net cash used in financing activities		32,248	(39,269)
Effect of exchange rate changes on cash and bank balances		(1,967)	(2,266)
Net increase in cash and cash equivalent		(3,140)	1,914
Cash and cash equivalent at the beginning of the year		4,072	2,158
Cash and cash equivalent at the end of the year	11	932	4,072

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

The accompanying notes on pages 8 to 33 are an integral part of these consolidated financial statements

TEGETA TRUCK AND BUS LLC
Consolidated statement of financial position
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	6	183	151
Intangible assets		24	27
Right-of-use assets	7	2,024	22,923
Warranty related assets		266	409
Total non-current assets		2,497	23,510
Current assets			
Warranty related asset		883	818
Inventories	8	52,656	29,161
Trade receivables	10	51,328	10,564
Prepayments		5,766	1,940
Prepaid income tax		171	161
Loans issued	9	22,875	1,861
Cash and bank balances	11	932	39,443
Total current assets		134,611	83,948
TOTAL ASSETS		137,108	107,458
EQUITY			
Charter capital	20	–	–
Other reserves		–	(33,247)
Retained earnings		53,092	38,047
TOTAL EQUITY		53,092	4,800
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings (long-term)	12	5,608	–
Lease liabilities	7	936	13,753
Warranty provision	5	477	590
Contract liabilities	14	1,271	1,712
Total non-current liabilities		8,292	16,055
Current liabilities			
Borrowings	12	5,370	11,106
Lease liabilities	7	1,021	9,396
Trade and other payables	13	54,525	25,896
Warranty provision	5	1,049	1,011
Financial guarantee contracts	21	878	1,344
Other financial liability	21	–	34,512
Tax payables, other than income tax		838	747
Contract liabilities	14	12,043	2,591
Total current liabilities		75,724	86,603
TOTAL LIABILITIES		84,016	102,658
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		137,108	107,458

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

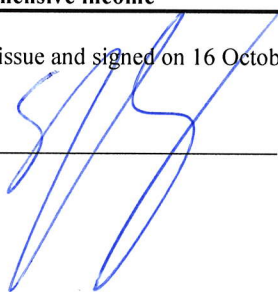
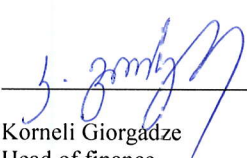
Korneli Giorgadze
Head of finance

The accompanying notes on pages 8 to 33 are an integral part of these consolidated financial statements.

TEGETA TRUCK AND BUS LLC**Consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income***(Amounts in thousands of Georgian Lari)*

	Note	2022	2021
Revenue from contracts with customers	14	136,092	207,323
Cost of sales	15	(112,149)	(158,093)
Gross profit		23,943	49,230
General and administrative expenses	16	(6,011)	(13,487)
Selling and distribution expenses		(2,994)	(7,783)
Other operating income	17	2,858	1,675
Other operating expenses	17	(184)	(2,816)
Operating profit		17,612	26,819
Finance income	19	4,784	5,010
Finance costs	18	(6,698)	(6,352)
Profit before income tax		15,698	25,477
Income tax expense		—	—
Profit for the year		15,698	25,477
Other comprehensive income		—	—
Total comprehensive income		15,698	25,477

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director
Korneli Giorgadze
Head of finance

TEGETA TRUCK AND BUS LLC
Consolidated statement of changes in equity
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Charter Capital	Other reserves	Retained earnings	Total equity
Balance at 1 January 2021	–	(22,936)	13,555	(9,381)
Profit for the year	–	–	25,477	25,477
Total comprehensive income for the year	–	–	25,477	25,477
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries (Note 21)	–	–	(985)	(985)
Financial guarantee issued to the Ultimate Controlling Party (Note 21)	–	(10,311)	–	(10,311)
Balance at 31 December 2021	–	(33,247)	38,047	4,800
Profit for the year	–	–	15,698	15,698
Total comprehensive income for the year	–	–	15,698	15,698
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries (Note 21)	–	–	(653)	(653)
Other capital distribution	–	33,247	–	33,247
Balance at 31 December 2022	–	–	53,092	53,092

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

TEGETA TRUCK AND LLC
Consolidated statement of cash flows
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

	Note	2022	2021
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		15,698	25,477
Adjustments for:			
Depreciation of property, plant and equipment and right-of-use assets	6,7	3,007	10,576
Amortization of intangible assets		6	1
Provision for impairment of receivables	10	(1,950)	1,750
Gain on disposal of property, plant and equipment		(25)	(7)
Interest income		(1,994)	(835)
Finance income from financial guarantee		(2,790)	(1,522)
Interest expense		3,034	6,328
Gain from termination of lease agreements	7	(196)	(91)
Foreign exchange loss/(gain), net	19	3,557	(2,653)
Trade payables forgiven	17	(99)	(15)
Write-down of inventories to net realizable value	17	—	633
Gain from inventory surplus	17	(159)	(266)
Operating cash flows before working capital changes		18,089	39,376
Changes in trade receivables		(39,724)	(1,822)
Changes in tax assets and liabilities, other than income tax		—	4,907
Changes in tax payables, other than income tax		91	747
Changes in prepayments		(3,826)	3,842
Changes in inventories		(23,336)	10,446
Changes in trade and other payables		29,264	(6,817)
Changes in warranty provision		(75)	660
Changes in warranty related asset		78	(382)
Changes in contract liabilities		9,011	(6,237)
Changes in working capital		(28,517)	5,344
Income tax paid		(10)	(107)
Net cash (used in)/ from operating activities		(10,438)	44,613
Cash flows from investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(159)	(114)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		38	65
Acquisition of intangible assets		(3)	(28)
Loans issued	9	(59,286)	(11,560)
Repayment of loans issued	9	34,597	9,681
Interest received		1,830	792
Net cash used in investing activities		(22,983)	(1,164)
Cash flows from financing activities			
Payment of principal portion of lease liabilities	7	(2,730)	(9,423)
Repayment of interest on lease liabilities	7	(594)	(2,327)
Proceeds from borrowings	12	33,909	41,005
Repayment of borrowings	12	(31,843)	(54,842)
Interest paid	12	(1,865)	(1,246)
Dividends paid	13	—	(1,296)
Placement of cash on restricted account	11	35,371	(11,140)
Net cash used in financing activities		32,248	(39,269)
Effect of exchange rate changes on cash and bank balances		(1,967)	(2,266)
Net increase in cash and cash equivalent		(3,140)	1,914
Cash and cash equivalent at the beginning of the year		4,072	2,158
Cash and cash equivalent at the end of the year	11	932	4,072

Approved for issue and signed on 16 October 2023

Beka Beridze
Director

Korneli Giorgadze
Head of finance

The accompanying notes on pages 8 to 33 are an integral part of these consolidated financial statements

1. Tegeta Truck and Bus

Tegeta Truck and Bus LLC (the “Company”), identification number 206239729, was incorporated on 10 April 2006 and is domiciled in Georgia. The Company is a limited liability company in accordance with Georgian law. The Company’s registered address is David Agmashenebeli Alley #129, 0131, Tbilisi, Georgia.

The Company is fully owned by Tegeta Motors LLC (the “Parent”) and the ultimate controlling party of the Company is Mr. Temur Kokhodze (“the Ultimate Controlling Party”).

The Company is an official partner in Georgia for one of the largest German mechanical engineering corporation – MAN Truck & Bus SE.

Subsidiary

The Company is a parent company to Agroservice LLC (together referred to as the “Group”) established in Georgia on 14 March 2014. Agroservice LLC (identification number 401968411) is an inactive company and does not have operations since 2016.

2. Summary of significant accounting policies

(a) Basis of preparation

The consolidated financial statements of the Company and its subsidiary (referred to as “the consolidated financial statements”) have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRSs) as issued by the International Accounting Standards Board (IASB). The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, except for application of new and amended standards discussed in Note 4 below.

The financial statements have been prepared on a historical cost basis except for financial assets and financial liabilities that are measured at fair value at initial recognition. The financial statements are presented in Georgian Lari (GEL) and all values are rounded to the nearest thousands, except when otherwise indicated.

(b) Basis of consolidation

The consolidated financial statements comprise the financial statements of the Company and its subsidiary as at 31 December 2022. Control is achieved when the Group is exposed, or has rights, to variable returns from its involvement with the investee and has the ability to affect those returns through its power over the investee. Specifically, the Group controls an investee if, and only if, the Group has:

- ▶ Power over the investee (i.e., existing rights that give it the current ability to direct the relevant activities of the investee);
- ▶ Exposure, or rights, to variable returns from its involvement with the investee;
- ▶ The ability to use its power over the investee to affect its returns.

Generally, there is a presumption that a majority of voting rights results in control. To support this presumption and when the Group has less than a majority of the voting or similar rights of an investee, the Group considers all relevant facts and circumstances in assessing whether it has power over an investee, including:

- ▶ The contractual arrangement(s) with the other vote holders of the investee;
- ▶ Rights arising from other contractual arrangements;
- ▶ The Group’s voting rights and potential voting rights.

The Group re-assesses whether or not it controls an investee if facts and circumstances indicate that there are changes to one or more of the three elements of control. Consolidation of a subsidiary begins when the Group obtains control over the subsidiary and ceases when the Group loses control of the subsidiary. Assets, liabilities, income and expenses of a subsidiary acquired or disposed of during the year are included in the consolidated financial statements from the date the Group gains control until the date the Group ceases to control the subsidiary.

Profit or loss and each component of other comprehensive income are attributed to the equity holders of the parent of the Group and to the non-controlling interests, even if this results in the non-controlling interests having a deficit balance. When necessary, adjustments are made to the financial statements of subsidiaries to bring their accounting policies into line with the Group’s accounting policies. All intra-group assets and liabilities, equity, income, expenses and cash flows relating to transactions between members of the Group are eliminated in full on consolidation.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(b) Basis of consolidation (continued)

A change in the ownership interest of a subsidiary, without a loss of control, is accounted for as an equity transaction. If the Group loses control over a subsidiary, it derecognises the related assets (including goodwill), liabilities, non-controlling interest and other components of equity, while any resultant gain or loss is recognised in profit or loss. Any investment retained is recognised at fair value.

(c) Revenue from contracts with customers

Revenue from sale of goods and rendered services

Revenue from sale of goods is recognised at a point in time when control of the goods is transferred to the customer, generally when the goods are handed over to the customers. The normal credit terms are 30 to 90 days upon transfer of the goods. Revenue is recorded at an amount that reflects the consideration to which the Group expects to be entitled in exchange for those goods. The Group determines whether it is a principal or an agent in these transactions by evaluating the nature of its promise to the customer. The Group is a principal and records revenue on a gross basis if it controls the promised goods before transferring them to the customer. The Group has generally concluded that it is the principal in its revenue arrangements, except for the agency services, because it typically controls the goods before transferring them to the customer.

Revenue from rendered services is recognised over time, using an input method to measure progress towards complete satisfaction of the service, because the customer simultaneously receives and consumes the benefits provided by the Group.

The Group considers whether there are other promises in the contract that are separate performance obligations to which a portion of the transaction price needs to be allocated (e.g. warranties). In determining transaction price for the sale of goods and rendering services the Group considers effects of variable consideration.

(i) Right of return

Certain contracts provide a customer with a right to return the goods within a specified period. A refund liability is recognised for the goods that are expected to be returned (i.e., the amount not included in the transaction price). A right of return asset (and corresponding adjustment to cost of sales) is also recognised for the right to recover the goods from the customer included under inventories in the consolidated financial statements.

(ii) Volume rebates

The Group provides retrospective volume rebates to certain customers once the quantity of products purchased during the period exceeds a threshold specified in the contract. Rebates are offset against amounts payable by the customer.

(iii) Warranty obligation

The Group typically provides warranties for general repairs of defects or replacement of defected item(s) that existed at the time of sale, to provide assurance that the sold products comply with agreed-upon quality. These assurance type warranties are accounted for as warranty provisions. Refer to the accounting policy on warranty provisions in section (o) Provisions.

Contracts for bundled sales of rendered services are comprised of two performance obligations because the promises to transfer sold goods and render services are capable of being distinct and separately identifiable. Accordingly, the Group allocates the transaction price based on the relative stand-alone selling prices of the goods and rendered services. The Group recognises revenue from rendering services and sale of goods at a point in time in accordance with respective standalone price.

Contract balances

Contract assets

A contract asset is the right to consideration in exchange for goods or services transferred to the customer. If the Group performs by transferring goods or services to a customer before the customer pays consideration or before payment is due, a contract asset is recognised for the earned consideration that is conditional. The Group does not have contract assets.

Trade receivables

A receivable represents the Group's right to an amount of consideration that is unconditional (i.e. only the passage of time is required before payment of the consideration is due).

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(c) Revenue from contracts with customers (continued)

Contract liabilities

A contract liability is the obligation to transfer goods or services to a customer for which the Group has received consideration (or an amount of consideration is due) from the customer. If a customer pays consideration before the Group transfers goods or services to the customer, a contract liability is recognised when the payment is made or the payment is due (whichever is earlier). Contract liabilities are recognised as revenue when the Group performs obligations under the contract.

(d) Finance income and costs

The Group's finance income include:

- ▶ Interest income;
- ▶ The foreign currency gain on financial assets and financial liabilities;
- ▶ Income from financial guarantee unwinding;
- ▶ Other finance income.

The Group's finance costs include:

- ▶ Interest expense;
- ▶ Interest expenses on lease liabilities;
- ▶ Other finance costs.

Interest income or expense is recognized using the effective interest method.

Foreign currency gains and losses are reported on a net basis as either finance income or finance costs depending on whether foreign currency movements are in a net gain or net loss position.

Borrowing costs that are not directly attributable to the acquisition, construction or production of a qualifying asset are recognized in profit or loss using the effective interest method.

(e) Foreign currency

The financial statements are presented in GEL, which is also the parent Company's functional currency. For each entity the Group determines the functional currency and items included in the financial statements of each entity are measured using that functional currency. The Group uses the direct method of consolidation and on disposal of a foreign currency operation, the gain or loss that is reclassified to profit or loss reflects the amount that arises from using direct method.

Foreign currency transactions and balances

Transactions in foreign currencies are initially recorded by the Group's entities at their respective functional currency spot rates at the date the transaction first qualifies for recognition.

Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are translated at the functional currency spot rates of exchange at the reporting date.

Differences arising on settlement or translation of monetary items are recognized in profit or loss with the exception of monetary items that are designated as part of the hedge of the Group's net investment of a foreign operation. These are recognised in other comprehensive income until the net investment is disposed of, at which time, the cumulative amount is reclassified to profit or loss. Tax charges and credits attributable to exchange differences on those monetary items are also recorded in other comprehensive income.

Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value is determined. The gain or loss arising on translation of non-monetary items measured at fair value is treated in line with the recognition of the gain or loss on the change in fair value of the item. Non-monetary items in a foreign currency that are measured based on historical cost are translated using the exchange rate at the date of the transaction.

In determining the spot exchange rate to use on initial recognition of the related assets, expense or income (or part of it) on the derecognition of a non-monetary asset or non-monetary liability relating to advance consideration, the date of the transaction is the date on which the Group initially recognises the non-monetary asset or non-monetary liability arising from the advance consideration. If there are multiple payments or receipts in advance, the Group determines the transaction date for each payment or receipt of advance consideration.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(f) Tax

Current income tax

The annual profit earned by entities other than banks, insurance companies and microfinance organizations is not taxed in Georgia starting from 1 January 2017. Corporate income tax on distributed earnings is levied on profit distributed as dividends to the shareholders that are individuals or non-residents of Georgia at the rate of 15/85 of net distribution. The corporate income tax arising from the payment of dividends is accounted for as a liability and expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. In certain circumstances, deductions from income tax charge payable are available that are accounted as reduction of income tax expense related to respective distribution. Due to the nature of the Georgian taxation system, no deferred tax assets and liabilities arise for the entities registered in Georgia. Withholding tax payable in respect of dividend distribution to the shareholders of the Group is recognized as deduction from equity in the consolidated statement of changes in equity.

Georgian tax legislation also provides for charging corporate income tax on certain transactions that are considered as profit distributions (for example, transactions at non-market prices, non-business related expenses or supply of goods and services free of charge). Taxation of such transactions is accounted similar to operating taxes and is reported as Taxes, other than income tax within general and administrative expenses in profit and loss.

Value added tax ("VAT")

Revenues, expenses and assets are recognised net of the amount of sales tax, except:

- ▶ When the sales tax incurred on a purchase of assets or services is not recoverable from the taxation authority, in which case, the sales tax is recognised as part of the cost of acquisition of the asset or as part of the expense item, as applicable;
- ▶ When receivables and payables are stated with the amount of sales tax included.

The net amount of sales tax recoverable from, or payable to, the taxation authority is included as part of taxes payable, other than income tax or prepaid taxes, other than income tax, that are presented on net basis in the statement of financial position.

Net presentation of tax assets and liabilities

Starting from 1 January 2016 changes were introduced in Georgian legislation on the rules of tax settlement. Based on new rules, Revenue Service of Georgia monitors taxpayers' net indebtedness towards to the State by introducing a consolidated accounts of taxpayer. Therefore, the Group presents assets and liabilities related to all taxes payables or receivables by each entity on a net basis.

(g) Current versus non-current classification

The Group presents assets and liabilities in statement of financial position based on current/non-current classification. An asset is current when it is:

- ▶ Expected to be realised or intended to sold or consumed in normal operating cycle;
- ▶ Held primarily for the purpose of trading;
- ▶ Expected to be realised within twelve months after the reporting period; or
- ▶ Cash and bank balances unless restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period.

All other assets are classified as non-current.

A liability is current when:

- ▶ It is expected to be settled in normal operating cycle;
- ▶ It is held primarily for the purpose of trading;
- ▶ It is due to be settled within twelve months after the reporting period; or
- ▶ There is no unconditional right to defer the settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period.

The Group classifies all other liabilities as non-current.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(h) Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realizable value. Net realizable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated selling expenses. The cost of spare parts and other inventories is determined on the weighted average cost basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their existing location and condition. The cost of vehicles is determined on the specific identification basis.

(i) Property, plant and equipment

Recognition and measurement

Property, plant and equipment is stated at cost, net of accumulated depreciation and impairment losses, if any. Cost includes expenditure that is directly attributable to the acquisition of the asset. The cost of self-constructed assets includes the cost of materials and direct labour, any other costs directly attributable to bringing the asset to a working condition for their intended use, the costs of dismantling and removing the items and restoring the site on which they are located, and capitalised borrowing costs. Purchased software that is integral to the functionality of the related equipment is capitalised as part of that equipment. Construction in progress is stated at cost, net of accumulated impairment losses, if any.

When parts of an item of property, plant and equipment have different useful lives, they are accounted for as separate items (major components) of property, plant and equipment and depreciated separately based on their specific useful lives. Likewise, when a major inspection is performed, its cost is recognised in the carrying amount of the plant and equipment as a replacement if the recognition criteria are satisfied. All other repair and maintenance costs are recognised in the statement of profit and loss as incurred.

An item of property, plant and equipment and any significant part initially recognised is derecognised upon disposal (i.e., at the date the recipient obtains control) or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss on disposal of an item of property, plant and equipment is determined by comparing the proceeds from disposal with the carrying amount of property, plant and equipment, and is recognised net within other income/other expenses in profit or loss.

Depreciation

Items of property, plant and equipment are depreciated from the date that they are installed and are ready for use, or in respect of internally constructed assets, from the date that the asset is completed and is ready for use. Depreciation is based on the cost of an asset less its estimated residual value.

Depreciation is generally recognised in profit or loss on a straight-line basis over the estimated useful lives of each part of an item of property, plant and equipment, since this most closely reflects the expected pattern of consumption of the future economic benefits embodied in the asset. Leased assets are depreciated over the shorter of the lease term and their useful lives unless it is reasonably certain that the Group will obtain ownership by the end of the lease term.

The estimated useful lives of significant items of property, plant and equipment for the current and comparative periods are as follows:

► Buildings	30-50 years;
► Machinery and equipment	3-10 years;
► Office fixtures, vehicles and others	2-10 years.

Depreciation methods, useful lives and residual values are reviewed at each reporting date and adjusted if appropriate.

Borrowing costs

Borrowing costs directly attributable to the acquisition, construction or production of an asset that necessarily takes a substantial period of time to get ready for its intended use or sale are capitalised as part of the cost of the asset. All other borrowing costs are expensed in the period in which they occur. Borrowing costs consist of interest and other costs that an entity incurs in connection with the borrowing of funds.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(j) Financial instruments

A financial instrument is any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.

(i) Financial assets

Initial recognition and measurement

Financial assets are classified at initial recognition, as subsequently measured at amortised cost, fair value through other comprehensive income (OCI), and fair value through profit or loss. The Group determines the classification of its financial assets at initial recognition.

The classification of financial assets at initial recognition depends on the financial asset's contractual cash flow characteristics and the Group's business model for managing them. With the exception of trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Group has applied the practical expedient, the Group initially measures a financial asset at its fair value plus, in the case of a financial asset not at fair value through profit or loss, transaction costs. Trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Group has applied the practical expedient are measured at the transaction price determined under IFRS 15 revenue from contracts with customers.

In order for a financial asset to be classified and measured at amortised cost or fair value through OCI, it needs to give rise to cash flows that are 'solely payments of principal and interest (SPPI)' on the principal amount outstanding. This assessment is referred to as the SPPI test and is performed at an instrument level.

The Group's business model for managing financial assets refers to how it manages its financial assets in order to generate cash flows. The business model determines whether cash flows will result from collecting contractual cash flows, selling the financial assets, or both.

All regular way purchases and sales of financial assets are recognised on the trade date i.e. the date that the Group commits to purchase or sell the asset. Regular way purchases or sales are purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within the period generally established by regulation or convention in the marketplace.

Subsequent measurement

For purposes of subsequent measurement, financial assets are classified in four categories:

- ▶ Financial assets at amortised cost (debt instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through OCI with recycling of cumulative gains and losses (debt instruments);
- ▶ Financial assets designated at fair value through OCI with no recycling of cumulative gains and losses upon derecognition (equity instruments);
- ▶ Financial assets at fair value through profit or loss.

Financial assets at amortised cost (debt instruments)

This category is most relevant to the Group. The Group measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- ▶ The financial asset is held within a business model with the objective to hold financial assets in order to collect contractual cash flows; and
- ▶ The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding.

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

The Group's financial assets at amortised cost includes trade receivables and loans issued.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(j) Finance instruments (continued)

Impairment of financial assets

The Group recognises an allowance for expected credit losses (ECLs) for all debt instruments not held at fair value through profit or loss. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the Group expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate. The expected cash flows will include cash flows from the sale of collateral held or other credit enhancements that are integral to the contractual terms.

For trade receivables, the Group applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Group does not track changes in credit risk, but instead recognises a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. The Group has established a provision matrix that is based on its historical credit loss experience, adjusted for forward-looking factors specific to the debtors and the economic environment.

For funds held in credit institutions (cash and bank balances, bank deposits), the Group calculated ECLs based on the 12-month ECL. The 12-month ECL is the portion of lifetime ECLs that results from default events on a financial instruments that are possible within 12 month after the reporting date. However, when there has been a significant increase in credit risk since origination, the allowance will be based on the lifetime ECL.

The Group considers a financial asset in default when contractual payments are 180 days past due. However, in certain cases, the Group may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Group is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Group. A financial asset is written off when there is no reasonable expectation of recovering the contractual cash flows. Subsequent recoveries of amounts previously written off decrease the charge for impairment of financial assets in the profit or loss.

For loans and financial guarantees issued, the credit exposure is considered to experience significant increase in credit risk or to be in default following significant deterioration of the credit quality, which is determined as a deterioration of the counterparties credit rating by two positions from initial recognition, or establishment of the credit rating at a level of Ca or below. The Group's issued loans and guarantees are all to entities under common control, therefore their repayments may not always follow the agreed schedule and they may be subject to multiple contract prolongations and restructurings. Therefore the Group does not consider overdue days as a trigger for significant increase in credit risk or credit impairment. However, in certain cases, the Group may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Group is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Group. A financial asset is written off when there is no reasonable expectation of recovering the contractual cash flows. Subsequent recoveries of amounts previously written off decrease the charge for impairment of financial assets in the profit or loss.

Further disclosures related to impairment of financial assets are also provided in the following notes:

- ▶ Significant accounting judgments, estimates and assumptions – Note 5;
- ▶ Trade receivables – Note 10;
- ▶ Loans issued – Note 9;

Derecognition

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Group's consolidated statement of financial position) when:

- ▶ The rights to receive cash flows from the asset have expired; or
- ▶ The Group has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Group has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Group has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

When the Group has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, it evaluates if, and to what extent, it has retained the risks and rewards of ownership. When it has neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset, nor transferred control of the asset, the Group continues to recognise the transferred asset to the extent of its continuing involvement. In that case, the Group also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Group has retained.

Continuing involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Group could be required to repay.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(j) Finance instruments (continued)

(ii) Financial liabilities

Initial recognition and subsequent measurement

Financial liabilities are classified, at initial recognition, as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, payables, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate.

All financial liabilities are recognised initially at fair value and, in the case of loans and borrowings and payables, net of directly attributable transaction costs.

The Group's financial liabilities as at 31 December 2022 and 2021 include trade and other payables, borrowings, lease liabilities, financial guarantee contracts and other financial liability.

Other financial liabilities

The Group has entered into certain financial guarantee contracts securing the loans of the Ultimate Controlling Party towards a Georgian commercial bank. As the main source of income of the Ultimate Controlling Party are dividends declared by the Company, the liabilities under these guarantee contracts were initially recognized, in correspondence with equity accounts at a best estimate of expected cash outflows associated with these contracts, adjusted for the time value of money. Subsequently, remeasurement of these liabilities is recognized in profit or loss, unless it relates to reduction through discharge of the underlying guaranteed liability by the primary obligors, in which case such reduction is recognized directly in consolidated statement of changes in equity.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification, as described below:

Loans and borrowings

This is category most relevant to the Group. After initial recognition, borrowings are subsequently measured at amortized cost using the EIR method. Gains and losses are recognised in profit or loss when the liabilities are derecognised as well as through the EIR amortized process.

Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fees or cost that are an integral part of the EIR. The EIR amortisation is included as finance costs in the statement of profit or loss. This category generally applies to borrowings.

Financial guarantee contracts

Financial guarantee contracts issued by the Group are those contracts that require a payment to be made to reimburse the holder for a loss it incurs because the specified debtor fails to make a payment when due in accordance with the terms of a debt instrument. Those financial guarantee contracts, which are integral part of the related loan agreements, are recognised initially as a liability at fair value, adjusted for transaction costs that are directly attributable to the issuance of the guarantee. Subsequently, the liability is measured at the higher of the best estimate of the expenditure required to settle the present obligation at the reporting date and the amount recognised less cumulative amortisation. Under current financial guarantee contracts, the Company guarantees performance of the Parent and entities under common control related to their loans towards the bank (Note 21).

Derecognition

A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires.

When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability, and the difference in the respective carrying amounts is recognised in the consolidated income statement.

(iii) Offsetting of financial instruments

Financial assets and liabilities are offset and the net amount is reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(k) Impairment of non-financial assets

The Group assesses, at each reporting date, whether there is an indication that an asset may be impaired. If any indication exists, or when annual impairment testing for an asset is required, the Group estimates the asset's recoverable amount. An asset's recoverable amount is the higher of an asset's or cash-generating unit's (CGU) fair value less costs to sell and its value in use. Recoverable amount is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows that are largely independent of those from other assets or groups of assets. When the carrying amount of an asset or CGU exceeds its recoverable amount, the asset is considered impaired and is written down to its recoverable amount.

In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. In determining fair value less costs to sell, recent market transactions are taken into account. If no such transactions can be identified, an appropriate valuation model is used. These calculations are corroborated by valuation multiples, quoted share prices for publicly traded companies or other available fair value indicators.

The Group bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations, which are prepared separately for each of the Group's CGUs to which the individual assets are allocated. These budgets and forecast calculations generally cover a period of four years. For longer periods, a long-term growth rate is calculated and applied to project future cash flows after the fifth year.

Impairment losses of continuing operations, including impairment on inventories, are recognised in the profit or loss in expense categories consistent with the function of the impaired asset.

An assessment is made at each reporting date to determine whether there is an indication that previously recognised impairment losses no longer exist or have decreased. If such indication exists, the Group estimates the asset's or CGU's recoverable amount. A previously recognised impairment loss is reversed only if there has been a change in the assumptions used to determine the asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. The reversal is limited so that the carrying amount of the asset does not exceed its recoverable amount, nor exceed the carrying amount that would have been determined, net of depreciation, had no impairment loss been recognised for the asset in prior years. Such reversal is recognized in the statement of comprehensive income unless the asset is carried at revalued amount, in which case, the reversal is treated as revaluation increase.

(l) Fair value measurement

The Group measures financial instruments at fair value less cost to sell at initial recognition. Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- ▶ In the principal market for the asset or liability;
- ▶ In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability.

The principal or the most advantageous market must be accessible to by the Group.

The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest.

The Group uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximizing the use of relevant observable inputs and minimizing the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorized within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- ▶ Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- ▶ Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable;
- ▶ Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

For assets and liabilities that are recognised in the financial statements on a recurring basis, the Group determines whether transfers have occurred between levels in the hierarchy by re-assessing categorization (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

For the purpose of fair value disclosures, the Group has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

(m) Charter capital

The amount of the Company's charter capital is defined by the Company's charter. The changes in the Company's charter shall be made only based on the decision of the Company's owners. The charter capital is recognized by the Company to the extent that it was contributed by the owners to the Company.

(n) Cash and bank balances

Cash and bank balances deposits in the statement of financial position comprise cash at banks and on hand and short-term deposits with a maturity of three months or less, which are subject to an insignificant risk of changes in value.

Bank balances for which use by the Group is subject to third party contractual restrictions are included as part of cash unless the restrictions result in a bank balance no longer meeting the definition of cash. Contractual restrictions affecting use of bank balances are disclosed in Note 11. If the contractual restrictions to use the cash extend beyond 12 months after the end of the reporting period, the related amounts are classified as non-current in the statement of financial position.

For the purpose of the statement of cash flows, cash and bank balances consist of cash and short-term deposits, as defined above, net of outstanding bank overdrafts as they are considered an integral part of the Group's cash management.

(o) Provisions

General provisions

Provisions are recognised when the Group has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation. When the Group expects some or all of a provision to be reimbursed, for example, under an insurance contract, the reimbursement is recognised as a separate asset, but only when the reimbursement is virtually certain. The expense relating to a provision is presented in the profit or loss net of any reimbursement.

If the effect of the time value of money is material, provisions are discounted using a current pre-tax rate that reflects, when appropriate, the risks specific to the liability. When discounting is used, the increase in the provision due to the passage of time is recognised as a finance cost.

Warranty provisions and related asset

The Group provides warranties for general repairs and replacement of defected item(s) and for replacement of products with non-conformity with manufacturer's specifications. Provisions related to these assurance-type warranties are recognized when the product is sold or the service is provided to the customer. Initial recognition is based on historical experience. The initial estimate of warranty-related costs is revised annually.

The Group separately recognizes the warranty related asset to record its right for the warranty reimbursement from the manufacturer, when the reimbursement is virtually certain.

(p) Leases

Determining whether an arrangement contains a lease

The Group assesses at contract inception whether a contract is, or contains, a lease. That is, if the contract conveys the right to control the use of an identified asset for a period of time in exchange for consideration.

Group as a lessee

The Group applies a single recognition and measurement approach for all leases, except for short-term leases and leases of low-value assets. The Group recognizes lease liabilities to make lease payments and right-of-use assets representing the right to use the underlying assets.

The Group leases various offices, warehouses, vehicles, land and equipment. Rental contracts are typically made for fixed periods from 4 months to 10 years.

2. Summary of significant accounting policies (continued)

Right-of-use assets

The Group recognizes right-of-use assets at the commencement date of the lease. The right-of-use asset is initially measured at cost, and subsequently at cost less any accumulated depreciation and impairment losses, and adjusted for certain remeasurements of lease liabilities. The cost of right-of-use assets includes the amount of lease liabilities recognized, initial direct costs incurred, and lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received. Right-of-use assets are depreciated on a straight-line basis over the shorter of the lease term and the estimated useful lives of the assets, as follows:

- ▶ Land and buildings – 1 to 10 years;
- ▶ Vehicles and other equipment – 1 to 5 years

If ownership of the leased asset transfers to the Group at the end of the lease term or the cost reflects the exercise of a purchase option, depreciation is calculated using the estimated useful life of the asset. Right of use assets are subject to impairment. Refer to the accounting policies in section (l) impairment of non-financial assets.

(i) Lease liabilities

At the commencement date of the lease, the Group recognizes lease liabilities measured at the present value of lease payments to be made over the lease term. The lease payments include fixed payments (including in-substance fixed payments) less any lease incentives receivable, variable lease payments that depend on an index or a rate, and amounts expected to be paid under residual value guarantees. The lease payments also include the exercise price of a purchase option reasonably certain to be exercised by the Group and payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the Group exercising the option to terminate.

Some property leases contain variable payment terms that are linked to sales generated from a store. Variable lease payments that do not depend on an index or a rate are recognized as expenses (unless they are incurred to produce inventories) in the period in which the event or condition that triggers the payment occurs.

In calculating the present value of lease payments, the Group uses its incremental borrowing rate at the lease commencement date because the interest rate implicit in the lease is not readily determinable. After the commencement date, the amount of lease liabilities is increased to reflect the accretion of interest and reduced for the lease payments made. In addition, the carrying amount of lease liabilities is remeasured if there is a modification, a change in the lease term, a change in the lease payments (e.g., changes to future payments resulting from a change in an index or rate used to determine such lease payments) or a change in the assessment of an option to purchase the underlying asset.

Both, the right-of-use assets as well as lease liabilities have been presented as a separate line items in the consolidated statement of financial position.

(ii) Short-term leases and leases of low-value assets

The Group applies the short-term lease recognition exemption to its short-term leases of buildings, office fixtures and vehicles (i.e., those leases that have a lease term of 12 months or less from the commencement date and do not contain a purchase option). It also applies the lease of low-value assets recognition exemption to leases of office equipment that are considered to be low value. Lease payments on short-term leases and leases of low value assets are recognised as expense on a straight-line basis over the lease term.

Group as a lessor

Leases in which the Group does not transfer substantially all the risks and rewards of ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in revenue in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

(q) Transactions with the Ultimate Controlling Party, the Parent and entities under common control

Transactions with the Ultimate Controlling Party and entities under common control are accounted at nominal cost of the transaction, except of transactions involving financial instruments. Financial instruments are accounted following recognition policies set out in section (j) Financial Instruments, with the difference between the nominal cost of the transaction and a fair value accounted as part of equity. Any subsequent movements on these financial instruments are accounted for through statement of profit and loss.

3. Changes in accounting policies and disclosures

New and amended standards and interpretations

The Group has not early adopted any other standard, interpretation or amendment that has been issued but is not yet effective. The following new or amended standards and interpretations became effective on 1 January 2021, but did not have significant impact on the Group's and the Company's financial statements:

- ▶ *Amendments to IFRS 3 - Reference to the Conceptual Framework*
- ▶ *Amendments to IAS 16 Leases - Property, Plant and Equipment: Proceeds before Intended Use*
- ▶ *IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards – Subsidiary as a first-time adopter*
- ▶ *IFRS 9 Financial Instruments – Fees in the '10 per cent' test for derecognition of financial liabilities*
- ▶ *Amendments to IFRS 3 - Reference to the Conceptual Framework .*

4. New standards and interpretations issued but not yet effective

The new and amended standards and interpretations that are issued, but not yet effective, up to the date of issuance of the financial statements are disclosed below. The Group intends to adopt these new and amended standards and interpretations, if applicable, when they become effective. These amendments are not expected to have a significant impact on the Group's consolidated financial statements.

- ▶ *Amendments to IFRS 17 Insurance Contracts: Recognition and measurement, presentation and disclosure;*
- ▶ *Amendments to IAS 1: Classification of Liabilities as Current or Non-current;*
- ▶ *Definition of Accounting Estimates – Amendments to IAS 8;*
Disclosure of Accounting Policies – Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement2.

5. Critical accounting estimates and assumptions

The preparation of the Group's financial statements requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amounts of revenues, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures, and the disclosure of contingent liabilities. Uncertainty about these assumptions and estimates could result in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of assets or liabilities affected in future periods.

Judgments

In process of applying the Group's accounting policies, management has made the following judgement, which has the most significant effect on the amounts recognized in the financial statements.

Financial guarantee issued to the Ultimate Controlling Party

In 2021 and 2020 the Group entered into guarantee agreement to guarantee obligation of the Ultimate Controlling Party towards a Georgian bank. Management of the Group expects that the obligation will be ultimately settled by the Group, either through future distribution of dividends to the Ultimate Controlling Party or by other method. Therefore, the Group has recognized other financial liability with the value of GEL 34,512 as at 31 December 2021, representing full amount of guaranteed obligation. The management concluded that such transaction meets a definition of a transaction with owner acting in a capacity of owner and recorded it through other reserves, in the consolidated statement of changes in equity. In July 2022 the Ultimate Controlling Party fully paid its loans toward the Georgian commercial bank on which the Group had entered into guarantee obligation. As a result, as at 31 December 2022 the Group didn't have other financial liabilities and other reserves.

Estimates and assumptions

The key assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year, are described below. The Group based its assumptions and estimates on parameters available when the financial statements were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Group. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Revenue recognition – Estimating stand-alone selling price of service-type warranties

The Group provides service-type warranties to the customers. These service-type warranties are sold either separately or bundled together with the sold goods.

The Group determined that both the goods and services described above are capable of being distinct. Consequently, the Group allocated a portion of the transaction price to the sale of goods and the rendered service based on relative stand-alone selling prices.

5. Critical accounting estimates and assumptions (continued)

The Group estimates the stand-alone selling price at contract inception of the distinct good or service underlying each performance obligation in the contract and allocates the transaction price in proportion to those stand-alone prices.

Warranty obligation and assets

A provision is recognised for expected warranty claims on products sold during the year, based on past experience of the level of repairs and replacements. The provision is an estimate calculated based on historical experience of the level of volumes, product mix, repair and replacement cost and represents management's best estimates of the amounts necessary to settle the Group's obligation on products sold as of each reporting date. As at 31 December 2022 the Group recognised warranty provision in amount of GEL 1,526 (2021: GEL 1,601) in its financial statements. The Group also recorded related asset of GEL 1,149 (2021: GEL 1,227) to recognize its contractual right to reimburse these warranty obligations from the respective manufacturer.

Determining the lease term of contracts with renewal and termination options – Group as lessee

The Group determines the lease term as the non-cancellable term of the lease, together with any periods covered by an option to extend the lease if the lessee is reasonably certain to be exercised, or any periods covered by an option to terminate the lease, if it is reasonably certain not to be exercised.

The Group has the option, under some of its leases to lease the assets for additional terms of one to four years. The Group applies judgement in evaluating whether it is reasonably certain to exercise the option to renew. That is, it considers all relevant factors that create an economic incentive for it to exercise the renewal. After the commencement date, the Group reassessed the lease term if there is a significant event or change in circumstances that is within its control and affects its liability to exercise (or not to exercise) the option of renewal. The Group included the renewal period as part of the lease term for leases of land and buildings, machinery and equipment.

The Group has also several lease contracts that include termination options. The Group applies judgement in evaluation whether it is reasonably certain to exercise the option of termination. The Group does not intend to use termination option for its lease contracts.

Provision for expected credit losses of financial assets

Trade and other receivables

The group has two approaches to calculate ECLs for trade receivables and contract assets: individual assessment and collective approach. Individual approach is only used for significant counteragents, related parties and state organizations.

For the collective approach the Group uses a provision matrix to calculate ECLs for trade receivables and contract assets. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments that have similar loss patterns.

The provision matrix is initially based on the Group's historical observed default rates except the government entities. The Group will calibrate the matrix to adjust the historical credit loss experience with forward-looking information. At every reporting date, the historical observed default rates are updated and changes in the forward-looking estimates are analyzed.

The Group's historical credit loss experience and forecast of economic conditions may also not be representative of customer's actual default in the future. The information about the ECLs on the Group's trade receivables and contract assets is disclosed in Note 10.

For 2022 and 2021, the Group estimated that expected credit losses were immaterial for the receivables from government entities. All amounts were received during subsequent period.

Loans issued

Expected credit losses on loans issued are assessed individually considering the internal credit rating of the borrower based on certain financial and non-financial information except the companies within Tegeta Motors LLC group. For the subsidiaries of Tegeta Motors LLC, the internal rating is considered the same as for the Parent. As at December 2022 and 2021, the major part of loans issued were to the subsidiaries of the Parent.

For 2022 and 2021, the Group estimated that expected credit losses were immaterial for the gross balance of loans issued.

Estimating the incremental borrowing rate used for the calculation of lease liability

The Group cannot readily determine the interest rate implicit in the lease, therefore, it uses its incremental borrowing rate (IBR) to measure lease liabilities. The IBR is the rate of interest that the Group would have to pay to borrow over a similar term, and with a similar security, the funds necessary to obtain an asset of a similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment. The Group estimates the IBR using observable inputs (such as market interest rates) when available and is required to make certain entity-specific estimates.

6. Property, plant and equipment

	Land and buildings	Machinery and equipment	Office fixtures and vehicles	Leasehold improve- ments	Others	Total
Cost	6	13	318	919	22	1,278
Accumulated depreciation	(4)	(2)	(196)	(651)	(13)	(866)
Carrying amount at 31 December 2020	2	11	122	268	9	412
Additions	–	1	51	–	4	56
Transfer from inventory	–	43	1	7	3	54
Disposals	–	(1)	(98)	–	–	(99)
Depreciation charge	(2)	(8)	(62)	(236)	(5)	(313)
Accumulated depreciation on disposal	–	1	40	–	–	41
Carrying amount at 31 December 2021	–	47	54	39	11	151
Cost	6	56	272	926	29	1,289
Accumulated depreciation	(6)	(9)	(218)	(887)	(18)	(1,138)
Carrying amount at 31 December 2021	–	47	54	39	11	151
Additions	–	48	23	88	–	159
Disposals	–	–	(73)	(6)	–	(79)
Depreciation charge	–	(13)	(26)	(75)	–	(114)
Accumulated depreciation on disposal	–	–	66	–	–	66
Carrying amount at 31 December 2022	–	82	44	46	11	183
Cost	6	104	222	1,008	29	1,369
Accumulated depreciation	(6)	(22)	(178)	(962)	(18)	(1,186)
Carrying amount at 31 December 2022	–	82	44	46	11	183

The following are the amounts of depreciation recognized in profit or loss of the Group:

	31 December 2022	31 December 2021
Included in cost of sales	75	235
Included in general and administrative expenses	39	78
Total depreciation expense	114	313

At 31 December 2022 the Group's land, buildings, machinery and equipment with carrying value at GEL 82 (2021: GEL 47) have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 21).

The gross carrying amount of fully depreciated property and equipment that is still in use in the Group amounted to GEL 1,013 as at 31 December 2022 (2021: GEL 152).

7. Right-of-use assets and lease liabilities

Set out below are the carrying amounts of the Group's right-of-use assets recognised and the movements during the period:

	Land and buildings	Office fixtures and vehicles	Total
Cost	27,555	842	28,397
Accumulated depreciation	(1,964)	(27)	(1,991)
Carrying amount at 31 December 2020	25,591	815	26,406
Additions	5,582	620	6,202
Termination and modification effect	684	(437)	247
Depreciation charge	(10,031)	(232)	(10,263)
Accumulated depreciation for disposals	261	70	331
Carrying amount at 31 December 2021	22,087	836	22,923
Cost	33,821	1,025	34,846
Accumulated depreciation	(11,734)	(189)	(11,923)
Carrying amount at 31 December 2021	22,087	836	22,923
Additions	2,180	405	2,585
Termination and modification effect*	(33,154)	(1,025)	(34,179)
Depreciation charge	(2,629)	(264)	(2,893)
Accumulated depreciation for disposals	13,338	250	13,588
Carrying amount at 31 December 2022	1,822	202	2,024
Cost	2,847	405	3,252
Accumulated depreciation	(1,025)	(203)	(1,228)
Carrying amount at 31 December 2022	1,822	202	2,024

Set out below are the carrying amounts of lease liabilities and the movements during the period:

	2022	2021
As at 1 January	23,149	27,227
Additions	2,585	6,202
Accretion of interest (Note 18)	594	2,327
Termination and modification effect*	(20,787)	487
Payments	(3,324)	(11,750)
The effect of changes in foreign exchange rates	(260)	(1,344)
As at 31 December	1,957	23,149
Current	1,021	9,396
Non-current	936	13,753

*Since April 1, 2022, the largest part of aftersales business was transferred from the group to its sister company. As a result, leases were no longer required and lease contracts were terminated.

The maturity analysis of lease liabilities is disclosed in note 22.

7. Right-of-use assets and lease liabilities (continued)

Following are the amounts recognized in profit or loss:

	2022	2021
Depreciation expense of right-of-use assets, included in general and administrative expenses and cost of sales	2,893	10,263
Expenses related to the short term lease and leases of low value assets	1,610	3,136
Interest expense on lease liabilities (Note 18)	594	2,327
The effect of changes in foreign exchange rates	(260)	(1,344)
Gain from termination of lease agreement (Note 17)	(196)	(91)
Total amount recognised in profit or loss	4,641	14,291

The Group had total cash outflows for leases of GEL 4,934 in 2022 (GEL 14,886 in 2021).

8. Inventories

	31 December 2022	31 December 2021
Goods for resale (at lower of cost and net realizable value)	48,135	26,605
Goods in transit (at lower of cost and net realizable value)	4,311	2,147
Other (at cost)	210	409
Total inventories	52,656	29,161

At 31 December 2022 the Group's inventories, amounting to GEL 52,656 (2021: GEL 29,161) have been pledged to third parties as collateral for borrowings (refer to Note 21).

9. Loans issued

	31 December 2022	31 December 2021
Loans issued to the parent	12,980	—
Loans issued to sister companies	9,887	1,855
Loans issued to third parties	8	6
Total loans issued	22,875	1,861

Movements in issued loans were as follows:

	2022	2021
At 1 January	1,861	9
Loans issued	59,286	11,560
Repayment of loans issued	(34,597)	(9,681)
Interest received	(1,791)	(730)
Interest income	1,954	773
Netting with liabilities	(943)	—
Foreign exchange gain, net	(2,895)	(70)
At 31 December	22,875	1,861

10. Trade receivables

	31 December 2022	31 December 2021
Trade receivables	52,065	13,251
Less: provision for expected credit losses	(737)	(2,687)
Total trade receivables	51,328	10,564

Analysis by credit quality of financial assets within trade receivables for the Group as at 31 December 2022 is as follows:

	Current	<31 days	30–90 days	90–180 days	180–360 days	>360 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	15,055	17,593	3,881	5,494	6,856	3,186	52,065
Expected credit loss	–	–	–	50	227	460	737
Expected loss rate	0%	0%	0%	0.91%	3.31%	14.44%	1.42%

Analysis by credit quality of financial assets within trade receivables for the Group as at 31 December 2021 is as follows:

	Current	<31 days	30–90 days	90–180 days	180–360 days	>360 days	Total
Estimated total gross carrying amount at default	3,472	2,712	2,936	1,882	593	1,656	13,251
Expected credit loss	–	–	153	772	435	1,327	2,687
Expected loss rate	0%	0%	5.21%	41%	73.36%	80.13%	20.28%

Movements in the provision for expected credit losses are as follows:

	2022	2021
Provision for expected credit losses at 1 January	2,687	937
(Recovery) / Charge for the year (Note 17)	(1,950)	1,750
Provision for expected credit losses at 31 December	737	2,687

11. Cash and bank balances

	31 December 2022	31 December 2021
Current accounts with banks	932	3,969
Cash on hand	–	48
Cash in transit	–	55
Restricted cash	–	35,371
Total cash and bank balances	932	39,443
Restricted amounts	–	(35,371)
Total cash and bank balances in the consolidated statements of cash flows	932	4,072

Major cash and bank balances are held by the Group with Georgian commercial bank, having Fitch rating of BB–.

As at 31 December 2021, restricted cash serves as a security for other financial liabilities (Note 21).

In 2022 interest income on cash and bank balances totaled for the Company GEL 40 (2021: GEL 62).

12. Borrowings

	31 December 2022	31 December 2021
Loans received – principal	10,889	10,967
Loans received – interest accrued	89	139
Total borrowings	10,978	11,106

The table below summarizes outstanding borrowings as at 31 December 2022:

Original currency	Agreement/ amendment date	Maturity date	Lender	Balance
EUR	2022	2025	Georgian commercial bank	10,830
EUR	2021	2023	Legal Entity	146
EUR	2022	2023	Legal Entity	2
				10,978

The table below summarizes outstanding borrowings as at 31 December 2021:

Original currency	Agreement/ amendment date	Maturity date	Lender	Balance
GEL	2021	2022	Georgian commercial bank	6,535
EUR	2021	2022	Legal Entity	1,133
EUR	2021	2022	Legal Entity	3,438
				11,106

For details of assets pledged for bank loans as collateral and discussion of compliance with covenants refer to Note 21.

In the fiscal year 2021, the weighted average interest rates for loans denominated in the local currency exhibited a range of 14% to 15%. The average maturity period for these loans during the fiscal year 2021 was 244 days. In 2022, the company didn't have loans in local currencies.

Similarly, the weighted average interest rates for loans denominated in foreign currency during the fiscal year 2022 displayed a range of 8% to 9%, mirroring the range observed in fiscal year 2021, which also spanned from 7% to 8%. Notably, the average maturity period for foreign currency loans in fiscal year 2022 was 468 days, markedly different from the corresponding period in fiscal year 2021, where the average maturity period was only 250 days.

Movements in borrowings were as follows:

	2022	2021
At 1 January	11,106	26,124
Receipts from borrowings	33,909	41,005
Interest expense (Note 18)	1,849	1,943
Interest payments	(1,865)	(1,246)
Principal repayments	(31,843)	(54,842)
Netting-off	(943)	–
Foreign exchange gain, net	(1,235)	(1,878)
At 31 December	10,978	11,106

13. Trade and other payables

	31 December 2022	31 December 2021
Trade payables	54,133	24,937
Accrued employee benefit costs	386	906
Other	6	53
Total trade and other payables	54,525	25,896

14. Revenue from contracts with customers

	2022	2021
Revenue from sales of goods	124,690	193,815
Revenue from rendered services	11,402	13,508
Total revenues	136,092	207,323

Goods were transferred at a point in time, while rendered service was transferred over time during 2022 and 2021.

The Group has recognized the following revenue-related trade receivables and contract liabilities:

	31 December 2022	31 December 2021
Trade receivables	51,328	10,564
Contract liabilities – non-current portion	1,271	1,712
Contract liabilities – current portion	12,043	2,591

Accounts receivable are recognized when the right to consideration becomes unconditional. Contract liabilities are received consideration from the customers and represent the Group's obligation to transfer goods to these customers.

Contract liabilities of the Group in the amount of GEL 12,043 is expected to be recognised as revenue in 2023 related to performance obligations that are unsatisfied at the reporting date. In 2022, the Group recognized as revenue GEL 2,591 that was included under current portion of contract liabilities at the beginning of the reporting period.

Non-current portion of contract liabilities are fully attributable to the service-type warranties provided for the buses sold by the Group.

15. Cost of sales

	2022	2021
Cost of goods sold at a point of time	(102,006)	(145,054)
Cost of services rendered over time:		
Purchased services	(5,322)	(1,896)
Staff costs	(2,740)	(6,105)
Depreciation expense of right-of-use assets	(1,464)	(4,273)
Rent expense	(283)	(63)
Consumable materials used	(197)	(376)
Depreciation charge	(75)	(235)
Other costs	(62)	(91)
Total cost of sales	(112,149)	(158,093)

TEGETA TRUCK AND LLC
Notes to the consolidated financial statements
(Amounts in thousands of Georgian Lari)

16. General and administrative expenses

	2022	2021
Staff costs	(2,282)	(4,436)
Depreciation expense of right-of-use assets	(1,429)	(5,990)
Professional services	(791)	(1,037)
Expenses related to short-term leases and leases of low value assets	(741)	(468)
Office expense	(298)	(808)
Business trip expense	(149)	(69)
Depreciation and amortization	(45)	(79)
Taxes other than on income	(40)	(188)
Other expenses	(236)	(412)
Total general and administrative expenses	(6,011)	(13,487)

17. Other operating income and expenses

	2022	2021
Recovery of impairment on receivables	1,950	–
Income from standard warranty services, net	256	277
Income from termination of lease agreement	196	–
Gain from inventory surplus	159	266
Redemption of trade payables	99	15
Income from stock transportation	22	123
Gain from remeasurement of warranty provision	–	433
Agency fee	–	347
Gain from modification of lease agreement	–	91
Other	176	123
Total other operating income	2,858	1,675
	2022	2021
Provision for expected credit losses for trade and other receivable	(9)	(1,750)
Write-down of inventories to net realizable value	–	(633)
Recovery of warranty provision	–	(278)
Other	(175)	(155)
Total other operating expenses	(184)	(2,816)

18. Finance costs

	2022	2021
Foreign exchange losses	(3,557)	–
Interest expenses (Note 12)	(1,849)	(1,943)
Interest expense on lease liabilities (Note 7)	(594)	(2,327)
Interest expense on other financial liabilities	(591)	(2,058)
Other	(107)	(24)
Total finance costs	(6,698)	(6,352)

19. Finance income

	2022	2021
Gain from remeasurement of financial guarantee	2,790	1,522
Interest income	1,994	835
Foreign exchange gains	–	2,653
Total finance income	4,784	5,010

20. Equity

20.1 Charter capital

As at 31 December 2022 and 31 December 2021 charter capital of the Company was established as GEL 0.2, rounded to zero for presentation purposes and is 100% owned by Tegeta Motors LLC.

20.2 Other capital distribution

Other capital distributions relate to recognition of financial guarantee contracts and other financial liabilities in line with the Group's accounting policies (Note 21).

21. Contingencies and commitments

Tax legislation

The taxation system in Georgia is relatively new and is characterized by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often unclear, contradictory and subject to varying interpretation by different tax authorities. Taxes are subject to review and investigation by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges.

Management believes that it has provided adequately for tax liabilities based on its interpretations of applicable Georgian tax legislation, official pronouncements and court decisions. However, the interpretations of the relevant authorities could differ and the effect on the financial statements, if the authorities were successful in enforcing their own interpretations, could be significant.

Assets pledged

The following assets were pledged as collateral towards the borrowings from banks:

	31 December 2022	31 December 2021
Land and buildings (Notes 6, 12)	–	–
Machinery and equipment (Notes 6, 12)	82	47
Inventories (Notes 8, 12)	52,656	29,161

Financial guarantee contracts

As at 31 December 2021 the Company has entered into 'blanket' guarantee contract with the Georgian commercial bank. Under Guarantee, the Company guarantees performance of its Parent and sister companies related to their loans towards the bank. The Company has not guaranteed any obligations of third parties.

The following guarantees were issued in thousands of US Dollars and presented in GEL as at 31 December 2022:

	Currency	Maximum exposure	Net book value of financial guarantee contracts
The Parent	GEL		146
Tegeta Premium Vehicles LLC	GEL		82
Toyota Center Tegeta LLC	GEL	405,300	172
Tegeta Distribution LLC	GEL		104
Tegeta Tire Imports LLC	GEL		298
Tegeta Car Rent LLC	GEL		76
Total		405,300	878

21. Contingencies and commitments (continued)

The following guarantees were issued in thousands of US Dollars and presented in GEL as at 31 December 2021:

	Currency	Maximum exposure	Net book value of financial guarantee contracts
The Parent	GEL		822
Tegeta Premium Vehicles LLC	GEL		51
Toyota Center Tegeta LLC	GEL	464,640	204
TBA Tegeta LLC	GEL		6
Tegeta Automotive Imports LLC	GEL		192
Tegeta Prime Products LLC	GEL		69
Total		464,640	1,344

Other financial liabilities

In 2021 and 2020 the Group entered into guarantee agreement to guarantee obligation of the Ultimate Controlling Party towards a Georgian bank. Management of the Group expects that the obligation will be ultimately settled by the Group, either through future distribution of dividends to the Ultimate Controlling Party or by other method. Therefore, the Group has recognized other financial liability with the value of GEL 34,512 as at 31 December 2021, representing full amount of guaranteed obligation. In July 2022 the Ultimate Controlling Party fully paid its loans toward the Georgian commercial bank on which the Group had entered into guarantee obligation. As a result, restrictions on the Group's cash accounts were released.

As at December 2022 and 2021 other financial liability was as follows:

Issuer	Beneficiary	Currency	31 December 2022		31 December 2021	
			Maximum exposure	Net book value of other financial liabilities	Maximum exposure	Net book value of other financial liabilities
Tegeta Truck and Bus LLC	Ultimate Controlling Party (physical person)	USD	–	–	35,118	34,512

Compliance with contractual covenants

The Group is subject to certain covenants related primarily to its bank loans (refer to Note 12). Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Group including growth in the cost of borrowings and declaration of default. As at 31 December 2022, the Group was in compliance with all the contractual covenants, except certain financial covenants under loan agreements with a Georgian commercial bank, from which the Group received the waiver for the total amount of the loans as of 31 December 2022.

22. Financial risk management

The Group's principal financial liabilities comprise borrowings, trade and other payables and financial guarantee contracts. The main purpose of these financial liabilities is to raise finances for the Group's operations and investing activities. The Group has trade receivables, cash and bank balances and loans issued that arrive directly from its operations.

The Group is exposed to credit risk, foreign currency risk, liquidity risk and interest rate risk.

Credit risk

Credit risk is the risk that a counterparty will not meet its obligations under a financial instrument or customer contract, leading to a financial loss. The Group is exposed to credit risk from its operating activities (primarily trade receivables) and from its financing activities, including deposits with banks.

22. Financial risk management (continued)

The Group's maximum exposure to credit risk by class of assets is reflected in the carrying amounts of financial assets in the statement of financial position.

	31 December 2022	31 December 2021
Trade receivables (Note 10)	51,328	10,564
Loans issued	22,875	1,861
Cash and bank balances (Note 11)	932	39,443
Total maximum exposure to credit risk	75,135	51,868

Trade receivables

An impairment analysis is performed at each reporting date using a provision matrix to measure expected credit losses. The provision rates are based on days past due for groupings of various customer segments with similar loss patterns. The calculation reflects the probability-weighted outcome, the time value of money and reasonable and supportable information that is available at the reporting date about past events and current conditions. Generally, trade receivables are written-off if past due for more than one year and are not subject to enforcement activity. The Group does not hold collaterals or letter of credit.

The Group's management review ageing analysis of outstanding trade receivables and follows up on past due balances. Management therefore considers it appropriate to provide ageing and other information about credit risk as disclosed in Note 10.

The Group has no significant concentrations of credit risk since the customers portfolio is diversified among a large number of customers, both private individuals and companies. Although collection of receivables could be influenced by economic factors, management believes that there is no significant risk of loss to beyond the provisions already recorded in the consolidated financial statements.

Cash on current account and short-term deposits

The Group manages the credit risk by depositing the majority of available cash with well-known banks in Georgia. Management of the Group continually monitors the status of the banks where deposits are maintained, also status of major customers and respective receivables are monitored on a daily basis.

Loans issued

Loans are issued to entities under common control. ECL estimation on the loans issued is described in Note 5. Management believes that there is no significant risk of loss.

Market risk

Market risks arise from open positions in (a) foreign currencies and (b) interest bearing liabilities all of which are exposed to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which is monitored on a daily basis. However, the use of this approach does not prevent losses outside of these limits in the event of more significant market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

Currency risk

The Group is exposed to currency risk to the extent that there is a mismatch between currencies in which sales, purchases and borrowings are denominated and the respective functional currencies of Group entities. The functional currencies of the Group companies are primarily the Georgian Lari (GEL). The currencies in which these transactions primarily are denominated are USD, EUR, Pound Sterling of which transactions in USD and EUR are most significant.

22. Financial risk management (continued)

The table below summarizes the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	31 December 2022			31 December 2021		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net position
US Dollars	2,376	(2,231)	145	36,723	(67,176)	(30,453)
Euros	53,550	(63,955)	(10,405)	5,806	(7,602)	(1,796)

The following table presents sensitivities of profit and loss and equity to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Group with all other variables held constant:

	2022 Impact on profit or loss	2021 Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 10%	15	(3,045)
US Dollar weakening by 10%	(15)	3,045
Euro strengthening by 10%	(1,041)	(180)
Euro weakening by 10%	1,041	180

Interest rate risk

The Group takes on exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows. The table below summarizes the Group's exposure to interest rate risks. The table presents the aggregated amounts of the financial assets and liabilities at carrying amounts, categorized by the earlier of contractual interest, reprising or maturity dates.

	31 December 2022	31 December 2021
Variable rate instruments		
Borrowings	—	6,535

A reasonably possible change of 100 basis points in interest rates at the reporting date would have affected profit or loss by GEL 65 in 2021. This analysis assumes that all other variables, in particular foreign currency rates, remain constant.

Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities that are settled by delivering cash or another financial asset. The Group's approach to managing liquidity is to ensure, as far as possible, that it will always have sufficient liquidity to meet its liabilities when due, under both normal and stressed conditions, without incurring unacceptable losses or risking damage to the Group's reputation.

The Group ensures that it has sufficient cash on demand to meet expected operational expenses for a period of three months, including the servicing of financial obligations; this excludes the potential impact of extreme circumstances that cannot reasonably be predicted, such as natural disasters.

The table below shows liabilities by their remaining contractual maturity. When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the end of the reporting period. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The following are the remaining contractual maturities of financial liabilities at 31 December 2022. The amounts are gross and undiscounted, and include estimated interest payments and exclude the impact of netting agreements. Other financial liabilities arise as a result of a Group's guarantee of the obligation of the Ultimate Controlling Party (Note 21) and as such, actual outflows from the Group related to these obligations may be less than the amounts reflected in the table below.

22. Financial risk management (continued)

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total	Total carrying amount
Borrowings	86	143	5,685	5,917	–	11,831	10,978
Lease liabilities	97	195	876	991	80	2,239	1,957
Financial guarantee contracts	25	35	279	564	138	1,041	878
Trade and other payables	54,525	–	–	–	–	54,525	54,525
Total future payments	54,733	373	6,840	7,472	218	69,636	68,338

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2021 is as follows:

	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 1 to 5 years	Over 5 years	Total	Total carrying amount
Borrowings	41	155	11,734	–	–	11,930	11,106
Lease liabilities	911	1,821	7,908	12,364	1,184	24,188	23,149
Financial guarantee contracts	149	147	196	1,289	–	1,781	1,344
Other financial liabilities	195	375	35,039	–	–	35,609	34,512
Trade and other payables	25,896	–	–	–	–	25,896	25,896
Total future payments	27,192	2,498	54,877	13,653	1,184	99,404	96,007

The Group does not have formal objectives set in respect of management of capital.

23. Fair value of financial instruments

Fair value of financial assets and financial liabilities approximates carrying value.

For financial assets and financial liabilities that are liquid or having a short-term maturity (less than twelve months), and for the financial liabilities with floating interest rates, it is assumed that the carrying amounts approximate to their fair value. The fair value of borrowings with fixed interest rates is estimated by discounting future cash flows using rates currently available for loans on similar terms, credit risk and remaining maturities.

All of the financial assets and financial liabilities for which fair values are disclosed are measured at level 3 of fair value hierarchy, except for cash and bank balances, which is measured at level 1.

24. Balances and transactions with related parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2022, the outstanding balances with related parties were as follows:

	Parent	Key management	Other related Parties*	Total
Trade receivables	25,746	–	6,728	32,474
Prepayments	–	–	35	35
Loans issued	12,980	–	9,887	22,867
Borrowings	–	–	(148)	(148)
Lease liability	(592)	–	(481)	(1,073)
Trade and other payables	–	–	(477)	(477)
Contract liabilities	(10,349)	–	–	(10,349)
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries	(146)	–	(732)	(878)
Accrued employee benefit costs	–	(121)	–	(121)

24. Balances and transactions with related parties (continued)

At 31 December 2021, the outstanding balances with related parties were as follows:

	Parent	Key management	Other related Parties*	Total
Trade receivables	–	–	4,274	4,274
Less impairment loss provision	–	–	(1,981)	(1,981)
Loans issued	–	–	1,853	1,853
Borrowings	(3,438)	–	(1,133)	(4,571)
Lease liability	(17,291)	–	(1,794)	(19,085)
Other financial liability	–	(34,512)	–	(34,512)
Trade and other payables	(14,411)	–	(6,991)	(21,402)
Advances received	(1,752)	–	–	(1,752)
Financial guarantees issued to the Parent and its subsidiaries	(821)	–	(523)	(1,344)
Accrued employee benefit costs	–	(76)	–	(76)

* Other related parties mainly represent entities and/or individuals related to the owners of the Company.

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2022 were as follows:

	The Parent	Key management	Other related Parties	Total
Sale of goods	28,145	–	24,712	52,857
Revenue from services rendered	6,758	–	218	6,976
Purchases of goods for resale	(298)	–	(19,157)	(19,455)
Purchases of property and services	(15)	–	(4,675)	(4,690)
Rent payments	(2,490)	–	(362)	(2,852)
Office expense	(159)	–	–	(159)
Salaries and bonuses	–	(391)	–	(391)
Professional service expenses	(575)	–	(201)	(776)
Interest income	1,123	315	516	1,954
Interest expense	(102)	–	(67)	(169)
Gain from remeasurement of financial guarantee	768	–	2,022	2,790

The transaction amounts with related parties for the year ended 31 December 2021 were as follows:

	The Parent	Key management	Other related parties	Total
Sale of goods	68,028	–	10,522	78,550
Revenue from services rendered	1,219	–	296	1,515
Purchases of goods for resale	(2,346)	–	(57,860)	(60,206)
Purchases of property and services	(2,018)	–	(395)	(2,413)
Rent payments	(9,203)	–	(679)	(9,882)
Salaries and bonuses	(53)	(235)	(189)	(477)
Interest income	–	642	131	773
Interest expense	(722)	–	(79)	(801)
Dividends paid	(1,296)	–	–	(1,296)
Gain from remeasurement of financial guarantee	1,386	–	136	1,522

25. Non-cash transactions

During 2022 the Group netted off borrowings payables and issued loans with the amount of GEL 943.

The other capital distribution of GEL (33,247) (2021: GEL 10,311) was recognized together with assumption of financial guarantee obligations and represents a non-cash transaction for the Group (Note 21).

In 2022 The Group also had non-cash additions to right-of-use assets and lease liabilities of GEL 2,585.